โครงการตามพระราชดำริ บ้านรวมไทย (ปางอุ๋ง)

คู่มือท่องเที่ยว

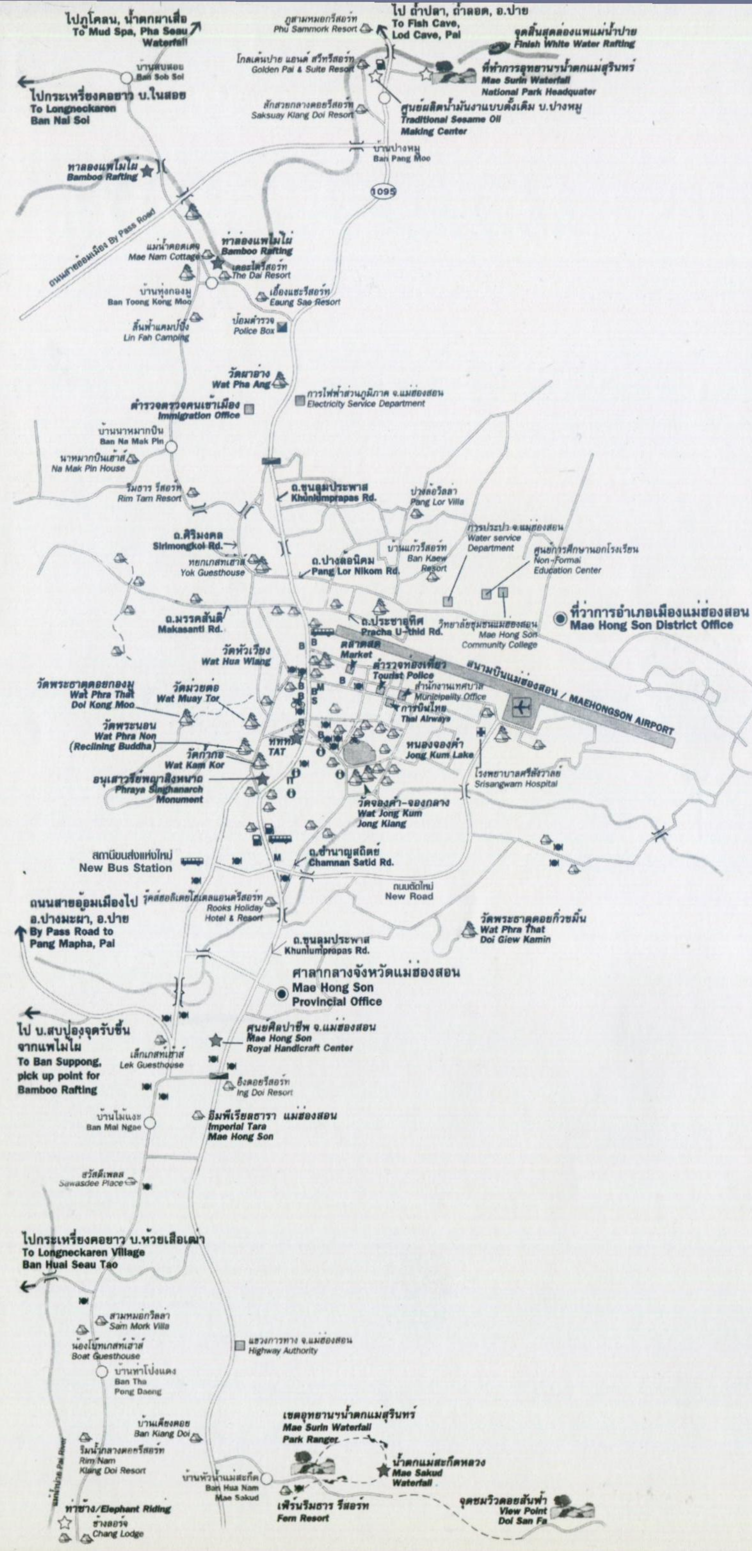
แม่ฮ่องสอน

หมอกสามฤดู กองมูเสียดฟ้า ป่าเขียวขจี ผู้คนดี ประเพณีงาม ลือนามถิ่นบัวตอง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานแม่ฮ่องสอน
ที่ว่าการอำเภอ (หลังเก่า) ถนนขุนลุมประพาส อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000
โทร. 0 5361 2982, 0 5361 2983 โทรสาร. 0 5361 2984
www.travelmaehongson.org, E-mail: tatmhs@tat.or.th
www.tat.or.th TAT Call Center 1672

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นจังหวัดชายแดนทางภาคเหนือของไทยที่มีอาณาเขตติดต่อกับ ประเทศสหภาพเมียนม่าร์ ห่างจากกรุงเทพฯ 924 กิโลเมตร มีเนื้อที่รวม 13,184.4 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบัน แบ่งการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ คือ เมืองแม่ฮ่องสอน แม่สะเรียง ขุนยวม ปาย แม่ลาน้อย สบเมย และอำเภอปางมะผ้า มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับรัฐฉานของประเทศสหภาพเมียนม่าร์
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอท่าสองยางจังหวัดตาก
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภออมก๋อย อำเภอฮอด อำเภอแม่แจ่ม อำเภอสะเมิง อำเภอแม่แตง และอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับประเทศสหภาพเมียนม่าร์

แม่ฮ่องสอน ได้ชื่อว่าเมืองสามหมอก เนื่องจากล้อมรอบด้วยภูเขาสลับซับซ้อนไม่ว่าฤดูหนาวหรือฤดูฝน จะปกคลุมด้วยหมอกตลอดทั้งปี มีความสวยงามของธรรมชาติ ป่าเขาสลับซับซ้อน และป่าไม้นานาพันธุ์ จนมีการเปรียบว่าเสมือนกับเป็นสวิสเซอร์แลนด์

แม่ฮ่องสอน ในอดีตถือเป็นเมืองที่เร้นลับ เนื่องจากการเดินทางมีถนนเพียงสายเดียว คือทางหลวงหมายเลข 108 จากจังหวัดเชียงใหม่ ผ่านอำเภอหางดง สันป่าตอง จอมทอง ฮอด แม่สะเรียง แม่ลาน้อย และขุนยวม ถึงเมืองแม่ฮ่องสอน รวมระยะทางประมาณ 369 กิโลเมตร เส้นทางเป็นเขามีความโค้งถึง 1,864 โค้ง แต่มีความสวยงาม จึงเป็นที่มาของการรับประกาศนียบัตร 1,864 โค้ง ที่หอการค้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน ของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน ปัจจุบันมีอีกสาย คือ ทางหลวงหมายเลข 1095 หรือเส้นทางแม่มาลัย-ปาย จากอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านอำเภอปาย และปางมะผ้า ถึงอำเภอเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะทาง 245 กิโลเมตร

ปัจจุบันนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังจังหวัดแม่ฮ่องสอนด้วยรถยนต์สามารถขอรับใบประกาศนียบัตร 1,864 โค้ง ได้ที่สำนักงานหอการค้าจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อเก็บไว้เป็นที่ระลึกและความทรงจำในการเดินทางมาท่องเที่ยวแม่ฮ่องสอนได้ด้วย

ประวัติเมืองแม่ฮ่องสอน

สมัยก่อนกรุงรัตนโกสินทร์ แม่ฮ่องสอนเป็นเพียงชุมชนบ้านป่า มีชาวไทยใหญ่อาศัยอยู่ตามรอยต่อระหว่างประเทศไทยและสหภาพเมียนม่าร์ พื้นที่ส่วนนี้เป็นช่องทางที่กองทัพเมียนม่าร์ ผ่านเพื่อมาตีกรุงศรีอยุธยา และหัวเมืองฝ่ายเหนือของไทยเท่านั้น จนสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ประมาณปี พ.ศ. 2374 เจ้าผู้ครองเชียงใหม่ องค์ที่ 5 นามว่า พระเจ้ามโหตรประเทศได้ให้เจ้าแก้วเมืองมาเป็นแม่กอง นำไพร่พลช้างต่อและหมอควาญออกสำรวจสถานการณ์ชายแดนด้านตะวันตกและให้จับช้างป่าไปใช้งานที่นครเชียงใหม่ เจ้าแก้วเมืองมา ได้พบหมู่บ้านเล็กๆ แห่งหนึ่งทำเลดี มีหมูป่ามากินดินโป่งชุกชุม จึงตั้งหมู่บ้านและเรียกชื่อบ้านโป่งหมูต่อมาเพี้ยนเป็นปางหมูแล้วเลือกพะกาหม่องเป็นผู้นำ พะกาหม่องได้ร่วมกับเจ้าแก้วเมืองมา คล้องช้างทางทิศใต้ของหมู่บ้านจนได้ช้างป่าเพียงพอ และมาถึงหมู่บ้านอีกแห่ง มีร่องน้ำเหมาะแก่การฝึกช้างป่า จึงหยุดไพร่พลฝึกช้างและก่อนกลับเชียงใหม่ ได้แต่งตั้งให้แสนโกม บุตรเขยของพะกาหม่องเป็นผู้ใหญ่บ้าน และตั้งชื่อหมู่บ้านว่าแม่ร่องสอน หมายถึง ที่มีร่องน้ำฝึกช้างต่อมาเพี้ยนเป็น แม่ฮ่องสอน จนถึงปัจจุบัน

กระทั่งปี พ.ศ. 2399 เกิดการสู้รบในประเทศเมียนม่าร์ ทำให้ชาวไทยใหญ่จากเมืองจ๋ามก่าและเมืองหมอกใหม่ อพยพเข้ามาอยู่ที่บ้านปางหมูและแม่ฮ่องสอนเพิ่มขึ้น ผู้อพยพครั้งนั้นมีบุคคลสำคัญ 2 คน คือ เจ้าฟ้าโกหล่าน และชานกะเล หลังจากเข้ามาอยู่เมืองไทย ชานกะเลได้ช่วยงานจนเป็นที่รักใคร่ของพะกาหม่อง จึงได้ยกบุตรสาวคนรองชื่อ นางใส ให้เป็นภรรยา ชานกะเลได้นำครอบครัวลงใต้มาอยู่ที่เมืองกุ๋นลมหรือขุนยวมปัจจุบัน และได้เป็นผู้ปกครองเมืองกุ๋นลมเป็นคนแรก ต่อมานางใส ภรรยาถึงแก่กรรม เจ้าฟ้าโกหล่านจึงได้ยกหลานสาวชื่อ เจ้านางเมี๊ยะ ให้เป็นภรรยา ชานกะเลปกครองเมืองกุ๋นลมได้เจริญรุ่งเรืองมีการค้ากับเมียนม่าร์สามารถส่งค่าตอไม้ให้เจ้านครเชียงใหม่จำนวนมาก จนกระทั่งปี พ.ศ. 2417 เจ้าอินทวิชยานนท์ได้แต่งตั้งให้ชานกะเลเป็นพญาสิงหนาทราชา ปกครองเมืองแม่ฮ่องสอนจนถึงแก่กรรมปี พ.ศ. 2427 เจ้านางเมี๊ยะได้ปกครองเมืองสืบต่อมา และมีการเปลี่ยนผู้ปกครองหลายคนจนถึงปี พ.ศ. 2443 สมัยรัชกาลที่ 5 มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รวมเมืองแม่ฮ่องสอน เมืองขุนยวม เมืองยวมใต้ (แม่สะเรียง) และเมืองปาย ตั้งเป็นเชียงใหม่ตะวันตก พ.ศ. 2446 เปลี่ยนเป็นบริเวณพายัพเหนือ ขึ้นตรงต่อมณฑลพายัพและตั้งที่ว่าการเมืองแม่ฮ่องสอน ในปี พ.ศ. 2453 จนถึงสมัยรัชกาลที่ 6 ทรงโปรดให้ตั้งเป็นจังหวัดแม่ฮ่องสอน และโปรดเกล้าให้พระศรสุราช เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดคนแรก จนถึงปี พ.ศ. 2476 จึงได้โอนขึ้นตรงต่อกระทรวงมหาดไทยจนถึงปัจจุบัน จังหวัดแม่ฮ่องสอนจึงนำต้นกำเนิดคือร่องน้ำสอนช้าง และช้างตัวเดียวเล่นน้ำ เป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัด

สถานที่ท่องเที่ยวและสิ่งที่น่าสนใจ

ภูเขาและป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์และวิถีชีวิตอย่างเรียบง่าย ทำให้จังหวัดแม่ฮ่องสอนมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย ทั้งสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ กิจกรรมกึ่งผจญภัย โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรมประเพณี บ้านเรือน ที่อยู่อาศัย ตลอดจนการแต่งกายแบบชุดไต คือชายนุ่งกางเกงคล้ายกางเกงจีนหรือกางเกงชาวเล สวมเสื้อคอกลม แขนยาวป้ายแบบจีน หญิงนุ่งผ้าถุงยาว สวมเสื้อทรงกระบอกตัวสั้นเพียงเอว ภาษาที่ใช้และอาหารการกินของชาวเมือง สิ่งเหล่านี้นับเป็นเสน่ห์ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่สำคัญ

อนุสาวรีย์พญาสิงหนาทราชา

วัดพระธาตุดอยกองมู

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

สถานที่ท่องเที่ยวในตัวเมือง

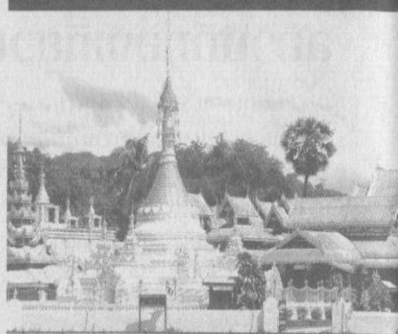
❑ **อนุสาวรีย์พญาสิงหนาทราชา** ตั้งอยู่ต้นถนนขุนลุมประพาส ประวัติพญาสิงหนาทราชา เดิมชื่อ ชานกะเล เป็นชาว ไทยใหญ่ ได้รวบรวมผู้คนตั้งหมู่บ้านขึ้นชื่อว่า "บ้านขุนยวม" ต่อมาได้ยกขึ้นเป็นเมือง ถึงปี พ.ศ. 2417 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็นเมืองแม่ฮ่องสอน และพระเจ้าอินทวิชยานนท์ เจ้าผู้ครองนครเชียงใหม่ได้ยกบรรดาศักดิ์ชานกะเลเป็นพญาสิงหนาทราชา และแต่งตั้งให้เป็นเจ้าเมืองแม่ฮ่องสอนคนแรก อนุสาวรีย์พญาสิงหนาทราชา มีลานที่ได้รับการตกแต่งภูมิทัศน์อย่างสวยงาม โดยนักท่องเที่ยวมักหยุดแวะเพื่อสักการะและถ่ายภาพเป็นที่ระลึกก่อนเดินทางท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ต่อไป

❑ **ลานวัฒนธรรมเมืองแม่ฮ่องสอน** อยู่ติดกับอนุสาวรีย์พญาสิงหนาทราชา เดิมเป็นเรือนจำเก่าแม่ฮ่องสอน มีเรื่องเล่าน่าสนใจว่าในอดีตเกิดฝนตกหนักทำให้กำแพงเรือนจำล้มครืนลง แทนที่นักโทษจะพากันหลบหนี แต่ได้ช่วยกันซ่อมรั้วกำแพงให้กลับดีดังเดิม แล้วพร้อมใจกันกลับเข้าไปเรือนจำ ปัจจุบันเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนได้พัฒนาและปรับปรุงเป็นลานวัฒนธรรม ปรับปรุงภูมิทัศน์อย่างสวยงาม มีการจำลองบ้านไทยใหญ่ และยังมีอาคารเก่าของเรือนจำให้รำลึกถึงประวัติสถานที่แห่งนี้

❑ **วัดพระธาตุดอยกองมู** หรือชื่อเดิมว่า วัดปลายดอย ตั้งอยู่บนดอยกองมู ทางทิศตะวันตก ของตัวเมืองแม่ฮ่องสอนเป็นปูชนียสถานคู่บ้านคู่เมืองที่สำคัญที่สุด ประกอบด้วยเจดีย์ 2 องค์ องค์ใหญ่สร้างโดย "จองต่องสู่" เมื่อ พ.ศ. 2403 ส่วนเจดีย์องค์เล็กสร้างเมื่อ พ.ศ. 2417 โดย "พญาสิงหนาทราชา" เจ้าผู้ครองเมืองแม่ฮ่องสอน จากวัดพระธาตุดอยกองมู สามารถมองเห็นภูมิประเทศเมืองแม่ฮ่องสอนได้อย่างชัดเจน ปัจจุบันมีถนนลาดยางขึ้นสู่พระธาตุดอยกองมู ระยะทางราว 2 กิโลเมตร วัดนี้มีงานประจำปี เช่น วันออกพรรษา จะมีการตักบาตรเทโวโรหนะตามทางลงเขา และวันลอยกระทงจะมีการปล่อยกระทงสวรรค์หรือกระทงลอยฟ้าอย่างสวยงามแปลกตายิ่งนัก

❑ **วัดก้ำก่อ** (ภาษาไต แปลว่า ดอกบุนนาค) ตั้งอยู่บริเวณก่อนทางขึ้นวัดพระธาตุดอยกองมู เป็นวัดเก่าแก่คู่เมืองแม่ฮ่องสอน สร้างเมื่อ พ.ศ. 2433 มีลักษณะสถาปัตยกรรมที่งดงาม โดยเฉพาะที่มีหลังคาคลุมทางเดินตั้งแต่ ซุ้มทางเข้าไปสู่ศาลา และมีตำราภาษาไทยใหญ่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ไทยใหญ่กับเจ้าอโนรธามังช่อ ปัจจุบันได้แปลเป็นภาษาไทยโดยพระมหาบุญรักษ์ สุปัญโญ ท่านเจ้าอาวาสวัดนี้

❑ **วัดพระนอน** ตั้งอยู่เชิงดอยกองมู เป็นที่ประดิษฐานพระนอนองค์ใหญ่ ศิลปะแบบไทยใหญ่ ขนาดยาว 12 เมตร งดงามมาก ตามประวัติเล่าว่าเจ้านางเมียะ ชายาของพญาสิงหนาทราชาสร้างขึ้น ภายในบริเวณมีรูปปั้นสิงห์โตขนาดใหญ่ 2 ตัวเคียงข้างกันอยู่ระหว่างทางที่จะขึ้นไปนมัสการพระธาตุกองมู เป็นสิงห์โตที่มีลักษณะงดงามและสมบูรณ์มากสร้างโดยเจ้านางเมียะตัวหนึ่ง และโดยพญาสิงหนาทราชาตัวหนึ่ง ในบริเวณเดียวกันยังมีวัดหนึ่งที่น่าสนใจ คือ วัดม่วยต่อ

วัดจองคำ-จองกลาง

❑ **วัดจองคำ** เป็นวัดเก่าแก่สร้างเมื่อ พ.ศ. 2340 เป็นศิลปะแบบไทยใหญ่ที่แปลกตา และงดงามมาก หลังคารูปปราสาทเพราะมีคติว่า เป็นของสูง ผู้ที่ประทับอยู่ควรจะเป็นพระมหากษัตริย์หรือตัวแทนพระศาสนา จึงเป็นที่ประดิษฐานของหลวงพ่อโต ขนาดหน้าตักกว้าง 4.85 เมตร สร้างเมื่อ พ.ศ. 2477 โดยช่างฝีมือชาวพม่า เป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่คล้ายกับพระศรีศากยมุนี (หลวงพ่อโต) ที่วิหารวัดสุทัศน์เทพวราราม

วัดหัวเวียง หรือ วัดกลางเวียง

❑ **วัดจองกลาง** ตั้งติดวัดจองคำ ภายในวิหารมีแท่นตั้งพระพุทธสิหิงค์จำลองปิดทองเหลืองอร่ามทั้งองค์ นอกจากนี้มีสิ่งที่น่าสนใจ เช่น ตุ๊กตาแกะสลักไม้ รูปคนและสัตว์เกี่ยวกับพระเวสสันดรชาดก จำนวน 33 ตัว ซึ่งนำมาจากพม่าตั้งแต่ พ.ศ. 2400 ภาพจิตรกรรมแผ่นกระจกเรื่องพระเวสสันดรชาดกและภาพพุทธประวัติ รวมภาพวิถีของคนสมัยนั้น หลายภาพมีคำบรรยายใต้ภาพเป็นภาษาพม่าว่า เป็นฝีมือช่างจากมัณฑะเลย์

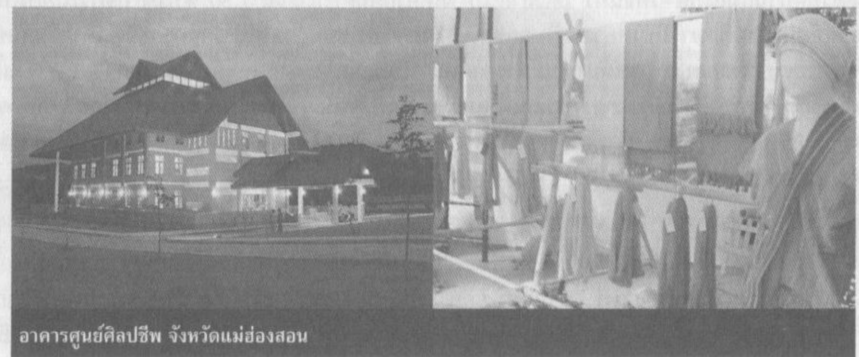
❑ **หนองจองคำ** อยู่หน้าวัดจองคำและวัดจองกลาง เป็นหนองน้ำกลางเมืองที่เกิดตามธรรมชาติ มีน้ำตลอดปี เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และใช้เป็นสถานที่จัดงานประเพณีที่สำคัญๆ ของจังหวัด มีทัศนียภาพที่สวยงาม โดยเฉพาะหากมองวัดจองคำและวัดจองกลางผ่านหนองจองคำแห่งนี้

❑ **วัดหัวเวียง หรือ วัดกลางเวียง** ตั้งอยู่ใจกลางเมือง ใกล้กับตลาดเช้าแม่ฮ่องสอน เป็นที่ประดิษฐานของพระเจ้าพลาละแข่ง พระพุทธรูปทรงเครื่องที่งดงามมาก มีประวัติว่าหล่อจำลองจาก "พระมหามุนี" พระเจ้าพลาละแข่งองค์จริง ณ เมืองมัณฑะเลย์ ประเทศพม่า โดยลุงจองโพหย่าเดินทางไปนิมนต์มา พระเจ้าพลาละแข่งองค์นี้หล่อเป็นท่อนๆ ทั้งหมด 9 ท่อน ล่องตามแม่น้ำปาย แล้วมาประกอบที่วัดพระนอน และนำมาประดิษฐาน ณ วิหารวัดหัวเวียง ซึ่งเป็นอาคารรูปแบบไทยใหญ่ ได้รับการบูรณะขึ้นใหม่อย่างสวยงาม ชาวแม่ฮ่องสอนถือว่าพระเจ้าพลาละแข่งเป็นพระพุทธรูป คู่บ้านคู่เมืององค์หนึ่ง

❑ **ตลาดเช้า** ตั้งอยู่ใกล้วัดหัวเวียง ถนนสิงหนาทบำรุง เดิมชื่อ ตลาดแสงเทียน และตลาดสายหยุด นักท่องเที่ยวสามารถชมวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวแม่ฮ่องสอน ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายตามแบบไทยใหญ่หรือชาวเขาที่มาซื้อสินค้าอาหารพื้นเมืองรวมทั้งพืชผัก ผลไม้ท้องถิ่นสดๆ เริ่มตั้งแต่รุ่งสางไปจนถึงเย็นของทุกวัน (เวลาที่เหมาะสมสำหรับการชมตลาดเช้าควรเริ่มตั้งแต่เช้ามืดถึงประมาณ 09.00 น.) นักท่องเที่ยวนิยมทำบุญตักบาตรพระสงฆ์บริเวณหน้าตลาด และรับประทานอาหารเช้า เช่น โจ๊ก ข้าวต้ม เกาเหลาเลือดหมู ในตลาดเช้าแห่งนี้ด้วย

❑ **วัดผาอ่าง** ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนประมาณ 1 กิโลเมตร ทางทิศเหนือประดิษฐานพระพุทธไสยาสน์ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2469 โดยเจ้านางเมียะผู้ครองนครแม่ฮ่องสอนองค์ที่ 2 เพื่อเป็นที่สักการะรำลึกและอุทิศส่วนกุศลแด่นางใส ที่ได้เคยช่วยพญาสิงหนาทราชาจากการถูกเสือตะปบ ณ วัดแห่งนี้ และในปี 2549 มหาวิทยาลัยบูรพา โดยวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ได้อัญเชิญพระพุทธรูปหลวงพ่อโสธรจำลองนำมาประดิษฐานเพื่อเป็นศิริมงคลแก่ชาวแม่ฮ่องสอนและพุทธศาสนิกชนทั่วไปสักการะบูชา

❑ **ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน** ตั้งอยู่ถนนขุนลุมประพาส ติดกับวิทยาลัยการอาชีพแม่ฮ่องสอน จัดตั้งขึ้นตามพระราชเสาวณีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ ในปี พ.ศ. 2527 เพื่อเป็นสถานที่ฝึกอาชีพให้กับราษฎรในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เช่น การทอผ้า งานหัตถกรรมจักสานไม้ไผ่ งานหวาย อาคารศูนย์ศิลปาชีพเป็นอาคาร 3 ชั้น ประกอบด้วยชั้นที่ 1 เป็นส่วนแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าที่ระลึก เช่น ผลิตภัณฑ์จากงา น้ำมันงา ผ้าขนแกะ เครื่องจักสาน ผลิตภัณฑ์จากหวาย ผ้าทอ และสินค้าแปรรูปอื่นๆ ชั้นที่ 2 เป็นสถานที่จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ ห้องทรงงานของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ชั้นที่ 3 เป็นพิพิธภัณฑ์และแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิตชนเผ่าต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน และยังเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาเกี่ยวกับชนเผ่าต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน โทร. 0-5361-1244

อาคารศูนย์ศิลปชีพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สถานที่ท่องเที่ยวนอกเมืองสายใต้ (บนเส้นทาง 108) และสายตะวันตก (ท่าโป่งแดง)

❑ **โครงการพัฒนาตามพระราชดำริท่าโป่งแดง** จากตัวเมืองไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ 3 กิโลเมตร ภายในศูนย์โครงการพัฒนาตามพระราชดำริท่าโป่งแดง มีการทดลองเพาะปลูกพืชผลไม้ต่างๆ มีศูนย์ปศุสัตว์ ด้านหน้ามีแม่น้ำปายไหลผ่าน รอบๆ มีไม้ดอกไม้ประดับปลูกไว้อย่างสวยงาม

❑ **บ้านน้ำเพียงดิน** อยู่ในเขตตำบลผาบ่อง เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวล่องเรือ จากบ้านห้วยเดื่อไปบ้านน้ำเพียงดิน โดยเรือหางยาว ราคาเหมาลำ ลำละ 500-700 บาท นั่งได้ 8 คน ใช้เวลาเดินทางประมาณ 40 นาที ตลอดเส้นทางจะผ่านระลอกน้ำที่ระดับลดหลั่นไปคล้ายธารน้ำตกกันเป็นทัศนียภาพที่สวยงาม ท่าเรือบ้านห้วยเดื่อ โทร. 0-5368-4160 นอกจากนี้ ยังมีเรือหางยาวบริการล่องแม่น้ำปายที่**ท่าเรือท่าโป่งแดง** อีกแห่งหนึ่ง ในราคาค่าบริการที่ใกล้เคียง โทร. 0-5362-0130

นอกจากนี้นักท่องเที่ยวยังสามารถแวะชมและสัมผัสวิถีชีวิตชาวกะเหรี่ยงปาด่อง (กะเหรี่ยงคอยาว) ที่บ้านห้วยปูแกง ซึ่งตั้งอยู่ก่อนถึงบ้านน้ำเพียงดินริมฝั่งแม่น้ำปาย รวมทั้งสามารถพักแบบโฮมสเตย์ที่บ้านห้วยปูแกงแห่งนี้ได้ ติดต่อได้ที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดแม่ฮ่องสอน โทร. 0-5362-0371

❑ **เขื่อนผลิตไฟฟ้าพลังน้ำผาบ่อง** จากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนไปทางทิศใต้ประมาณ 15 กิโลเมตร เป็นเขื่อนกั้นลำน้ำแม่สะมาด ผลิตกระแสไฟฟ้า เพื่อใช้ในตัวเมืองแม่ฮ่องสอน ในบริเวณตัวเขื่อนมีศาลาพักผ่อน ท่ามกลางบรรยากาศที่ดี

❑ **หมู่บ้านหัตถกรรมบ้านป่าปุ๊** ห่างจากตัว อ.เมืองแม่ฮ่องสอนไปทางทิศใต้ 10 กิโลเมตร เดิมเป็นชุมชนดั้งเดิมของชาวไทยใหญ่ แต่ปัจจุบันเป็นหมู่บ้านของชาวกะเหรี่ยงปาเกอญอ ซึ่งสืบทอดวัฒนธรรมการทอผ้าที่มีรูปแบบเอกลักษณ์มาแต่โบราณ ต่อมาได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการในการให้ความรู้การย้อมผ้าด้วยสีธรรมชาติและออกแบบลายผ้าเพื่อเป็นการเสริมรายได้ให้กับชุมชน รวมทั้งมีการหีบน้ำมันงาหีบอ้อย และบริการที่พักแบบโฮมสเตย์ นักท่องเที่ยวที่สนใจสามารถติดต่อได้ที่ โทร. 0-5368-6195, 0-5368-6028

❑ **บ่อน้ำร้อนผาบ่อง** ตั้งอยู่ที่บ้านผาบ่อง ตำบลผาบ่อง ห่างจากแม่ฮ่องสอนไปทาง อำเภอขุนยวม 12 กิโลเมตร (โดยใช้เส้นทางหมายเลข 108) บ่อน้ำร้อนตั้งอยู่ทางขวามือ มีพื้นที่ประมาณ 4 ไร่ เป็นบ่อน้ำร้อนที่มีแร่กำมะถันเจืออยู่ นักท่องเที่ยวสามารถอาบน้ำแร่ได้ โดยห้องเดี่ยว 50 บาท/1 ชั่วโมง ห้องรวม 400 บาท/1 ชั่วโมง อยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลผาบ่อง โทร. 0-5368-6048, 0-5368-6033

❑ **โฮมสเตย์บ้านห้วยฮี้** บ้านห้วยฮี้เป็นหมู่บ้านชาวกะเหรี่ยง เรียกตัวเองว่า ปกาเกอญอ เป็นหมู่บ้านขนาดเล็ก จำนวน 28 หลังคาเรือน มีประชากรราว 50 คน อยู่ในพื้นที่ ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอน 26 กิโลเมตรบนเส้นทางถนนลูกรัง เส้นแม่ฮ่องสอน-เฟิร์นริมธารรีสอร์ท-บ้านแม่สะกืด-วัดจันทร์ ใช้เวลาเดินทางโดยรถยนต์ประมาณ 1.30 ชั่วโมง กิจกรรมท่องเที่ยวที่สำคัญ พักโฮมสเตย์ศึกษาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวกะเหรี่ยง ชมกล้วยไม้ป่าร้อยกว่าชนิด เดินป่าเส้นทางเดินป่าศึกษาธรรมชาติดอยปุย กางเต้นท์สัมผัสอากาศหนาวบนดอยปุย สูงจากระดับน้ำทะเลกว่า 1,700 เมตร นอกจากนี้ หมู่บ้านห้วยฮี้ยังได้รับรางวัลชุมชนดีเด่นด้านการท่องเที่ยวโครงการประกวดรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ปี 2550 จาก ททท. นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อขอข้อมูลเกี่ยวกับบ้านห้วยฮี้เพิ่มเติมได้ที่ มูลนิธิฟื้นฟูชีวิตและวัฒนธรรมแม่ฮ่องสอน โทร. 0-5361-3462-3

❑ **ยอดดอยปุย** อยู่ในเขตบ้านห้วยฮี้ ตำบลห้วยปูลิง อยู่ห่างจากบ้านห้วยฮี้โดยทางเดินเท้าประมาณ 3 ชั่วโมง เป็นยอดเขาที่สูง 1,752 เมตร มีลักษณะเป็นลานกว้างลดหลั่นกันเป็นชั้น

❑ **หมู่บ้านแม้วไมโครเวฟ** (บ้านยอดดอย) เป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่าม้ง อาศัยอยู่บนดอย สูงกว่าระดับน้ำทะเล 1,000 เมตร มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายและรักษาประเพณีเดิมอย่างเคร่งครัด เป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวน่าไปสัมผัส การเดินทางจากแม่ฮ่องสอนไปหมู่บ้านป่าลาน 32 กิโลเมตร (เส้นทางแม่ฮ่องสอน-ขุนยวม) และเลี้ยวซ้ายขึ้นหมู่บ้าน ซึ่งเป็นทางลาดยาง แต่ค่อนข้างสูงชันอีกราว 8 กิโลเมตร

สถานที่ท่องเที่ยวนอกเมืองสายเหนือ (บนเส้นทาง 1095)

❑ **ที่ทำการอุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์** ตั้งอยู่ในเขต ตำบลปางหมู อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ที่ทำการอุทยานมีบ้านพักจำนวน 7 หลัง และบริเวณกางเต้นท์บริการนักท่องเที่ยว เป็นจุดสุดท้ายของการล่องแก่งจากอำเภอปาย โทร. 0-5361-2996 (ที่ทำการอุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์ อยู่ห่างจากตัวเมืองประมาณ 7 กิโลเมตร ส่วน***น้ำตกแม่สุรินทร์***อยู่ในเขตอำเภอขุนยวม ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนประมาณ 100 กิโลเมตร)

❑ **อุทยานแห่งชาติถ้ำปลา-น้ำตกผาเสื่อ** จากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนไปทางทิศเหนือ 17 กิโลเมตร อยู่ที่บ้านห้วยผา ตำบลห้วยผา ภายในบริเวณประกอบด้วยที่ทำการอุทยาน ลำธาร และถ้ำปลา โดยถ้ำปลากว้างประมาณ 2 เมตร ลึก 1.50 เมตร น้ำไหลจากถ้ำใต้ภูเขาตลอดเวลา และมีปลาตัวโตๆ อาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก เรียกชื่อว่า ปลามุง หรือ ปลาคัง หรือปลาพลวง เป็นปลามีเกล็ดในวงศ์เดียวกับปลาคาร์ฟ ไม่มีใครกล้าทำอันตราย เนื่องจากเชื่อว่าเป็นปลาศักดิ์สิทธิ์ หากใครรับประทานแล้วจะต้องมีอันเป็นไป บริเวณถ้ำปลาได้ปรับปรุงให้เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ มีสถานที่กางเต้นท์และร้านอาหารบริการนักท่องเที่ยว โทร. 0-5369-2055

❑ **น้ำตกผาเสื่อ** อยู่ในเขตตำบลหมอกจำแป่จากตัวเมืองไปตามทางขึ้นสู่พระตำหนักปางตอง ประมาณ 26 กิโลเมตร น้ำตกมี 6 ชั้น ชั้นบนสุดอยู่ในป่าลึกเดินประมาณ 1 ชั่วโมง คือ น้ำตกแม่สะงากลาง ถัดออกมาเป็นชั้นผายาว ผาลาด ผาเสื่อ ผาตั้ง ผาฮ่อม ชั้นที่คนนิยมเที่ยวมากที่สุด คือ ผาเสื่อ ซึ่งมีน้ำตกลงกระทบแผ่นหินกระเด็นเป็นฝอยในฤดูฝน ช่วงที่มีปริมาณน้ำมาก มีความสวยงาม แต่ไม่แนะนำให้นักท่องเที่ยวลงเล่นน้ำในช่วงดังกล่าว สองข้างมีแผ่นหินลักษณะคล้ายเสื่อปูลาดอยู่เป็นจำนวนมาก การเดินทางสะดวกเป็นทางลาดยางตลอด

❑ **ภูโคลนคันทรี่คลับ** เป็นแหล่งท่องเที่ยวของเอกชนตั้งอยู่หมู่ 2 เขตบ้านแม่สะงา อำเภอเมือง ห่างจากตัวเมืองประมาณ 15 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางจากตัวเมือง ประมาณ 10 กิโลเมตร และเลี้ยวซ้ายไปยังบ้านกุงไม้สัก บ้านแม่สะงา สามารถทดลองพอกโคลน (พอกหน้า/พอกตัว) อบซาวน่า และแช่น้ำแร่ได้ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมการขี่ม้าล่อ ชมทิวทัศน์ป่าเขาที่สวยงาม มีร้านอาหาร สนามไดร์ฟกอล์ฟ ได้รับคัดเลือกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทอันซีน (UNSEEN) อีกแห่งหนึ่ง ติดต่อรายละเอียดได้ที่ โทร. 08-6198-0722, 0-5328-2597, www.pooklon.com

น้ำตกผาเสื่อ | ภูโคลนคันทรี่คลับ | หมู่บ้านรวมไทย (ปางอุ๋ง)

❑ **ศูนย์พัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริ (เรือนประทับแรมปางตอง)** อยู่ในเขตตำบลหมอกจำแป่ เดินทางตามถนนสายห้วยขาน-บ้านนาป่าแปก เป็นทางขึ้นเขาตลอด ภายในศูนย์ประกอบด้วยเรือนประทับแรมอยู่บนเขาสูงที่บ้านปางตอง มีทิวทัศน์สองข้างทางสวยงามภายในบริเวณพระตำหนัก มีแปลงสาธิตการปลูกดอกไม้ ผลไม้ การเลี้ยงสัตว์ เช่น แกะ อูฐ เก้ง กวาง ปลา ไก่ฟ้า เปิดให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชม นักท่องเที่ยวสามารถเข้าเยี่ยมชมได้ทุกวัน ตั้งแต่ 08.30-16.00 น. สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน โทร. 0-5361-1244

❑ **ศูนย์ไผ่ศึกษาแม่ฮ่องสอน** ตั้งอยู่ใกล้ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตอง เกิดจากแนวพระราชเสาวณีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ดำเนินการโดยจังหวัดแม่ฮ่องสอนและสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน จัดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแหล่งใหม่ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ประมาณ 300 ไร่ ซึ่งได้เลือกพื้นที่ที่มีชนิดพันธุ์ไผ่ 6 ชนิดเป็นพันธุ์หลัก และมีภูมิประเทศที่โดดเด่นสวยงาม และมีลำห้วยปางตองเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้ ยังมีบ้านพักจำนวน 4 หลัง ติดต่อสอบถามข้อมูลและบ้านพักได้ที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน โทร. 0-5361-2078

❑ **โครงการจัดหมู่บ้านรวมไทยตามพระราชดำริ (ปางอุ๋ง)** ใช้เส้นทางน้ำตกผาเสื่อ พระตำหนักปางตอง บ้านแม้วนาป่าแปก เส้นทางเดียวกับหมู่บ้านรักไทย ก่อนถึงบ้านรักไทยประมาณ 6 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าไปอีก ประมาณ 6 กิโลเมตร สามารถเที่ยวชมวิถีชีวิตชาวเขาหลากเผ่า ชิมกาแฟสดจากสวน ทัศนียภาพของป่าสนสองใบสนสามใบล้อมรอบทะเลสาบ สวนไม้ดอกเมืองหนาวที่สวยงาม นอกจากนี้ยังมีสถานที่สำหรับกางเต็นท์และบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว ติดต่อได้ที่ศูนย์ประสานงานโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน โทร. 0-5361-1244, 0-5361-1649 และสำนักงานบริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ 16 โทร. 0-5368-1323 รวมทั้งที่พักแบบโฮมสเตย์และเกสท์เฮ้าส์ภายในหมู่บ้าน

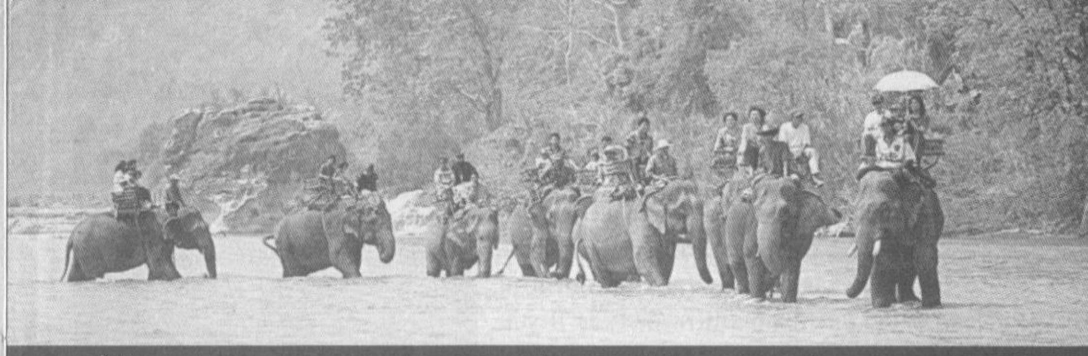

หมู่บ้านรักไทย (แม่ออ)

❑ **หมู่บ้านรักไทย (แม่ออ)** ตั้งอยู่ ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง อยู่ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอน ประมาณ 44 กิโลเมตร บ้านรักไทยหรือบ้านแม่ออ เป็นหมู่บ้านสุดท้ายก่อนถึงชายแดนไทย-พม่า ประชากรในหมู่บ้านส่วนใหญ่อพยพมาจากทางตอนใต้ของจีนในช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครองเป็นระบบคอมมิวนิสต์ บริเวณหมู่บ้านมีทะเลสาบสวยงาม นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชมวิถีชีวิตวัฒนธรรมจีนฮ่อ หมู่บ้านแม่ออยังคงสืบทอดประเพณีของชาวจีนฮ่อหลายอย่าง ทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน ลักษณะบ้านบางส่วนเป็นบ้านแบบเก่าทำจากดินเหนียวผสมฟางข้าว รวมทั้งอาหารตำรับจีนตอนใต้แถบมณฑลยูนนาน นอกจากนี้นักท่องเที่ยวสามารถชิมชารสเลิศจากชาพันธุ์ดีซึ่งมีจำหน่ายในหมู่บ้าน เช่น ชาพันธุ์ชิงชิง อู่หลง ปัจจุบันชุมชนบ้านรักไทยมีบริการที่พักกับชุมชนหรือโฮมสเตย์ สอบถามและติดต่อได้ที่ โทร. 08-1764-1376 (บ้านดิน), 08-9557-2258 (ต้าเหล่าซือ), 08-9262-1335 (ลีไวน์)

❑ **หมู่บ้านรุ่งอรุณ** เดิมชื่อหมู่บ้านแม่สุยะ (จีน) เป็นชุมชนชาวจีนยูนนาน พื้นที่ตั้งใกล้กับถนนสายหลักแม่ฮ่องสอน-ปางมะผ้า (เส้นทางหมายเลข 1095) อยู่ห่างจาก อ.เมืองแม่ฮ่องสอน 30 กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านที่โอบล้อมด้วยหุบเขาที่สวยงาม มีวิวทิวทัศน์ที่แปลกตากับธรรมชาติที่หาดูได้ยาก นักท่องเที่ยวสามารถชมวัฒนธรรมประเพณีชาวจีนยูนนานบ้านรุ่งอรุณอีกทั้งลิ้มรสอาหารจีนยูนนาน เที่ยววัดป่าถ้ำวัว เที่ยวถ้ำ และล่องแพไปยังน้ำตกซู่ซ่าได้ รวมทั้งสามารถพักค้างแรมแบบโฮมสเตย์ ณ หมู่บ้านแห่งนี้ได้ด้วย

นอกจากนี้ไม่ไกลจากหมู่บ้านรุ่งอรุณ ประมาณ 1 กิโลเมตรมี***หมู่บ้านแม่สุยะ*** เป็นหมู่บ้านชาวไทยใหญ่ที่รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีไทยใหญ่ไว้เป็นอย่างดี และ***หมู่บ้านห้วยส้านใหม่*** เป็นหมู่บ้านชนเผ่ามูเซอดำ อยู่ติดกับแม่น้ำของ และเป็นจุดล่องแก่งแม่น้ำของไปบรรจบกับแม่น้ำปาย ปัจจุบันทั้ง 3 หมู่บ้านได้เชื่อมโยงการท่องเที่ยวเข้าด้วยกัน มีการจัดการให้เป็นชุมชนท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติและวัฒนธรรม เรียกว่า 3 วัฒนธรรมชุมชนจีนยูนนาน ไทยใหญ่ มูเซอดำ นักท่องเที่ยวที่สนใจท่องเที่ยวหมู่บ้านรุ่งอรุณหรือทั้ง 3 หมู่บ้าน สามารถติดต่อสอบถามข้อมูลได้ที่ อบต. ห้วยผา โทร. 0-5369-2012

❑ **น้ำตกซู่ซ่า** อยู่ในเขตบ้านแม่สุยะ ตำบลห้วยผา เป็นน้ำตกที่ทะลุจากซอกเขาเป็นทางยาวประมาณ 100 เมตร ขนานกันไปกับลำน้ำ อยู่ห่างจากบ้านแม่สุยะประมาณ 9 กิโลเมตร การเดินทางจากบ้านรุ่งอรุณไปยังน้ำตกซู่ซ่าด้วยการเดินใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง หรือโดยรถยนต์ขับเคลื่อนสี่ล้อประมาณ 1 ชั่วโมง โดยปกติจะเดินทางด้วยการล่องแพยางจากบ้านน้ำของ ซึ่งจะผ่านน้ำตกซู่ซ่าแห่งนี้ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง แล้วมายังที่ทำการอุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์ บ้านปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

นั่งช้างชมธรรมชาติ

กิจกรรมที่น่าสนใจอื่น ๆ ในตัวเมืองแม่ฮ่องสอน

❑ **กังหันน้ำผลิตน้ำมันงา** ตั้งอยู่ในเขตหมู่บ้านสบสอย อ.เมือง ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนประมาณ 15 กิโลเมตร ชมการใช้พลังน้ำในการผลิตน้ำมันงา และสามารถซื้อของที่ระลึกได้โดยเฉพาะน้ำมันงาและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากน้ำมันงา สามารถติดต่อสอบถามข้อมูลได้ที่กลุ่มผลิตน้ำมันงาบ้านสบสอย โทร. 08-1784-3847, 08-1784-3847

❑ **หีบน้ำมันงาบ้านปางหมู** ตั้งอยู่ ต.ปางหมู อ.เมืองห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนประมาณ 7 กิโลเมตร ชมการสาธิตการหีบน้ำมันงาโดยภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งมีเฉพาะช่วงเช้าและหยุดทุกวันพระ อีกทั้งยังจำหน่ายสินค้าจากน้ำมันงาและผลิตภัณฑ์แปรรูปน้ำมันงา โทร. 0-5361-2534

❑ **ล่องแพน้ำปาย (แพไม้ไผ่)**

- สะพานแขวน-สะพานท่าโป่งแดง ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมงครึ่ง ราคา 500 บาท/ลำ นั่งได้ 2-3 คน
- บ้านสบป่อง-สะพานท่าโป่งแดง ใช้เวลาประมาณ 40 นาที ราคา 500 บาท/ลำ นั่งได้ 2-3 คน
- สะพานท่าโป่งแดง-แม่ฮ่องสอนรีสอร์ท ใช้เวลาประมาณ 30 นาที ราคา 500 บาท/ลำ นั่งได้ 2-3 คน สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 0-5362-0059, 0-5368-4128

❑ **ล่องเรือหางยาวแม่น้ำปาย**

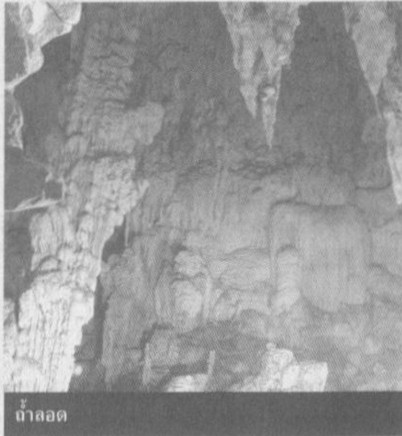
- ท่าเรือบ้านห้วยเดื่อ-บ้านห้วยปูแกง-บ้านน้ำเพียงดิน ใช้เวลาประมาณ 30 นาที ราคา 500-700 บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ท่าเรือบ้านห้วยเดื่อ โทร. 0-5368-4160
- ท่าเรือท่าโป่งแดง-บ้านห้วยปูแกง-บ้านน้ำเพียงดิน ใช้เวลาประมาณ 40 นาที ราคา 650-800 บาท สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ท่าเรือท่าโป่งแดง โทร. 0-5362-0130, 0-5368-4138

❑ **นั่งช้างชมธรรมชาติ**

- สบแม่สะมาด-ท่าเรือบ้านห้วยเดื่อ ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ราคา 400 บาท/เชือก/2 คน สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 08-7176-9543, 0-5368-4162
- บ้านห้วยต่อ-แม่ฮ่องสอนรีสอร์ท ใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมง ราคา 350 บาท/เชือก/2 คน สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 08-7176-9543, 0-5368-4148

แหล่งท่องเที่ยวเส้นทางสายเหนือ (เส้นทาง 1095)

อำเภอปางมะผ้า

ถ้ำลอด

❑ **สถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าถ้ำน้ำลอด** ที่ตำบลถ้ำลอด ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอนประมาณ 77 กิโลเมตร ตามทางหลวงสาย 1095 (ปางมะผ้า-ปาย) หลักกิโลเมตร 138-139 แยกซ้ายเข้าไปตามทางบ้านถ้ำลอดอีก 9 กิโลเมตร เป็นแหล่งโบราณคดีสำคัญ ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มแม่น้ำปาย มีสถานที่น่าสนใจคือ **"ถ้ำลอด"** ซึ่งมีลำห้วยชื่อ น้ำลาง ไหลลอดภูเขาไปอีกด้านหนึ่ง ทำให้เกิดเป็นถ้ำที่มีหินงอกหินย้อยสวยงาม และพบเครื่องมือเครื่องใช้โบราณ สันนิษฐานว่ามีอายุประมาณ 2,000 ปี ถ้ำยาวประมาณ 1 กิโลเมตร มีห้องโถงใหญ่ 3 ห้อง คือ "ถ้ำเสาหินหลวง" "ถ้ำตุ๊กตา" และด้านหนึ่งของถ้ำมีภาพเขียนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ เป็นถ้ำที่กว้างและยาวที่สุดในถ้ำลอด คือ ถ้ำสุดท้าย "ถ้ำผีแมน" นอกจากหินงอกหินย้อย แล้วยังพบเศษภาชนะดินเผา ซีกฟัน กระดูกของมนุษย์ เมล็ดพืช เครื่องมือหิน รวมทั้ง "โลงผีแมน" มีลักษณะเป็นท่อนไม้ส่วนกลางเป็นร่องคล้ายเรือ หรือรางใส่อาหารสัตว์เลี้ยง มีขนาดเล็กและใหญ่ ถูกวางอยู่บนคานเสา 4-6 ต้น ตั้งกับพื้นถ้ำที่เจาะเป็นช่องเพื่อสอดคานไว้พาดโลงผีแมน

การชมถ้ำจะมี 3 ช่วง คือ ถ้ำเสาหินหลวง, ถ้ำตุ๊กตา และถ้ำผีแมน ส่วนบริเวณปลายถ้ำน้ำลอดเป็นแหล่งดูนก ซึ่งมีป้ายบอกจุดไว้เป็นระยะๆ

การเข้าชมถ้ำ สามารถเข้าชมได้ทุกวัน ระหว่าง 08.00-17.00 น. แต่ไม่สามารถเข้าชมเองได้ เนื่องจากภายในถ้ำมีความมืด ต้องใช้ผู้นำทาง 1 คน พร้อมตะเกียงเจ้าพายุมีค่าบริการ 150 บาทต่อนักท่องเที่ยว 4 คน และหากนั่งแพไม้ไผ่เข้าไปชมถ้ำผีแมนซึ่งเป็นถ้ำสุดท้าย ในถ้ำลอดจะมีค่าบริการแพลำละ 400 บาท สามารถนั่งได้ 4-5 คน

บริเวณที่ทำการมีบ้านพักและอนุญาตให้ตั้งเต้นท์พักแรมได้ สามารถติดต่อได้โดยตรง ที่หน่วยบริการภายในสถานีพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าถ้ำน้ำลอด โทร. 0-5361-7218

❑ **จุดชมวิวบ้านลุกข้าวหลาม** ตั้งอยู่บนเส้นทางหมายเลข 1095 ใกล้กับบ้านลุกข้าวหลาม ได้รับการพัฒนาให้เป็นจุดชมวิว สามารถมองเห็นทัศนียภาพของภูเขาสลับซับซ้อนและทะเลหมอก นอกจากนี้ยังเป็นจุดจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ชาวเขาหลากหลายชนิดอีกด้วย

❑ **ถ้ำแม่ละนา** ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอน ประมาณ 73 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทาง 1095 และเลี้ยวซ้ายเข้าไป 6 กิโลเมตร ถึงบ้านแม่ละนา ชมวิถีชีวิตชาวไทยใหญ่ ที่พักแบบโฮมสเตย์ และจากบ้านแม่ละนาถึงตัวถ้ำ ประมาณ 4 กิโลเมตร ถ้ำแม่ละนา เป็นถ้ำที่มีธารน้ำไหลผ่านยาวประมาณ 12 กิโลเมตร ถือว่ามีความยาวมากที่สุดเท่าที่มีการสำรวจมาการเดินทางต้องใช้เวลาไม่ต่ำกว่า 15 ชั่วโมง โดยไม่มีการหยุดพักเพื่อเดินให้ทะลุปากถ้ำอีกด้านหนึ่ง ภายในถ้ำมีน้ำตก ไข่มุกถ้ำ หินงอกหินย้อยสวยงามมาก การเข้าชมถ้ำต้องมีมัคคุเทศก์นำทางด้วย

❑ **ถ้ำซู่ซ่า** ห่างจากตัวเมืองแม่ฮ่องสอน ประมาณ 40 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางบ้านน้ำกัด และบ้านแม่สุยะ (จีนฮ่อ) ระยะทางจากบ้านน้ำกัดถึงตัวถ้ำ ประมาณ 3 กิโลเมตร บริเวณปากถ้ำเป็นน้ำตกซู่ซ่าลดหลั่นลงตามชั้นหินที่สวยงามและไหลลงสู่แม่น้ำของ เบื้องหลังเป็นหน้าผาสูง ภายในถ้ำจะพบน้ำตกใต้ดินสูงถึง 6 เมตร ต้องปีนทวนน้ำซึ่งลำบากมากเพื่อทะลุอีกคูหาหนึ่ง

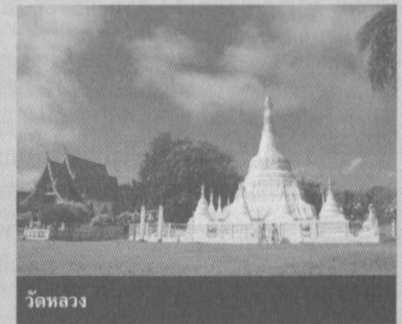
❑ **ถ้ำน้ำลาง** เที่ยวได้เฉพาะในหน้าแล้งเท่านั้น เป็นถ้ำที่อยู่ในระดับที่ยาก มีแม่น้ำลางขนาดใหญ่มหึมากว้างอย่างต่ำ 10 เมตรไหลผ่าน และมีเพดานถ้ำสูง 20 เมตร บางช่วงสูงถึง 100 เมตร ภายในถ้ำมีเสาหินสูงประมาณตึก 10 ชั้น เมื่อเดินลึกเข้าไปประมาณ 1 กิโลเมตร จะพบวังเมฆลา ซึ่งเป็นคูหาถ้ำที่เต็มไปด้วยสระน้ำแบบ Flow stone ลดหลั่นกันเป็นชั้นงดงาม การเดินทางบางช่วงต้องใช้แพยางล่องน้ำ และใช้อุปกรณ์ในการปีนเขาด้วย

❑ **ถ้ำบ่อผี** ห่างจากถนนสายหลัก 1095 ประมาณ 2 กิโลเมตร โดยผ่านบ้านลุกข้าวหลาม เป็นถ้ำที่มีปล่องลึกขนาดใหญ่ การลงไปต้องอาศัยผู้ที่ชำนาญในการปีนเขา โดยใช้เชือกโรยตัวตามแนวหน้าผาชันกว่า 100 เมตร มีกันเหวเป็นป่าดงดิบ มีต้นไม้สูงไม่ต่ำกว่า 30 เมตร ภายในถ้ำมีอุณหภูมิหนาวเย็นมาก นอกจากนี้ อำเภอปางมะผ้าที่ได้ชื่อว่าเป็นเมืองแห่งถ้ำ ยังมีถ้ำที่สวยงามอีกมากมาย เช่น ถ้ำปางคาม ถ้ำผาเผือก และถ้ำผาแดง

❑ **บ้านกึ๊ดสามสิบ** (หมู่บ้านลีซอ) ตั้งอยู่ที่ อ.ปางมะผ้า ห่างจากอำเภอปางมะผ้าประมาณ 18 กิโลเมตร ใช้เส้นทางเข้าไปหมู่บ้านหนองตอง นักท่องเที่ยวสามารถเที่ยวชมวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าลีซอ ทุ่งหิน หลุมยุบ (ลักษณะคล้ายเหวลึก) ลึกประมาณ 1 กิโลเมตร กว่า 30 หลุม

❑ **จุดชมวิวกิ่วลม** อยู่บนเส้นทางปาย-ปางมะผ้า ห่างจากตัวอำเภอปายประมาณ 25 กิโลเมตร (หรือประมาณหลักกิโลเมตรที่ 123) บนสันเขาสูง มองเห็นทิวทัศน์ธรรมชาติทั้งฝั่งอำเภอปายและปางมะผ้าได้อย่างสวยงาม ปัจจุบันได้รับการพัฒนาให้เป็นจุดบริการนักท่องเที่ยว เช่น การจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากชาวเขา จุดอำนวยความสะดวกโดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ ร้านจำหน่ายเครื่องดื่ม และจุดถ่ายรูปวิวทิวทัศน์ที่สวยงาม เป็นต้น

อำเภอปาย

วัดหลวง

❑ **วัดหลวง** ตั้งอยู่ถนนเขตเขลางค์ ในเขตเทศบาลตำบลปาย มีเจดีย์ศิลปะไทยใหญ่ประดิษฐานอยู่กลางลานวัด และมีเจดีย์ทรงมอญรายล้อมโดยรอบ ใต้ซุ้มเจดีย์ประดิษฐานพระพุทธรูปประจำวันเหนือฐาน เจดีย์องค์ใหญ่เป็นมณฑปที่สวยงาม วัดหลวงแห่งนี้สร้างมาเมื่อตั้งเมืองเวียงใต้ ประมาณ พ.ศ. 2346 เดิมเป็นวัดร้าง มีพระพุทธรูปขนาดใหญ่ก่ออิฐถือปูนได้ทรุดโทรมลง ต่อมาพระยาราชเจ้าเมืองปายได้สร้างองค์เจดีย์ครอบพระพุทธรูป ปัจจุบันเป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองปาย

❑ **วัดกลาง** ตั้งอยู่ถนนชัยสงคราม บ้านป่าขาม ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย มีเนื้อที่ประมาณ 5 ไร่ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2335 เดิมเป็นวัดร้าง ต่อมามีพระสุนันทาได้ธุดงค์มาวัดนี้ จึงได้ทำการบูรณะซ่อมแซมภายในวัด มีอุโบสถเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปที่สำคัญ และเป็นที่เคารพสักการะของชาวอำเภอปาย รวมทั้งมีเจดีย์เก่าแก่ภายในวัดอีกด้วย

❑ **วัดน้ำฮู** อยู่ที่หมู่ 5 ตำบลเวียงใต้ จากตัวอำเภอไปทางทิศตะวันตก 3 กิโลเมตร เส้นทางเดียวกับหมู่บ้านสันติชล เป็นที่ประดิษฐานของหลวงพ่ออุ่นเมือง พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ทำด้วยโลหะทองสัมฤทธิ์ หน้าตักกว้าง 28 นิ้ว สูง 30 นิ้ว พระเศียรส่วนบนเปิดปิดได้และมีน้ำขังอยู่ เป็นพระพุทธรูปสิงห์สาม อายุประมาณ 500 ปี เมื่อ พ.ศ. 2515 มีพระธุดงค์จากอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ไปนมัสการและพบว่ามีน้ำขังอยู่ภายหลังคนหลั่งไหลมาขอน้ำไปสักการะ น้ำในพระเศียรมีลักษณะซึมตลอด

นอกจากนี้ยังมีเจดีย์อนุสรณ์สถาน เชื่อกันว่าสมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงสร้างเพื่อบรรจุอัฐิและเส้นพระเกษาของพระนางสุพรรณกัลยาพระเชษฐภคินีของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ในบริเวณวัดด้วย

❑ **น้ำตกหมอแปง** ห่างจาก อ.ปาย 8-9 กิโลเมตร อยู่หมู่ที่ 4 บ้านหมอแปง ต.แม่นาเติง เดินทางโดยรถยนต์ได้สะดวก มีหมู่บ้านชาวเขาเผามูเซอแดงอยู่บริเวณใกล้เคียงรอบน้ำตก มีป่ายางร่มรื่น ใกล้กันเป็นน้ำตกม่วงสร้อย แต่ทางยังเข้าไม่สะดวก

❑ **น้ำตกแม่เย็น** อยู่ที่บ้านแม่เย็น ตำบลแม่ฮี้ จากอำเภอปาย 7 กิโลเมตร เป็นน้ำตกสูง 3 ชั้น และสวยงามที่สุดของอำเภอ ต้องเดินทางเท้าเข้าไป 3-5 ชั่วโมง

❑ **สะพานประวัติศาสตร์ปาย** เป็นสะพานเหล็ก สร้างขึ้นในปี พ.ศ. 2485 มีลักษณะคล้ายกับสะพานข้ามแม่น้ำแคว อยู่ก่อนถึงตัวอำเภอปายประมาณ 10 กิโลเมตร บนเส้นทางหมายเลข 1095 ซึ่งเป็นเส้นทางประวัติศาสตร์ที่กองทัพญี่ปุ่นใช้เป็นเส้นทางเดินทัพจากเชียงใหม่ผ่านอำเภอปายไปยังประเทศพม่าในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

❑ **กองแลน** อยู่ในเขตบ้านร้องแหย่ง ห่างจากอำเภอ 7 กิโลเมตร เป็นหน้าผาสูงที่ถูกกัดเซาะ (คล้ายแพะเมืองผี จังหวัดแพร่) บริเวณกว้างประมาณ 5 ไร่เศษ และอยู่ติดกับเส้นทางสายแม่มาลัย-ปาย ท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล

❑ **โป่งร้อนท่าปาย** อยู่ในท้องที่ตำบลแม่ฮี้ ในพื้นที่รับผิดชอบของอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง ตามทางหลวงหมายเลข 1095 (ปาย-แม่มาลัย) บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 87-88 แยกซ้ายเข้าไปอีก 2 กิโลเมตร ตามทางเข้าบ้านท่าปาย สภาพของโป่งน้ำร้อน มีไอน้ำร้อนปกคลุมพื้นที่ และน้ำร้อนไหลทั่วบริเวณกว้างบางจุดความร้อน ประมาณ 80 องศาเซลเซียส และรอบๆ เป็นป่าไม้สักที่สมบูรณ์มาก ภายในบริเวณอนุญาตให้ตั้งเต้นท์พักแรมได้ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 0-5324-8491

❑ **โป่งน้ำร้อนเมืองแปง** อยู่ในเขตบ้านเมืองแปง ตำบลเมืองแปง เป็นบ่อน้ำพุร้อน ขนาดใหญ่ ห่างจากอำเภอปาย 28 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 1095 (ปาย-แม่มาลัย) และแยกเข้าสาย 1265 ขวามือ บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 85-86 ใกล้หน่วยพิทักษ์และรักษาป่าแม่ปิง อุณหภูมิของน้ำร้อนสูงถึง 95 องศาเซลเซียส

❑ **น้ำพุร้อนโป่งร้อน** อยู่บริเวณบ้านท่าปาย ตำบลแม่ฮี้ ห่างจากอำเภอปาย 12 กิโลเมตร อุณหภูมิน้ำร้อนจัด สามารถเดินทางเข้าท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล

❑ **หมู่บ้านมูเซอยะโป่** อยู่ที่บ้านหมอแปง ตำบลแม่นาเติง ชาวบ้านมีวิถีชีวิตที่ยังคงรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของเผ่าไว้ เดินทางได้โดยรถยนต์ ตามเส้นทางน้ำตกหมอแปง

❑ **เจดีย์พระธาตุแม่เย็น** อยู่ที่บ้านแม่เย็น ตำบลแม่ฮี้ เป็นเจดีย์ที่สร้างสมัยใดไม่ปรากฏ ตั้งอยู่บนเนินสูงและเมื่อขึ้นไปจะมองเห็นทิวทัศน์ของอำเภอปายได้ทั่วถึงเป็นจุดสังเกตของผู้โดยสารเครื่องบินว่าเป็นเขตอำเภอปายแล้ว

❑ **หมู่บ้านสันติชล** เป็นหมู่บ้านชาวจีนที่อพยพถิ่นฐานมาอยู่ที่แห่งนี้ อยู่ห่างจากอำเภอปายประมาณ 4.5 กิโลเมตร ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี เช่น การแต่งกาย ภาษา โดยเฉพาะอาหารจีนยูนาน ที่เป็นที่นิยมมากนักท่องเที่ยวนิยมไปชมหมู่บ้านพร้อมรับประทานอาหารกลางวันแบบจีนยูนาน และเลือกซื้อสินค้าที่ระลึก ปัจจุบันมีบ้านพักโฮมสเตย์แบบบ้านดินให้บริการ จำนวน 7 หลัง สามารถติดต่อได้ที่ โทร. 08-1024-3982

❑ **ห้วยจอกหลวง** แหล่งอนุรักษ์ห้วยจอกหลวง อยู่บริเวณป่าแม่ยะ ตำบลแม่ฮี้ มีการปลูกดอกไม้เมืองหนาวหลายชนิด ตั้งอยู่บนภูเขาและมีทิวทัศน์สวยงาม ห่างจากอำเภอปาย 43 กิโลเมตร เหมาะแก่การท่องเที่ยวในฤดูหนาว

❑ **จุดชมวิวดอยช้าง** อยู่ทางเหนือของห้วยน้ำดัง เป็นจุดที่สามารถมองเห็นสภาพธรรมชาติของทิวเขาอันสลับซับซ้อน และทะเลหมอกได้อย่างสวยงามในยามเช้าตรู่

อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง

❑ **บ้านกะเหรี่ยงแม่ปิง** ตั้งอยู่ หมู่ 4 ตำบลแม่ฮี้ ห่างจาก อำเภอปาย ไปทางเชียงใหม่ ประมาณ 13 กิโลเมตร ชมวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยง อีกทั้งงานหัตถกรรมทอผ้าพื้นเมืองแบบกะเหรี่ยง ผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ บริการที่พักโฮมสเตย์ สามารถติดต่อสอบถามได้ที่ โทร. 0-5369-9248

❑ **อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง** ห่างจากอำเภอปาย 40 กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่หมู่ 7 ตำบลเวียงเหนือ ติดเขตอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นที่ตั้งโครงการพัฒนาต้นน้ำของกรมป่าไม้ มีการปลูกพืชไม้ดอกเมืองหนาวเป็นที่ท่องเที่ยวที่สวยงามเดินทางไปท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล และมีบ้านพักบริการด้วย ติดต่อได้ที่ สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช โทร. 0-2562-0760 และสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ที่ทำการอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง โทร. 0-5324-8491 นักท่องเที่ยวนิยมไปเยี่ยมชม โดยเฉพาะฤดูหนาว นักท่องเที่ยวที่ไม่สามารถจองบ้านพักของอุทยานได้ก็สามารถพักในอำเภอปาย และเดินทางมาชมทะเลหมอกยามเช้า

ล่องแก่งแม่น้ำปาย

แม่น้ำปาย เป็นแม่น้ำสายหลักของจังหวัดแม่ฮ่องสอน เกิดจากทิวเขาถนนธงชัย และทิวเขาแดนลาว ในเขตอำเภอปาย ไหลสู่ทิศใต้ ผ่าน 3 อำเภอคือ อำเภอปาย-อำเภอปางมะผ้า-อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวิน (แม่น้ำคง) เขตรัฐคะยา สหภาพเมียนม่าร์ มีความยาว 180 กิโลเมตร สามารถชมทัศนียภาพที่สวยงามของธรรมชาติและป่าเขา โดยธรรมชาติของลำน้ำปายบางช่วงบางฤดูระดับน้ำจะไม่เท่ากัน และน้ำจะเย็นตลอดทั้งปี

ล่องแก่งแม่น้ำปาย

การล่องแก่งแม่น้ำปาย มี 2 ระยะทาง คือ

- เริ่มจากต้นแม่น้ำปาย อำเภอปาย - ที่ทำการอุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอนระยะทาง 70 กิโลเมตร ใช้เวลา 2 วัน 1 คืน
- เริ่มต้นจากแม่น้ำของ อำเภอปางมะผ้า - ที่ทำการอุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนระยะทาง 45 กิโลเมตร มีทั้งโปรแกรม 2 วัน 1 คืน และโปรแกรม 1 วัน

นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสธรรมชาติที่สวยงามและความสนุกสนานตลอดสายน้ำ เช่น น้ำตกซู่ซ่าที่สวยงาม ผจญภัยในถ้ำ แช่ตัวในบ่อโคลน กระโดดหน้าผาสูงกว่า 10 เมตร ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการล่องแก่งคือ เดือนมิถุนายน-เดือนกุมภาพันธ์ ของทุกปี ระดับความยากของแก่งมีระดับตั้งแต่ 1-4 ช่วงฤดูฝนอาจถึงระดับ 5 ซึ่งมีความยากมากและระดับน้ำรุนแรง การล่องแก่งแม่น้ำปายจึงจำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญท้องถิ่น หรือบริษัททัวร์ที่ประกอบธุรกิจด้านนี้โดยตรง ซึ่งสามารถติดต่อขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ บริษัทนอร์ทเทิร์นกรีน ปายแอดเวนเจอร์ โทร. 0-5369-9385 บริษัทอะโกราทัวร์ โทร. 0-5369-9111 บริษัทแม่ฮ่องสอนแอดเวนเจอร์ โทร. 08-1884-5025, 08-1952-3340 และบริษัทปายอินเตอะสกาย โทร. 0-5369-8145 หรือบริษัทนำเที่ยวอื่นๆ ที่ได้รับอนุญาตการจดทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวจากสำนักทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ภาคเหนือ สอบถามได้ที่ ททท. สำนักงานแม่ฮ่องสอน โทร. 0-5361-2982

การเดินทางจากอำเภอปายไปเชียงใหม่ โดยรถตู้ประจำทางของบริษัทเปรมประชาขนส่ง วันละประมาณ 11 เที่ยว ตั้งแต่ 06.30-16.30 (รถบริการทุกๆ 1 ชั่วโมง)

น้ำตกแม่สุรินทร์

แหล่งท่องเที่ยวเส้นทางสายใต้ (เส้นทาง 108)

อำเภอขุนยวม

❑ **วัดต่อแพ** เป็นวัดเก่าแก่ ตั้งอยู่ที่บ้านต่อแพ ตำบลแม่เงา ห่างจากตลาดขุนยวม 7 กิโลเมตร อยู่ฝั่งขวาของลำน้ำยวม มีวิหารขนาดใหญ่แบบพม่าที่วิจิตรสวยงามและมีเจดีย์ทรงมอญด้วย ตามประวัติเล่าว่าบริเวณนี้เคยเป็นที่พักและรวมไม้ซุง นักต่อแพได้พร้อมใจกันสร้างวัดขึ้นแล้วให้ชื่อว่า "วัดต่อแพ" นอกจากนี้นักท่องเที่ยวสามารถชมผ้าม่านโบราณ มีอายุมากกว่า 100 ปี ประดับด้วยพลอยหลากสี

❑ **พิพิธภัณฑ์สงครามโลกครั้งที่ 2** ตั้งอยู่บริเวณตรงข้ามวัดม่วยต่อ ตามทางหลวงหมายเลข 108 หลักกิโลเมตรที่ 200 เป็นศูนย์รวมศิลปหัตถกรรมของชาวไทยใหญ่และชาวไทยภูเขาเผ่าต่าง ๆ ตลอดจนเครื่องมือของทหารญี่ปุ่นที่เดินทัพมาในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการฉายวีดีทัศน์เกี่ยวกับประวัติสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่เกี่ยวกับอำเภอขุนยวมและมีการจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองด้วย เปิดวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.00-16.00 น.

❑ **ทุ่งดอกบัวตองดอยแม่อูคอ** อยู่เขตบ้านแม่สุรินทร์ ตำบลยวมน้อย มีพื้นที่ครอบคลุมบริเวณประมาณ 1,000 ไร่ อยู่ในโครงการพัฒนาป่าไม้ที่สูง หน่วยที่ 5 กองอนุรักษ์ฯ ดอกบัวตอง ในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ต้นเดือนธันวาคม จะบานเหลืองสะพรั่งทั้งภูเขา มีความสวยงามมากในช่วงฤดูดอกบัวตองบานจะมีบริการบ้านพักและบริเวณกางเต็นท์นอนนักท่องเที่ยวสามารถติดต่อได้ที่ ที่ว่าการอำเภอขุนยวม โทร.0-5369-1108

❑ **อุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์** มีพื้นที่ครอบคลุม เขตอำเภอขุนยวม และอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จำนวน 247,875 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2524 มีจุดเด่นที่น่าสนใจดังนี้

1. โครงการอนุรักษ์สัตว์ป่า-รักษาพันธุ์ไม้ เป็นโครงการเฉลิมพระเกียรติฯสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถประกอบด้วยกรงเพาะเลี้ยงและอนุบาลสัตว์ป่า พันธุ์ไม้ประจำถิ่น และเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจด้วย

บ้านเมืองปอน

ทุ่งบัวตองดอยแม่อูคอ

2. น้ำตกแม่สุรินทร์ อยู่ในเขตบ้านแม่สุรินทร์ ตำบลแม่ยวมน้อย อำเภอขุนยวม การเดินทางใช้ทางหลวงหมายเลข 108 ถึง อำเภอขุนยวม และเข้าไปน้ำตกแม่สุรินทร์ อีกประมาณ 37 กิโลเมตร ซึ่งจะผ่านทุ่งดอกบัวตอง ดอยแม่อูคอ เป็นน้ำตกที่สวยงามมาก น้ำตกจากหน้าผาสูงประมาณ 100 เมตร มีบ้านพักจำนวน 8 หลัง และบริเวณกางเต็นท์บริการนักท่องเที่ยว สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ที่ทำการอุทยานแห่งชาติน้ำตกแม่สุรินทร์ โทร. 0-5361-2996

❑ **หนองเขียว** มีลักษณะเป็นที่ราบบนสันเขา และมีแอ่งน้ำขนาดใหญ่ตามธรรมชาติ มีหญ้าปกคลุมเต็มพื้นที่ เดินทางจากน้ำตกแม่สุรินทร์ไปหนองเขียวประมาณ 12 กิโลเมตร เป็นถนนลูกรังใช้ได้เฉพาะฤดูแล้งเท่านั้น

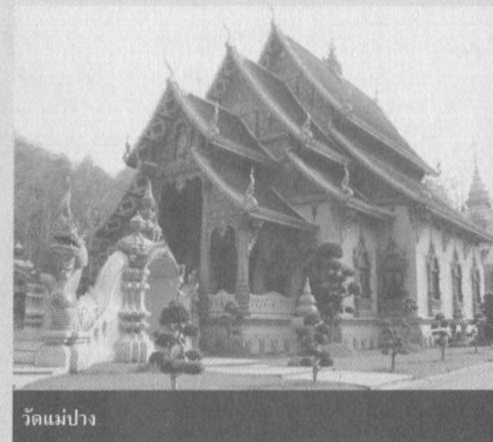
❑ **น้ำตกแม่อูคอ** อยู่บริเวณดอยแม่อูคอ ใกล้ทุ่งบัวตอง เป็นน้ำตกชั้นเดียวสูงประมาณ 30 เมตร ตกจากร่องหินขนาดใหญ่ ตอนกลางของสายน้ำ มีร่องหินกว้างสามารถเดินเข้าไปชมม่านน้ำตกได้

❑ **บ้านเมืองปอน** ตั้งอยู่เขตอำเภอขุนยวม เส้นทางหลวงหมายเลข 108 (ขุนยวม-แม่ลาน้อย) ห่างจากตัวอำเภอ ประมาณ 13 กิโลเมตร สามารถเที่ยวชมวัดบ้านเมืองปอนซึ่งมีศิลปะแบบไทยใหญ่ วิถีชีวิตชาวไทยใหญ่ดั้งเดิม บ้านเรือนไทยใหญ่แบบดั้งเดิม และซื้อของที่ระลึกโดยเฉพาะเสื้อไทยใหญ่ทั้งชายและหญิง และมีบริการที่พักกับชุมชนหรือโฮมสเตย์รองรับได้ตั้งแต่ 2-40 คน ติดต่อสอบถามได้ที่ อบต.บ้านเมืองปอน โทร. 0-5368-4648 หรือ อ.กัลยา ไชยรัตน์ โทร. 0-5368-4644

❑ **บ่อน้ำร้อนหนองแห้ง** อยู่เขตบ้านหนองแห้ง ตำบลเมืองปอน ห่างจากอำเภอขุนยวมประมาณ 25 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 108 (ขุนยวม-แม่ลาน้อย) แยกซ้ายกิโลเมตร 174-175 บริเวณโรงเรียนบ้านหนองแห้ง เข้าไปอีกประมาณ 1 กิโลเมตร เป็นบ่อน้ำร้อนที่มีความใส และไม่มีกลิ่นฉุนของกำมะถัน

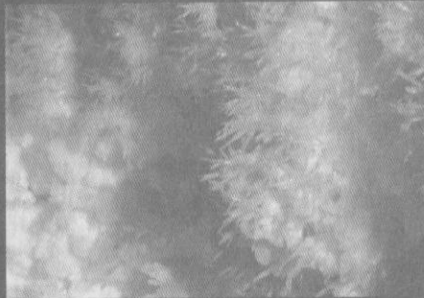
อำเภอแม่ลาน้อย

❑ **จุดชมวิวแม่ลาน้อย** อยู่บนเส้นทาง อำเภอแม่สะเรียง-อำเภอแม่ลาน้อย ก่อนถึงตัวอำเภอแม่ลาน้อยประมาณ 2 กิโลเมตร โดยเทศบาลตำบลแม่ลาน้อยได้พัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว มีการสร้างน้ำตกประดิษฐ์ ชิงช้าชนเผ่า ร้านกาแฟสดอาราบิก้า ไว้บริการนักท่องเที่ยว และเป็นศูนย์ให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว จำหน่ายสินค้า OTOP นวดแผนโบราณ ร้านจักรยานเสือภูเขา และเต็นท์ให้บริการ และร้านอาหารพื้นเมือง ติดต่อสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เทศบาลตำบลแม่ลาน้อย โทร. 0-5368-9023, 0-5368-9278

วัดแม่ปาง

❑ **วัดแม่ปาง** เดิมชื่อ "สำนักสงฆ์ป่าริมธาราวาส" ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านแม่ปาง ตำบลสันติคีรี บนเนื้อที่ประมาณ 19 ไร่ 2 งาน ห่างจากตัวอำเภอแม่ลาน้อย บนเส้นทางแม่ลาน้อย-ขุนยวม ประมาณ 12 กิโลเมตร เริ่มสร้างวันที่ 30 มิถุนายน 2537 สร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2546 วัดแม่ปางมีอุโบสถสวยงามมาก รวบรวมเอาศิลปะเด่นของล้านนา ล้านช้าง ไทยใหญ่ ภาคกลาง รวมมีจุดเด่น เช่น ลายปูนปั้น มณฑปซุ้มเรือนแก้ว ซุ้มเรือนหงษ์ ซุ้มหน้าต่าง ใบระกา

❑ **ถ้ำแก้วโกมล** แหล่งท่องเที่ยวประเภทอันซีน (UNSEEN) ตั้งอยู่บริเวณเขาดอยคำ หมู่ที่ 14 บ้านห้วยมะไฟ หรือห้วยหมากไฟ ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ถ้ำแก้วโกมลเดิมเรียกว่า ถ้ำผลึกแคลไซต์ ได้ถูกค้นพบโดยวิศวกรเหมืองแร่ ประจำสำนักงานทรัพยากรธรณี จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในขณะดำเนินการตรวจสอบ ประทานบัตรเหมืองแร่ฟลูออไรด์ของห้างหุ้นส่วนจำกัด พี.วี. ซัพพลายส์ (ไทยแลนด์) เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2536 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร เสด็จทรงงานและทรงเยี่ยมชมถ้ำแก้วโกมล ในวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2544 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อถ้ำผลึกแคลไซต์แม่ลาน้อยว่า "แก้วโกมล" ซึ่งมีความหมายว่า "ถ้ำแห่งแก้วอันงาม"

ถ้ำแก้วโกมล

การเข้าชมถ้ำแก้วโกมลจะมีเจ้าหน้าที่นำชมเป็นรอบๆ ละไม่เกิน 20 คน ประมาณ 20 นาที โดยบริจาคค่าบำรุง ชาวไทย 40 บาท ชาวต่างชาติ 80 บาท สามารถติดต่อได้ที่เจ้าหน้าที่ โทร. 08-1023-8751, 08-1961-8848 ส่วนการเดินทางขึ้นไปยังบริเวณหน้าถ้ำ อบต. แม่ลาน้อยจัดระบบและอำนวยความสะดวกโดยรถยนต์ของนักท่องเที่ยวให้จอด ณ บริเวณที่ทำการ อบต. แม่ลาน้อย และเปลี่ยนการนั่งรถสองแถวที่ อบต. แม่ลาน้อยจัดเตรียมไว้ให้ โดยเฉพาะในช่วงที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวปริมาณมาก

ลักษณะภายในถ้ำเต็มไปด้วยผลึกแร่แคลไซต์ (calcite) รอบด้าน ทั้งบริเวณผนังพื้นและเพดานถ้ำ ผลึกมีรูปร่างลักษณะแตกต่างกันมากมาย จากการสำรวจผลึกต่างๆ ที่พบปรากฏมีผลึกจับตัวกัน 5 รูปแบบ ดังนี้

1. ผลึกละเอียดรูปเข็มคล้ายเกล็ดน้ำแข็งมีขนาดผลึกเล็กละเอียด สีขาว สวยงามและเด่นที่สุดของถ้ำ มีลักษณะเล็กละเอียดรูปเข็มเป็นเส้นๆ หรือเป็นเส้นใยบางๆ เปราะบางแตกหักง่ายมีชื่อเรียกว่าแร่อะราโกไนต์

2. ผลึกคล้ายเกล็ดน้ำตาลหรือผลึกแร่ควอตซ์ เป็นแท่งยาว 0.5-1 เซ็นติเมตร มีสีน้ำตาลเหลือง พบกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปตามผนังและเพดานถ้ำ จะพบมากบริเวณตอนกลางของถ้ำ

3. ผลึกที่จับตัวกันคล้ายปะการังเป็นผลึกขนาดเล็กละเอียดจับตัวรวมกันเป็นกลุ่มก้อนใหญ่ พบกระจายอยู่ทั่วไปภายในถ้ำผลึกแร่กลุ่มนี้มีความสวยงามแต่เปราะบางและแตกหักง่าย

4. ผลึกที่จับตัวกันคล้ายผ้าม่านหรือโคมไฟเพดาน เป็นผลึกแคลไซต์เดิมที่ถูกละลายโดยน้ำทำให้ไม่เห็นรูปผลึกแร่เหลืออยู่เนื้อแน่นเป็นคลื่นตามลักษณะการตกผลึกใหม่ มีสีขาวขุ่น-สีน้ำตาล เกาะตัวตามผนังถ้ำย้อยลงและพอกสะสมเป็นชั้นๆ ต่อเนื่องกัน

5. ผลึกงอกและย้อยเป็นเสาและแท่ง เกิดจากการตกผลึกของน้ำที่ละลายหินปูนหรือแร่แคลไซต์ โดยบริเวณที่น้ำหยดจากเพดานถ้ำจะมีลักษณะเป็นแท่งหินย้อยลงและบริเวณที่น้ำหยดลงสะสมตัวลงบนพื้นถ้ำจะมีลักษณะเป็นแท่งหินงอกขึ้น สีน้ำตาลเทาเข้ม และขาวขุ่นภายในถ้ำสามารถแบ่งออกเป็น 5 ห้อง ห้องที่ 1 "ธารน้ำพระทัย" ห้องที่ 2 "ดุจในวิมานเมฆ" ห้องที่ 3 "เฉกหิมพานต์" ห้องที่ 4 "ม่านผาแก้ว" และห้องที่ 5 "เพริศแพร้ว มณีบุปผา" จากห้องที่ 1-5 ลึกประมาณ 30 เมตร ยาวประมาณ 120 เมตร การเดินทางโดยรถยนต์ ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 สายแม่ฮ่องสอน-แม่สะเรียง ซึ่งเป็นถนนลาดยาง 2 เลน เมื่อถึงอำเภอแม่ลาน้อย ที่บริเวณหน้าโรงพยาบาลอำเภอแม่ลาน้อย ถ้ำแก้วโกมลเลี้ยวซ้ายเข้าไปบ้านห้วยมะไฟ ตามถนนคอนกรีตกว้าง 4 เมตร ลัดเลาะตามไหล่ทาง ระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร ถึงปากถ้ำ

❑ **น้ำตกแม่นาจาง** ตั้งอยู่ที่ หมู่ 1 บ้านแม่นาจางเหนือ ตำบลแม่นาจาง อำเภอแม่ลาน้อย ลักษณะน้ำตกแม่นาจางเป็นน้ำตกที่ตกจากหน้าผาสูง มี 3 ชั้น แต่ละชั้นมีความสูงประมาณ 5 เมตร น้ำตกเป็นป่าสมบูรณ์ อยู่ติดถนนสายห้วยผึ้ง-แม่นาจาง ซึ่งเป็นถนนดินลูกรัง กว้าง 6 เมตร เกิดจากลำห้วยแม่นาจางกับลำห้วยปลากั้งไหลมาบรรจบกัน เดินทางโดยรถยนต์ขับเคลื่อน 4 ล้อ โดยใช้เส้นทางบ้านแม่โถ-แม่นาจาง ระยะทางประมาณ 67 กิโลเมตร และจะต้องเดินเข้าไปน้ำตกประมาณ 100 เมตร

❑ **ถ้ำแม่หุ** อยู่เขตบ้านป่าหมาก ตำบลแม่ลาน้อย จากอำเภอไปทางทิศตะวันออก 7 กิโลเมตร แยกจากทางหลวงหมายเลข 108 ทางเข้าเหมืองแร่ เอส.พี.ไมน์นิ่ง ถ้ำลึกประมาณ 15 เมตร มีหินงอกหินย้อยที่สวยงามมาก

❑ **บ่อน้ำร้อนแม่หุ** อยู่ในเขตตำบลแม่ลาน้อยติดกับเหมืองแร่เอส.พี.ไมน์นิ่ง ฝั่งห้วยแม่หุ เป็นบ่อน้ำร้อนที่มีความร้อนสูงต้มไข่ให้สุกได้

❑ **น้ำตกดาวดึงส์** อยู่ในเขตบ้านทุ่งรวงทอง ตำบลแม่ลาน้อย ห่างอำเภอ 6 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่สวยงามแห่งหนึ่ง

❑ **หมู่บ้านละว้า แม่ละอูบ (ลัวะ)** ห่างจากตัวอำเภอ 32 กิโลเมตร บ้านแม่ละอูบ ตำบลห้วยห้อม เป็นหมู่บ้านเขตติดต่อระหว่างอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่ลาน้อย และอำเภอแม่สะเรียง ที่ยังคงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชนเผ่าละว้า เช่น การทำเครื่องเงิน การทอผ้าด้วยกี่เอวที่มีสีสันและลวดลายสวยงาม มีวัฒนธรรมแตกต่างไปจากชาวไทยภูเขาเผ่าอื่นๆ และโดยที่ตั้งอยู่บนดอยสูง มีทิวทัศน์ที่สวยงาม การคมนาคมควรใช้รถยนต์ที่มีสภาพดี ถนนเป็นทางลาดยางสลับกับทางลูกรังที่ผ่านภูเขา

❑ **บ้านกะเหรี่ยงห้วยห้อม** ห่างจากบ้านละอูบไปอีก ประมาณ 4 กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านที่อยู่บนหุบเขาที่สูงจากระดับน้ำทะเล 1,000 เมตร มีอากาศเย็นตลอดทั้งปี มีวัฒนธรรมที่ยังคงเอกลักษณ์เป็นของตัวเอง ราษฎรเคร่งครัดในศาสนาและสุภาพอ่อนโยน เป็นที่ตั้งศูนย์พัฒนาชาวเขา ราษฎรได้รับการพัฒนาให้ทำผ้าจากขนแกะ ปลูกไม้ผลเมืองหนาว เป็นหมู่บ้านตัวอย่างของชาวเขาโดยทั่วไป โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์กาแฟที่หมู่บ้านห้วยห้อมมีคุณภาพดีและมีชื่อเสียง

❑ **บ้านกะเหรี่ยงแม่สะกั๊วะ** อยู่ในเขตตำบลท่าผาปุ้ม ห่างจากอำเภอ 13 กิโลเมตร ปลูกบ้านเรือนตามเชิงเขา ฤดูแล้งเห็นดอกไม้ป่าเป็นสีส้ม สวยงาม มีแหล่งน้ำตกใกล้หมู่บ้าน ใช้เป็นที่พักผ่อนได้เป็นอย่างดี ราษฎรหมู่บ้านนี้รักษาธรรมชาติ และวัฒนธรรมดั้งเดิมไว้ได้มาก

❑ **น้ำตกนทีราชันย์** ตั้งอยู่ที่หมู่ 6 บ้านแม่สะกั๊วะ ตำบลท่าผาปุ้ม อำเภอแม่ลาน้อย ลักษณะน้ำตกนทีราชันย์เป็นน้ำตกที่ตกจากผาขนาดกว้าง 10 เมตร สูงประมาณ 20 เมตร เดินทางโดยรถยนต์ เส้นทางแม่ลาน้อย-ห้วยห้อม จากทางแยกไปถึงน้ำตกระยะทางประมาณ 17 กิโลเมตร และต้องเดินเท้าเข้าไปน้ำตกประมาณ 100 เมตร

อำเภอแม่สะเรียง

"เทียนเหงพร่างตา ผ้าทอกะเหรี่ยง เสนาะเสียงสาละวิน งามถิ่นธรรมชาติ พระธาตุสี่จอม กล้วยไม้หอมเอื้องแซะ"

แม่สะเรียง เดิมชื่อเมืองยวมใต้ หรือเมืองยวม จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็นที่ตั้งของชุมชนไม่น้อยกว่า 540 ปี และเป็นเมืองหน้าด่าน มีความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ของล้านนา เช่น หมื่นด้ามพร้าคต ซึ่งเป็นนายช่างเอกของพระเจ้าติโลกราช และเทพสิงห์ วีรบุรุษแห่งเมืองยวม เมืองยวมเป็นถิ่นอาศัยของชนเผ่าดั้งเดิม คือ ละว้า (ลั๊วะ) กะเหรี่ยง ต่อมาปี พ.ศ. 2443 ทางราชการได้ยกฐานะขึ้นเป็นอำเภอ เรียก "อำเภอเมืองยวม" โดยอาศัยชื่อของลำน้ำยวมที่ไหลผ่านอำเภอแม่สะเรียง ซึ่งในขณะนั้นมีนายอำเภอคนแรกชื่อ ขุนชำนาญธนานุรักษ์ (นายสวัสดิ์ชลัย) ดำรงตำแหน่งปี พ.ศ. 2448 จนกระทั่งต่อมาปี พ.ศ. 2467 ทางราชการได้พิจารณาเห็นว่าชื่อของอำเภอเมืองยวมนั้นไปพ้องกับอำเภอขุนยวม ซึ่งอยู่ในจังหวัดเดียวกัน จึงเปลี่ยนชื่อเป็นอำเภอแม่สะเรียง ตามชื่อแม่น้ำสะเรียงไหลผ่านอำเภอแม่สะเรียง ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ทิศเหนือติดอำเภอแม่ลาน้อย ทิศใต้ ติดอำเภอสบเมย ทิศตะวันออกติดอำเภอแม่แจ่ม และอำเภอฮอด และทิศตะวันตกติดกับแม่น้ำสาละวิน รัฐกอทูเลและรัฐคะยาของประเทศสหภาพเมียนม่าร์

❑ **ทุ่งบัวตองแม่เหาะ** เป็นทุ่งบัวตองที่อยู่ริมทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 108 ตรงหลักกิโลเมตรที่ 84 เขตตำบลแม่เหาะ ห่างจากตัวเมืองแม่สะเรียง 20 กิโลเมตร ดอกบัวตองบานสะพรั่งในเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม ของทุกปีตามสองข้างทางมีที่พักแรม กางเต็นท์ ร้านอาหารเครื่องดื่ม และกาแฟสดแม่เหาะ บริการนักท่องเที่ยวในช่วงดอกบัวตองบาน

❑ **ศูนย์พัฒนาสังคมหน่วยที่ 43 หรือศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาเดิม** ตั้งอยู่บนถนนสายฮอด-แม่สะเรียง กิโลเมตรที่ 84-85 ตำบลแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จัดพื้นที่บริเวณศูนย์พัฒนาฯให้เป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บนพื้นที่สูง มีศูนย์วัฒนธรรมแสดงบ้านตัวอย่างชาวเขา 5 เผ่า แสดงถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรม เข้าชมและทดลองแต่งกายเป็นชนเผ่าต่างๆ ได้ พร้อมเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ชาวเขาได้ โทร. 0-5369-2983-4

❑ **น้ำตกแม่สวรรค์น้อย** ตั้งอยู่ในเขตวนอุทยานแม่สวรรค์น้อย บนดอยแม่เหาะ แยกจากทางหลวงหมายเลข 108 3 กม. และเดินเท้าอีกเล็กน้อย เป็นน้ำตก 4 ชั้นสวยงามมาก แวดล้อมด้วยป่าค่อนข้างสมบูรณ์ สามารถเล่นน้ำและพักผ่อนหย่อนใจเป็นสวรรค์บนดอยแม่เหาะ

❑ **อาคารพิพิธภัณฑ์อำเภอแม่สะเรียง** ตั้งอยู่บริเวณทางแยกบ้านจอมแจ้ง ถนนสายหลักทางหลวงหมายเลข 108 ตัดกับถนนทางหลวงหมายเลข 105 เป็นอาคาร 2 ชั้น ยกพื้นสูง โครงสร้าง รูปแบบการฉลุไม้และลวดลายไม้เป็นศิลปะแบบไทยใหญ่สวยงามผสมผสานศิลปะพื้นเมืองทางภาคเหนือ ตั้งเป็นศูนย์รวมการจัดแสดงประวัติความเป็นมาของอำเภอแม่สะเรียง มีการรวบรวมแหล่งข้อมูลการท่องเที่ยวของอำเภอแม่สะเรียงไว้อย่างน่าสนใจ และยังมีพระพุทธรูปหินอ่อนไว้ให้ผู้มาเยือนสักการะเป็นศิริมงคล นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์รวมแหล่งข้อมูลการท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเทศบาลตำบลแม่สะเรียง โทร. 0-5368-1231

❑ **วัดศรีบุญเรือง** เดิมชื่อวัดจองหมากแกง มีสถาปัตยกรรมที่งดงาม โดยเฉพาะพระอุโบสถ และศาลาการเปรียญของวัดมีลวดลายฉลุสถาปัตยกรรมศิลปแบบไทใหญ่หรือลวดลายฉลุแบบพม่า การก่อสร้างศิลปกรรมดังกล่าวมีความปราณีต ลวดลายเหล่านี้บางส่วนชาวบ้านเรียกว่า "ปานซอย" คือลวดลายประกอบฉลุเช่น เชิงชาย หรือหลังคา เรียกอีกนัยหนึ่งว่า "สองคอสามชาย" นอกจากนี้ยังมีภาพพุทธประวัติที่สวยงามตามแบบศิลปะพม่า วัดนี้ตั้งอยู่ในตัวเมืองแม่สะเรียง

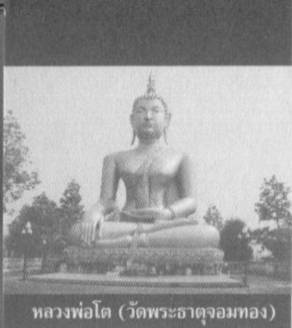
❑ **วัดพระสุพรรณรังษี** เป็นวัดที่สถาปัตยกรรมสวยงาม โดยเฉพาะศาลาการเปรียญศิลปกรรมลวดลายฉลุแบบพม่าผสมผสานศิลปะไทใหญ่ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำยวมในเขตเทศบาลตำบลแม่สะเรียง ส่วนหอระฆังศิลปะแบบพม่า นอกจากนี้ยังมีวัดที่สวยงามอีกมากมาย เช่น วัดแสนทอง วัดจองสูงหรือวัดอุทยารมณ์ วัดสิทธิมงคล วัดดอยเกิ้ง วัดจันทราวาส

❑ **บ้านพะมะลอ** ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง เป็นหมู่บ้านชาวกะเหรี่ยงที่รักษาขนบธรรมเนียมประเพณีสืบทอดจากบรรพบุรุษ อยู่ห่างจากตัวอำเภอแม่สะเรียง ประมาณ 6 กิโลเมตร บ้านพะมอลอ มีกลุ่มทอผ้าที่ออกแบบลายเป็นลักษณะดั้งเดิมของชาวกะเหรี่ยงสกอร์ โดยคัดสรรและถักทอให้เป็นลายที่ทันสมัยลักษณะผ้าทอมีหลายชนิด เช่น ผ้าห่ม ผ้าคลุมเตียง ผ้าถุง ฯลฯ มีบริการที่พักโฮมเสตย์ ใกล้กับบ้านพะมะลอเป็นที่ตั้งของวัดพระธาตุจอมมอญ

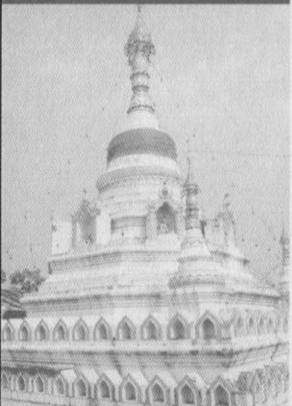
❑ **วัดกิตติวงศ์** ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาลแม่สะเรียง เป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุที่พระครูกิตตินำมาจากวัดศรีสุพรรณ จังหวัดเชียงใหม่ และมีคัมภีร์โบราณค้นพบในถ้ำผาแดง ริมฝั่งแม่น้ำสาละวิน เมื่อ พ.ศ. 2511 จารึกประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของล้านนากับพม่า

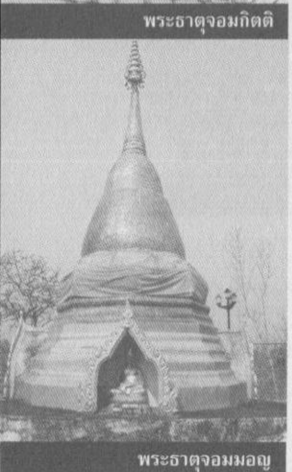

พิพิธภัณฑ์อำเภอแม่สะเรียง

❑ **วัดจองสูง หรือ วัดอุทยารมณ์** ตั้งอยู่ในตัวอำเภอแม่สะเรียง สร้างเมื่อ พ.ศ. 2381 เดิมมีเจ้าอาวาสเป็นไทยใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. 2431 ถูกไฟไหม้ และได้บูรณะขึ้นใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2439 ภายในวัดมีเจดีย์ทรงมอญเก่าแก่กว่า 100 ปี อยู่ 3 องค์ เจดีย์ด้านตะวันตกสร้างเมื่อต้นรัชกาลที่ 6 องค์กลางสร้างเมื่อใดไม่ปรากฏ เชื่อว่าเป็นที่ประดิษฐานพระธาตุ ส่วนองค์ด้านตะวันออก เป็นเจดีย์ 7 ยอด

หลวงพ่อโต (วัดพระธาตุจอมทอง)

พระธาตุจอมทอง

พระธาตุจอมกิตติ

พระธาตุจอมมอญ

อำเภอแม่สะเรียง นอกจากจะมีธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่งและวิถีชีวิตของชนเผ่าที่ยังคงรักษาขนบธรรมเนียบประเพณีอันดั้งเดิมไว้แล้ว ยังมีโบราณสถานอันศักดิ์สิทธิ์และเป็นที่เคารพของชาวอำเภอแม่สะเรียง ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถไปเยี่ยมชมและนมัสการเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง เรียกว่า **พระธาตุ 4 จอม** ประกอบด้วย

1. พระธาตุจอมแจ้ง เป็นศิลปกรรมแบบล้านนา ส่วนด้านสถาปัตยกรรมมีรูปแบบผสมผสาน มีลวดลายสวยงาม เป็นพระธาตุคู่บ้านคู่เมืองชาวแม่สะเรียง ตั้งอยู่ที่บ้านจอมแจ้ง ทางเข้าเมืองแม่สะเรียง

2. พระธาตุจอมทอง เป็นพระธาตุคู่บ้านคู่เมืองเช่นเดียวกัน การก่อสร้างด้านสถาปัตยกรรม เป็นศิลปะล้านนาโดยแท้ ตั้งอยู่ที่หมู่ 1 ตำบลแม่สะเรียง ห่างจากตัวอำเภอ 1 กิโลเมตร ตามเส้นทางแม่สะเรียง-สบเมย แยกซ้ายมือบริเวณสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย วัดจอมทอง มีพระพุทธรูปหลวงพ่อโตก่ออิฐถือปูน สูง 15 เมตร กว้าง 10 เมตร สร้างขึ้นเมื่อ 12 มีนาคม พ.ศ. 2532 เป็นพระพุทธรูปที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในจังหวัดแม่ฮ่องสอน พื้นที่บริเวณรอบๆ หลวงพ่อโตสามารถมองเห็นทิวทัศน์ตัวอำเภอแม่สะเรียงได้

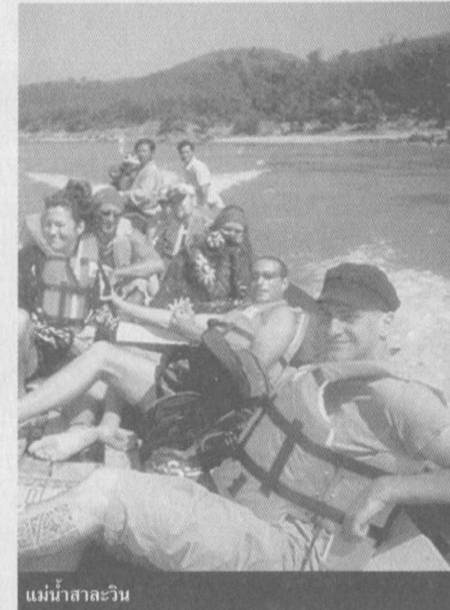
3. พระธาตุจอมกิตติ ตั้งอยู่ที่บ้านจอมกิตติ หมู่ 13 ตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย เนื้อที่ 80 ไร่ สร้างเมื่อปี พ.ศ. 2256 เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่เก่าแก่องค์หนึ่ง ที่ชาวบ้านมีความศรัทธาและสักการะบูชา เป็นลักษณะคล้ายสถูปศิลปะแบบล้านนา ตั้งอยู่ที่หมู่ 1 ตำบลแม่ยวม มีงานฉลองในวันขึ้น 8 ค่ำ เดือนมิถุนายนของทุกปี

4. พระธาตุจอมมอญ ตั้งอยู่ที่หมู่ 9 ตำบลบ้านกาด ชาวบ้านถือว่าเป็นพระธาตุศักดิ์สิทธิ์องค์หนึ่ง มีลักษณะสถาปัตยกรรมเป็นเจดีย์แบบล้านนาเก่าแก่ มีงานฉลองในเดือนกรกฎาคมของทุกปี

❑ **ศูนย์ศิลปาชีพ (สาขาแม่สะเรียง)** เป็นศูนย์รวมผ้าทอและศิลปะหัตถกรรมของสมาชิกศิลปาชีพบ้านต่างๆ ของอำเภอแม่สะเรียง ที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ทรงพระราชทานและอยู่ในพระบรมราชินูปถัมภ์ มีผ้าทอที่ใช้สีธรรมชาติและรูปแบบต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ เช่น กระโปรง เสื้อกั๊ก เสื้อกันหนาว และชุดของชาวกะเหรี่ยง รวมทั้งงานฝีมือการทออย่างกรอบรูป กระเป๋าสตางค์ กล่องใส่ของกระจุกกระจิก ที่ใส่ซองจดหมาย และย่ามทอใบจิ๋ว ฯลฯ เหมาะสำหรับการซื้อหาของนักท่องเที่ยว โทร. 0-5368-2882

❑ **อุทยานแห่งชาติสาละวิน** ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำสาละวิน ซึ่งกั้นพรมแดนระหว่างไทยกับเมียนม่าร์ ครอบคลุมพื้นที่บริเวณป่าแม่ยวมฝั่งขวาและป่าสาละวิน ในท้องที่ตำบลเสาหิน ตำบลบ้านกาศ ตำบลแม่คง ตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง และตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย มีพื้นที่ประมาณ 721.52 ตารางกิโลเมตร หรือ 450,950 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2537

อุทยานแห่งชาติสาละวินมีบริการบ้านพักและบริเวณกางเต็นท์นอนแก่นักท่องเที่ยว จำนวน 2 แห่งคือ ที่ทำการอุทยานแห่งชาติสาละวิน ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากตัวอำเภอแม่สะเรียงประมาณ 5 กิโลเมตร มีบ้านพัก 5 หลัง และอีกแห่งหนึ่งคือ หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติที่ 1 (ท่าตาฝั่ง) บนฝั่งแม่น้ำสาละวิน มี 1 หลังใหญ่ 1 เรือนแถว 4 ห้อง อยู่ห่างจากตัวอำเภอระยะทางประมาณ 40 กิโลเมตร นักท่องเที่ยวสามารถติดต่อได้ที่ ตู้ ป.ณ. 8 ปท.แม่สะเรียง อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน 58110 หรือติดต่อเจ้าหน้าที่ โทร. 08-1724-0695, 08-1366-7356

แม่น้ำสาละวิน

❑ **แม่น้ำสาละวิน** เดิมเรียกว่า "แม่น้ำคง" ต้นน้ำมาจากที่ราบสูงของธิเบต ไหลผ่านจีน พม่า เข้าสู่ประเทศไทย เป็นเส้นแบ่งเขตไทย-พม่า ในเขตอำเภอแม่สะเรียงและสบเมย เป็นแม่น้ำที่เย็นเฉียบ เนื่องจากหิมะต้นน้ำละลายลงมาไหลเซาะโขดหินระหว่างภูเขาสองข้าง มีหาดทรายขาวละเอียดและทิวทัศน์ที่สวยงาม สามารถล่องเรือชมทิวทัศน์ดังกล่าวได้

การเดินทางมีรถโดยสารสายอำเภอแม่สะเรียง-บ้านสามแลบ บริการหรือเช่ารถจากอำเภอแม่สะเรียงไปยังบ้านแม่สามแลบ ระยะทาง 46 กิโลเมตร จากนั้นล่องเรือจากบ้านแม่สามแลบไปตามแม่น้ำสาละวิน ประมาณครึ่งชั่วโมง โดยเรือของชาวบ้านราคาเหมาลำจากที่ทำการอุทยานฯ จะเห็นทิวทัศน์ของลำน้ำสาละวินและฝั่งพม่าได้ และหน้าที่ทำการอุทยานฯ มีหาดทรายสีขาวละเอียดสวยงาม ถัดไปทางทิศเหนือจะเป็นบ้านท่าตาฝั่ง มีหาดทรายสวยอีกแห่งหนึ่งเรียกว่า "หาดแท่นแก้ว" และยังมีทรัพยากรที่สำคัญและมีค่าอันได้แก่ พันธุ์ไม้ป่า เป็นไม้สัก ไม้แดง ไม้เต็ง และสัตว์ป่านานาชนิด

อัตราค่าเรือโดยสารจากท่าเรือบ้านแม่สามแลบ ดังนี้

แม่สามแลบ-บ้านท่าตาฝั่ง เหมา ไป-กลับ 1,000 บาท ต่อบุคคล 70 บาท

แม่สามแลบ-บ้านสบเมย เหมา ไป-กลับ 1,200 ต่อบุคคล 100 บาท

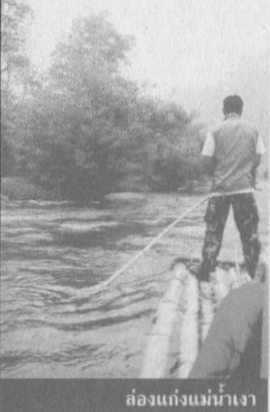
อำเภอแม่สะเรียง นอกจากจะมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่งแล้ว ยังมีกิจกรรมและงานประเพณีที่น่าสนใจ เช่น

- **ประเพณีตานข้าวหย่ากู้** ประมาณเดือนกุมภาพันธ์
- **ประเพณีปอยส่างลอง** ประมาณเดือนเมษายน
- **ประเพณีสงกรานต์** เดือนเมษายน
- **ประเพณีออกหว่า** (ออกพรรษา) ประมาณเดือนตุลาคม
- **ประเพณีแห่เทียนเหง** ประมาณเดือนตุลาคม
- **ประเพณีลอยกระทง** ประมาณเดือนพฤศจิกายน

อำเภอสบเมย

❑ **พระธาตุผาผ่า และอนุสาวรีย์ครูบาผาผ่า** (อนุสรณ์สถานครูบาผาผ่า) ตั้งอยู่บ้านผาผ่า หมู่ที่ 1 ตำบลแม่คะตวน อำเภอสบเมย ติดถนนสายแม่สะเรียง-สบเมย ครูบาผาผ่าเป็นปูชนียสถานทางพุทธศาสนาที่เคารพสักการะของพุทธ-ศาสนิกชนและนักท่องเที่ยวที่มาเยือน

❑ **อุทยานแห่งชาติแม่เงา** อยู่ห่างจากอ.สบเมย ประมาณ 15 กิโลเมตร ติดกับจังหวัดตากเป็นอุทยานแห่งชาติครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 257,650 ไร่ ของจังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดตากอยู่ในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน 181,000 ไร่ ลักษณะพื้นที่สูงชัน มียอดเขาสูง เช่น ดอยปุยหลวง ดอยเซอเทอลู่ ดอยคุยหลวง มีแม่น้ำไหลผ่านหลายสาย ได้แก่ แม่น้ำเงา, แม่น้ำยวม, แม่น้ำริด, แม่น้ำโขง

ล่องแก่งแม่น้ำเงา

❑ **ล่องแก่งแม่เงา** การล่องแก่งแม่เงาในพื้นที่ บ้านแม่เงา ตำบลแม่สวด สภาพสองฝั่งเป็นธรรมชาติที่คงสภาพที่ดีเยี่ยม และเป็นที่เหมาะสำหรับล่องแพเพื่อผจญภัย อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นการล่องแพไม้ไผ่ มี 3 โปรแกรม คือ

1. ล่องแพระยะใกล้ 4-5 กิโลเมตร ใช้เวลา 1 ชั่วโมง ราคาแพละ 500 บาท/4-6 คน

2. ล่องแพระยะปานกลาง 20 กิโลเมตร ใช้เวลา 3 ชั่วโมง ราคาแพละ 1,200 บาท/4-6 คน

3. ล่องแพระยะไกล 50 กิโลเมตร ใช้เวลา 2 วัน 1 คืน ราคาแพละ 2,400 บาท/4-6 คน

อุทยานแห่งชาติแม่เงามีบ้านพักและลานกางเต็นท์รองรับนักท่องเที่ยว แต่นักท่องเที่ยวต้องเตรียมและนำอาหารไปเอง สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่สำนักงานบริหารจัดการในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ที่ 16 แม่สะเรียง โทร. 0-5368-1323

❑ **น้ำตกแม่ริด** อยู่ในเขตหมู่ที่ 1 ตำบลกองก๋อย เป็นน้ำตกขนาดกลางที่ยังคงสภาพธรรมชาติไว้ครบถ้วน มีน้ำไหลตลอดปี ระยะทาง 58 กิโลเมตร โดยทางรถยนต์และเดินเท้า 3 กิโลเมตร

❑ **บ้านแม่ลามาหลวง** หมู่บ้านสวยงาม อยู่เขตตำบลสบเมย เป็นหมู่บ้านชาวเขาที่ตั้งอยู่ กลางหุบเขา จากที่ตั้งอำเภอสบเมยถึงหมู่บ้าน 32 กิโลเมตร เป็นทางรถยนต์ 27 กิโลเมตร และทางเดินเท้า 5 กิโลเมตร

❑ **บ้านแม่สามแลบ** ตั้งอยู่ริมแม่น้ำสาละวิน หรือแม่น้ำคง อยู่ในเขตตำบลแม่สามแลบ ห่างจากตัวอำเภอสบเมย 62 กิโลเมตร ตามเส้นทางหมายเลข 1086 เป็นที่นิยมไปล่องเรือตามลำน้ำสาละวิน ฝั่งตรงข้ามเป็นเขตพม่า บางช่วงมีหาดทรายขาวสะอาด ช่วงที่ล่องเรือ คือ ช่วงแม่สามแลบถึงสบเมย ซึ่งเป็นจุดที่แม่น้ำเมยไหลมาบรรจบกับแม่น้ำสาละวิน และช่วงแม่สามแลบ ถึงอำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

❑ **บ้านสบเมย** เป็นจุดที่แม่น้ำเมยไหลมาบรรจบกับแม่น้ำสาละวินก่อนไหลเข้าไปในฝั่งประเทศสหภาพเมียนม่าร์ มีหาดทรายและทิวทัศน์สวยงาม ส่วนบ้านสบเมยประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวกะเหรี่ยง มีวิถีชีวิตเรียบง่ายและดั้งเดิม มีโฮมสเตย์รองรับผู้มาเยือนด้วย การเดินทางไปบ้านสบเมยนิยมนั่งเรือจากท่าเรือบ้านแม่สามแลบไปประมาณ 50 นาที

ท่าเรือแม่สามแลบ

แม่น้ำสาละวิน

กิจกรรมและงานประเพณี

❑ **งานฤดูหนาวและงานกาชาด** จัดขึ้นทุกปี ประมาณต้นปี โดยมีการออกร้าน จากทั้งหน่วยราชการ เอกชน และองค์กรต่างๆ รวมทั้งการแสดงมหรสพรื่นเริงเพื่อประชาชนในท้องถิ่นได้เพลิดเพลินกับกิจกรรมต่างๆ ในงานมีการแสดงของชาวเผ่าต่างๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน ที่น่าสนใจยิ่ง

❑ **ประเพณีปอยส่างลอง หรือประเพณีบรรพชาสามเณร** ตามประเพณีชาวไทยใหญ่ ซึ่งถือว่าได้กุศลแรงกว่าการอุปสมบทพระภิกษุ จึงจัดอย่างยิ่งใหญ่ช่วงเดือนมีนาคม เมษายน เด็กที่จะบรรพชาเรียกว่า "ส่างลอง" จะโกนผมแต่ไม่โกนคิ้ว (พระภิกษุพม่าไม่โกนคิ้ว) แล้วแต่งกายประดับประดาด้วยเครื่องประดับอันมีค่า เช่น สวมสร้อย กำไล แหวน และใช้ผ้าโพกศีรษะแบบพม่า สวมถุงเท้ายาว นุ่งโสร่ง ทาแป้งขาว เขียนคิ้วทาปาก ทั้งนี้เชื่อกันว่าพระพุทธเจ้ามีฐานะเป็นกษัตริย์ยังสละกิเลสได้ การประดับประดาแสดงว่ามีฐานะดีก็สละกิเลสไปบวชได้เช่นกัน ถ้าไม่มีม้าก็จะขี่คอคน ซึ่งเรียกว่า "พี่เลี้ยง" หรือ "ตะแปส่างลอง" แห่ไปตามถนนสายต่างๆ มีกลดทอง หรือ "ทีคำ" แบบพม่ากั้นกันแดด

ประเพณีปอยส่างลอง

ปัจจุบัน ประเพณีนี้กำหนดให้เป็นการบรรพชาจำนวนมากในคราวเดียวกัน ในช่วงต้นเดือนเมษายนของทุกปีทำให้ประเพณีปอยส่างลอง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความยิ่งใหญ่และงดงามเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว

❑ **ประเพณีออกพรรษา หรือ งานปอยเหลินสิบเอ็ด** เป็นประเพณีที่มีความสำคัญมากสำหรับชาวจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเดือน 11 ระหว่าง ขึ้น 13-14 ค่ำ จะมีงานตลาดนัดขายของกันทั้งวันทั้งคืน ประชาชนจะไปซื้ออาหารและสิ่งของต่างๆ สำหรับไปทำบุญที่วัดในวันขึ้น 15 ค่ำ พอรุ่งเช้าของวันขึ้น 15 ค่ำ จะตักบาตรเทโวโรหนะที่วัดพระธาตุดอยกองมูและเดินลงมาสู่วัดม่วยต่อ ซึ่งอยู่บริเวณเชิงเขา พระภิกษุสามเณรและประชาชนนับร้อยพันเรียงรายสองข้างทาง เพื่อทำบุญตักบาตร เป็นภาพที่งดงามยิ่ง ตอนกลางคืนตามบ้านเรือนและวัดต่างๆ จะมีการจุดประทีปโคมไฟสว่างไสว มีการแห่ "จองพารา" หรือ "ปราสาทรับเสด็จพระพุทธเจ้า" ซึ่งตกแต่งประดับประดาอย่างสวยงาม มีการแสดงการละเล่นพื้นเมืองและมหรสพต่างๆ และ "หลู่เตนเห็ง" หรือการแห่เทียนพันเล่ม

ประเพณีออกพรรษา

❑ **ประเพณีลอยกระทงไทยใหญ่ หรือสิบสองมนล่องผ่องไต** เป็นประเพณีเก่าแก่ของชาวไตซึ่งเป็นชุมชนดั้งเดิมของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีคติความเชื่อเกี่ยวกับการจัดประเพณีล่องผ่องไต ว่าเป็นการจัดขึ้นเพื่อเป็นพุทธบูชา และบูชาพระอุปคุต 8 องค์ หรือพระอรหันต์ ตามความเชื่อของชาวไตโบราณ ซึ่งเชื่อว่าพระอรหันต์ทั้ง 8 องค์นี้ มี 4 องค์มรณะภาพแล้วส่วนที่เหลืออีก 4 องค์ยังคงปฏิบัติธรรมอยู่ในกลางมหานพ และทุกวันเพ็ญเดือน 12 พระอรหันต์ทั้ง 4 จะเวียนขึ้นมาโปรดสัตว์และเผยแพร่พระพุทธศาสนา โดยชาวไตจะถวายอัฐบริขารต่างๆ อันเป็นประเพณีสืบต่อจากประเพณีแห่จองพารา ซึ่งทำถวายพระพุทธเจ้า โดยจะบูชาพระอุปคุตและลอยสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ลงในลำน้ำเพื่อเป็นการให้ทานและถวายเป็นพุทธบูชา

❑ **งานนมัสการพระธาตุดอยกองมู วัดพระธาตุดอยกองมู (ลอยกระทงสวรรค์)** เดิมเรียกว่า "วัดปลายดอย" ตั้งอยู่บนดอยกองมู เป็นปูชนียสถานคู่บ้านคู่เมืองที่สำคัญที่สุด เมื่อถึงเทศกาลนมัสการพระธาตุ จะมีการจัดกิจกรรมสำคัญขึ้น คือ งานลอยกระทงสวรรค์ และการถวายข้าวธุปายาส (ต่างซอมต่อ) โดยจะกำหนดจัดงานก่อนวันลอยกระทง ประมาณ 5 วัน

❑ **งานเทศกาลดอกบัวตอง** ในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายนถึงต้นเดือนธันวาคม ทุกๆ ปี บริเวณดอยแม่อูคอ จะมีดอกบัวตองบานเหลืองอร่ามทั่วบริเวณขุนเขา อำเภอขุนยวม จะจัดเทศกาลให้นักท่องเที่ยวขึ้นไปชมตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน ถึง 10 ธันวาคม โดยทางอำเภอจะจัดเตรียมเต้นท์ที่พักให้นักท่องเที่ยวที่ต้องการจะค้างคืนบริเวณดอยแม่อูคอ และยังมีอาหาร-เครื่องดื่ม บริการนักท่องเที่ยวด้วย ติดต่อจองเต้นท์พักบนดอยแม่อูคอ ณ ที่ว่าการ อ.ขุนยวม โทร. 0-5369-1108

❑ **กิจกรรมไหว้พระ 9 วัด** เป็นกิจกรรมที่ประชาชนและนักท่องเที่ยวจะได้สักการะสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชาวไทยใหญ่ เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต อีกทั้งเป็นการเรียนรู้ถึงคุณค่าของโบราณสถานที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเฉพาะวัดต่างๆ ที่มีศิลปะวัฒนธรรมแบบพม่าหรือไทยใหญ่ ซึ่งได้แก่ วัดพระธาตุดอยกองมู, วัดพระนอน, วัดก้ำก่อ, วัดม่วยต่อ, วัดจองคำ-วัดจองกลาง, วัดหัวเวียง, วัดกลางทุ่ง, วัดดอนเจดีย์ และวัดผาอ่าง

การละเล่นพื้นเมือง

การละเล่นพื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยใหญ่ที่น่าสนใจ ได้แก่

1. **ก้า** เป็นการฟ้อน เรียกว่าฟ้อนไต (ฟ้อนเงี้ยว) ลีลาการร่ายรำเร็วกว่า ฟ้อนเล็บหรือฟ้อนเทียนของชาวเชียงใหม่ เครื่องประโคมส่วนใหญ่เป็นเครื่องตี เช่น กลองก้นยาว ฆ้อง ฉาบ

2. **รำโต** เป็นการละเล่นคล้ายเชิดสิงโตจีน ปกติถ้าจะเล่นก็เมื่อมีงานหรือเทศกาลงานฉลองต่างๆ เช่น ต้อนรับแขกบ้านแขกเมือง

3. **ก้าแลว หรือ ฟ้อนดาบ** ดาบเป็นอาวุธประจำตัวชาวไทยใหญ่ จึงมีการฝึกสอนกันมาแต่โบราณเกี่ยวกับการฟ้อนและการใช้ดาบ เพลงดาบมีลวดลายและลีลาที่น่าดูเป็นอย่างมาก

4. **กิ่งกะหล่าหรือรำกินรี** เป็นการฟ้อนรูปสัตว์ต่างๆ ได้แก่ การฟ้อนนก ฟ้อนปลา ฟ้อนผีเสื้อยักษ์ ฟ้อนม้า ในการฟ้อนจะมีการประดิษฐ์รูปสัตว์ต่างๆ แล้วสวมทับคนฟ้อน

5. **จ๊าดไต** การละเล่นประเภทละครหรือลิเกร้องกลอนภาษาไทยใหญ่ เรื่องที่แสดงส่วนมากมาจากชาดกหรือตำนานทางพุทธศาสนา

ชาวพื้นเมืองและชาวเขาเผ่าต่างๆ

ชาวพื้นเมืองและชาวไทยภูเขาที่สำคัญในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีดังนี้

1. **ไทยใหญ่** เป็นชาวพื้นเมืองที่อพยพมาจากเมืองต่างๆ ในเขตรัฐฉานของพม่า การแต่งกายชายนุ่งกางเกงจีน ใส่เสื้อแขนกระบอกแบบพม่า ผู้หญิงแต่งกายเหมือนหญิงพม่านุ่งผ้าซิ่นสีต่างๆ ใส่เสื้อทรงกระบอก ตัวสั้นแค่เอว ด้านหน้ากลัดกระดุมเฉียงซ้ายหรือขวา เกล้าผมทรงสูงทำเป็นมวยไว้ด้านหลังแล้วใช้หวีประดับมุกหรือหวีทองคำเสียบปักที่ผมภาษาไทยโบราณ เคร่งในศาสนามาก วันพระจะหยุดการประกอบอาชีพและกิจวัตรประจำวันแล้วไปวัด ศิลปหัตถกรรม และการรื่นเริงส่วนมากเลียนแบบจากพม่า

2. **ม้ง หรือที่มักเรียกว่า แม้ว** รูปร่างหน้าตาคล้ายคนจีน การแต่งกาย ชายนุ่งกางเกงจีนครึ่งแข้ง สีดำ สวมเสื้อแขนกระบอก ใส่หมวกจีนกลมๆ แม้วลาย ผู้หญิงนุ่งกระโปรงสั้นแค่เข่า จีบเป็นวงกลมรอบตัว ใส่เสื้อป้ายแบบจีนใช้ผ้าโพกหัว แต่แม้วขาวผู้หญิงจะนุ่งกางเกงขายาว ภาษาที่พูดและเขียนคล้ายภาษาจีน

3. **กระเหรี่ยง** การแต่งกาย ชายนุ่งกางเกงจีน ใส่เสื้อทรงกระบอก ยาวถึงก้น หญิงสวมเสื้อกระโปรงติดกัน ไม่มีแขน สีขาวยาวถึงข้อเท้า ตัวหลวมๆ โดยมีประเพณีว่า เสื้อผ้าหญิงสาวจะมีรอยฉีกขาดไม่ได้ หากมีถือว่าไม่ใช่สาวบริสุทธิ์ หญิงที่มีครอบครัวแล้วจะเปลี่ยนเป็นนุ่งซิ่นสีต่างๆ ส่วนมากนับถือศาสนาคริสต์และนับถือผีประจำเผ่า

4. **มูเซอ หรือ ลาฮู มูเซอแดง** การแต่งกาย หญิงสวมเสื้อผ้าแบบผู้หญิงไทยใหญ่ นุ่งผ้าซิ่นสีแดงชายพกไว้ซ้ายมือยาวถึงข้อเท้า ไว้ผมมวย ชายแต่งกายแบบชาวไทยใหญ่ เสื้อสั้นแค่เอว

มูเซอดำ การแต่งกาย ชายนุ่งกางเกงดำ ใส่เสื้อแขนกระบอกสั้นแค่เอว หญิงนุ่งกางเกงดำ ใส่เสื้อแขนกระบอกผ่าอกตัวยาวถึงสะโพกโกนหัวไว้หางจุกชาวพื้นเมืองเผ่านี้มี นิสัยมุทะลุดุดันกว่าทุกเผ่า

5. **ลัวะ** การแต่งกาย ชายสวมเสื้อกางเกงแบบชาวไทยใหญ่ ใช้ผ้าสีโพกศีรษะ หญิง นุ่งผ้าซิ่นสั้นไม่เลือกสี เสื้อแบบพม่าปล่อยชายยาวมีมากในเขตอำเภอแม่สะเรียงและอำเภอขุนยวม

6. **ลีซอ** ชาย ติดแถบผ้าสีดำที่เสื้อ ถุงน่องเย็บด้วยผ้าสีดำ หมวกสีขาว หญิง สวมกางเกงสีดำล้วน เสื้อสีตามใจชอบ ถุงน่องสีแดงอย่างเดียว หรือ ชมพู

การเดินทางสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยเครื่องบิน

1. **บริษัทการบินไทย** บริการเที่ยวบินระหว่าง เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน ทุกวันๆ ละ 2-3 เที่ยว (จำนวนเที่ยวบินอาจมีการเปลี่ยนแปลง) รายละเอียดเพิ่มเติมและสำรองที่นั่ง ติดต่อได้ที่ **บริษัท การบินไทย จำกัด**

กรุงเทพฯ	เลขที่ 89 ถ.วิภาวดีรังสิต กทม.
(สำนักงานใหญ่)	โทร. 0-2545-1000, 0-2695-1000, 0-2545-1000 กด 5
แม่ฮ่องสอน	เลขที่ 71 ถ.สิงหนาถบำรุง โทร. 0-5361-2220, 0-5361-1367
เชียงใหม่	เลขที่ 240 ถ.พระปกเกล้า โทร. 0-5392-0920, 0-5392-0999, 0-5320-1287 www.thaiair.com

2. **บริษัทนกแอร์** บริการเที่ยวบินระหว่าง เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน ทุกวันๆ ละ 1 เที่ยว อัตราค่าโดยสาร การสำรองที่นั่ง และสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อได้ที่ **บริษัทนกแอร์**

กรุงเทพฯ	โทร. 1318
แม่ฮ่องสอน	โทร. 0-5361-2057 ต่อ 106 หรือ www.nokair.com

3. **บริษัท SGA** บริการเที่ยวบินระหว่าง เชียงใหม่-ปาย ทุกวันๆ ละ 2-3 เที่ยว อัตราค่าโดยสาร การสำรองที่นั่ง และสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อได้ที่ **บริษัท SGA**

กรุงเทพฯ	โทร. 0-2644-6099, 0-2504-3302
เชียงใหม่	โทร. 0-5328-0444, 0-5328-4433
ปาย	โทร. 0-5369-8207

4. **บริษัทพีบีแอร์** บริการเที่ยวบินระหว่าง กรุงเทพฯ-แม่ฮ่องสอน ในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว (ประมาณเดือนตุลาคม-กุมภาพันธ์) อัตราค่าโดยสาร การสำรองที่นั่ง และสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมติดต่อได้ที่ **บริษัทพีบีแอร์**

กรุงเทพฯ	โทร. 0-2535-4843-4, 0-2261-0220-5
แม่ฮ่องสอน	โทร. 0-5361-4374

หมายเหตุ เวลาและอัตราค่าโดยสารอาจมีการเปลี่ยนแปลงควรตรวจสอบจากสายการบินแต่ละแห่งโดยตรง

การเดินทางสู่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยรถประจำทาง

เส้นทางสายเชียงใหม่-แม่สะเรียง-แม่ฮ่องสอน ทางหลวงหมายเลข (108)

รถออกจากสถานีขนส่งอาเขตเชียงใหม่ วันละประมาณ 5 เที่ยว

รถธรรมดา	06.30 น./08.00 น./11.00 น./20.00 น./21.00 น. 13.30 น. (ถึงอำเภอขุนยวม)/15.00 น. (ถึงอำเภอแม่สะเรียง)
รถปรับอากาศ	06.00 น./10.30 น./21.00 น.

อัตราค่าโดยสาร	รถธรรมดา	รถปรับอากาศ
เชียงใหม่-ฮอด	75	144
เชียงใหม่-แม่สะเรียง	100	180
เชียงใหม่-ขุนยวม	153	275
เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน	187	337

เส้นทางสายเชียงใหม่-ปาย-แม่ฮ่องสอน (ทางหลวงหมายเลข 1095)

รถออกจากขนส่งอาเขตเชียงใหม่ วันละ 5 เที่ยว

รถธรรมดา	07.00 น./09.00 น./12.30 น.
รถธรรมดา	10.30 น./14.00 น./16.00 น. (ถึงเฉพาะอำเภอปาย)
รถตู้	06.30 น./07.30 น./08.30 น./09.30 น./10.30 น./11.30 น./12.30 น./ 13.30 น./14.30 น./15.30 น./16.30 น. (ถึงเฉพาะอำเภอปาย)

อัตราค่าโดยสาร	รถธรรมดา	รถตู้ (ปรับอากาศ)
เชียงใหม่-ปาย	70	150
เชียงใหม่-แม่ฮ่องสอน	142	250

หมายเหตุ ข้อมูลอัตราค่าโดยสารและเวลารถออก อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ สามารถสอบถามข้อมูลที่เป็นปัจจุบันได้ที่...
- สถานีขนส่งอาเขต โทร. 0-5324-2664
- บริษัทเปรมประชาขนส่ง จำกัด แม่ฮ่องสอน 0-5361-1318
- บริษัทเปรมประชาขนส่ง จำกัด เชียงใหม่ 0-5324-4737, 0-5330-4748

เส้นทางสายกรุงเทพฯ-แม่ฮ่องสอน

รถออกจากขนส่งหมอชิต วันละ 2 เที่ยว

รถ ป.1 15.00 น./18.00 น.

อัตราค่าโดยสาร	ราคา
รถ ป.1	769

เส้นทางสายแม่ฮ่องสอน-กรุงเทพฯ

รถออกจากบริษัทสมบัติทัวร์ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน วันละ 2 เที่ยว

รถ ป.1 14.00 น./15.00 น.

อัตราค่าโดยสาร	ราคา
รถ ป.1	769

สำรองที่นั่งและสอบถามรายละเอียดได้ที่ บริษัทสมบัติทัวร์
- สถานีขนส่งกรุงเทพฯ โทร. 0-2936-2495-9
- แม่ฮ่องสอน โทร. 0-5361-3211

หมายเหตุ ข้อมูลอัตราค่าโดยสารและเวลารถออก อาจมีการเปลี่ยนแปลง

รายชื่อร้านอาหารในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ร้านอาหารในเขต อำเภอเมือง	สถานที่ตั้ง
1. ไข่มุก	23 ถนนอุดมชาวนิเทศ ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-2092
2. ครอสโรส	16 ถ.สิงหนาถบำรุง ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน โทร. 0-5362-0221
3. ครัวข้าวหอม	1 ถ.รุ่งเรืองการค้า ต.จองคำ อ.เมือง โทร. 08-9850-6273
4. ครัวป้าจุก	31/1 หมู่ 8 ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-3237
5. ครัวลัคกี้	5 ถนนสิงหนาถบำรุง ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000
6. ครัวทิพย์	23/1 ถนนประดิษฐ์จองคำ ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5362-0553
7. โจ๊กเสวย	11/10 ถ.นิเวศพิศาล (ในตลาดเช้า) โทร. 0-5361-2020
8. แพรวา	83 หมู่ 8 ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-2453
9. ลาบเป็ดชายทุ่ง	6 หมู่ 12 ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5368-6123
10. บ่อปลา	ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5368-6099
11. บ้านไทย	138 หมู่ 5 ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5368-4033
12. บ้านเพลง	108/1 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน โทร. 0-5361-2522
13. บ้านระเบียง	142/3 หมู่ 5 ถ.เฉลิมพระเกียรติ ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน โทร. 0-5361-4491 แฟกซ์. 0-5361-4491
14. ใบเฟิร์น	87 ถนนขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-1374
15. มุมสบาย	117/30 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน โทร. 0-5361-3838, 08-1671-2179 แฟกซ์. 0-5361-2448
16. สปาแอทโฮม	โทร. 0-5361-3292
ร้านอาหารในเขต อำเภอขุนยวม	**สถานที่ตั้ง**
1. ครัวปีกไม้	256 หมู่ 2 ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน 58140 โทร. 0-5369-1061
2. ครัวภิญโญ	63 หมู่ 1 ต.ขุนยวม อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน 58140 โทร. 0-5369-1455
ร้านอาหารในเขต อำเภอสบเมย	**สถานที่ตั้ง**
1. นงลักษณ์	337 หมู่ 5 ต.แม่คะตวน อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน 58110
2. สุรางค์รัตน์	198 หมู่ 1 ต.แม่คะตวน อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน 58110 โทร. 0-5368-1562
ร้านอาหารในเขต อำเภอแม่สะเรียง	**สถานที่ตั้ง**
1. ริเวอร์ฮ้าส์	77 ถนนแหล่งพาณิชย์ ต.บ้านกาศ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน 58110 โทร. 0-5368-1653
2. เรณู	174/2 หมู่ 2 ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน 58110 โทร. 0-5368-1171
3. อินทิรา	170/1 หมู่ 2 ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน 58110 โทร. 0-5368-1441
ร้านอาหารในเขต อำเภอปางมะผ้า	**สถานที่ตั้ง**
1. จังเกิล	200 ต.สบป่อง อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน 58120 โทร. 0-5361-7099
2. บ้านกาแฟ	277 หมู่ 1 ต.สบป่อง อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน 58120 โทร. 0-5361-7081
3. บ้านแก้วโมรา	244 หมู่ 1 ต.สบป่อง อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน 58150 โทร. 0-5361-7078, 08-1765-2144 แฟกซ์. 0-5369-9581
4. เลม่อนฮิลล์	123 หมู่ 1 ต.สบป่อง อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน 58120 โทร. 0-5361-7213
ร้านอาหารในเขต อำเภอปาย	**สถานที่ตั้ง**
1. กู๊ดไลฟ์	97 หมู่ 3 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9451, 08-7179-9833
2. คาเฟ่เดลดอย	66/1 หมู่ 3 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130
3. ครัวระเบียงปาย	268 หมู่ 8 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 08-7173-7090 แฟกซ์. 0-5369-9774 www.kruarabeangpai.gnha.com
4. ซันฟลาวเวอร์	28 หมู่ 3 ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9385
5. ดวง	5 หมู่ 3 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9101 แฟกซ์. 0-5369-9581
6. น้องเบส	192/1 หมู่ 1 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9389
7. น้องเบียร์	39/1 หมู่ 1 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9103
8. บ้านกระทิง	119 หมู่ 2 ต.เวียงเหนือ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-8255-6
9. บ้านเบญจรงค์	179 หมู่ 8 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-8010
10. บ้านปาย	7 หมู่ 3 ถ.รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร./แฟกซ์. 0-5369-9912
11. บ้านปายชาร์มมิ่งโฮม	123 หมู่ 3 ต.เวียงใต้ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 08-9851-8043
12. ปายริเวอร์คอนเนอร์	หมู่ 3 ถ.ชัยสงคราม อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9049
13. ปาย ฮอทสปริง สปา รีสอร์ท	84-84/1 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5306-5748
14. วิชชิ่งเวล	97/1 หมู่ 3 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 08-9200-6045
15. อโบดายา	16/1 หมู่ 3 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9041
16. ฮักอิงปาย	29 หมู่ 2 ต.แม่นาเติง อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9781

รายชื่อร้านกาแฟในเขต อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

ชื่อ	สถานที่ตั้ง	ประเภท
1. คอฟฟี่ มอร์นิ่ง	78 ถ.สิงหนาถบำรุง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน โทร. 0-5361-2234	กาแฟ, ขนม, โปสการ์ด, หนังสือ
2. คอฟฟี่ แอทเฟิร์น	87 ถ.ขุนลุมประพาส อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน โทร. 0-5361-1374	กาแฟ, อินเตอร์เน็ต

รายชื่อร้านกาแฟในเขต อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน

ชื่อ	สถานที่ตั้ง	ประเภท
1. แบล็คแคนยอน	24 หมู่ 1 ต.เวียงใต้ ถ.ชัยสงคราม อ.ปาย โทร. 0-5369-9841	กาแฟ, ขนม, อาหาร
2. อออะเบ้าท์คอฟฟี่	100 หมู่ 10 ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ จ.แม่ฮ่องสอน โทร. 0-5369-9429	กาแฟ, หนังสือ
3. คอฟฟี่อินเลิฟ	92 หมู่ 11 ต.ทุ่งยาว อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน โทร. 08-3207-2501	กาแฟ, ขนม
4. กาแฟวาวี	91 หมู่ 10 ต.ทุ่งยาว อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน โทร. 0-5306-5725	กาแฟ, ขนม, อาหาร, อินเตอร์เน็ต, หนังสือ

รายชื่อร้านรถเช่าในเขต อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

ชื่อ	สถานที่ตั้ง	ประเภท
1. ที.เอ็น ทัวร์	107/17 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5362-0059	รถตู้
2. ทัวร์เมิงไต	89 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-1979	รถตู้, รถจี๊ปคาริบเบียน
3. ไททัน	5/1 ตรงข้ามที่ทำการไปรษณีย์แม่ฮ่องสอน ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5362-0148, 0-5361-3322, 08-9192-6774	รถจักรยานเสือภูเขา
4. พี.เจ รถเช่า	ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 08-4810-8741	รถจักรยานยนต์
5. พี.เอ รถเช่า	17 ถ.ประดิษฐ์จองคำ โทร. 0-5361-1647	รถยนต์, รถกระบะ, รถจักรยานยนต์
6. แม่ฮ่องสอนทราเวล เอเจนซี่	82/1 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5362-0644	รถจักรยานยนต์
7. โรสการ์เด้นท์ทัวร์	86/4 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-1681	รถตู้, รถกระบะ, รถจี๊ปคาริบเบียน
8. ลองทามส์ทัวร์	4 ซอย 3 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 08-9838-6865	รถจักรยานยนต์
9. ไฮเวย์รถเช่า	52/1 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-1620	รถจักรยานยนต์

รายชื่อร้านรถเช่าในเขต อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน

ชื่อ	สถานที่ตั้ง	ประเภท
1. กู๊ดเน็ต	69 หมู่ 3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9850, 08-9555-5715	รถจักรยาน, รถจักรยานยนต์
2. เดอะกู๊ดวิว	69 หมู่ 3 ต.เวียงใต้ โทร. 08-9999-1715, 08-1998-7804	รถจักรยาน, รถจักรยานยนต์
3. เดอะลิ้งค์	97 หมู่ 4 ต.เวียงใต้ โทร. 08-9766-4456	รถจักรยาน, รถยนต์
4. เตือนเด่น	20/1 หมู่ 3 ต.เวียงใต้ โทร. 08-5033-9041, 08-6828-6016	รถจักรยานยนต์
5. พีเอ็นซี	88/1 หมู่ 4 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9202	รถจักรยาน, รถจักรยานยนต์
6. มิสเตอร์มา	93/10 หมู่ 1 ต.เวียงใต้ โทร. 08-6910-9247, 08-7189-3791	รถจักรยานยนต์, รถจี๊ปคาริบเบียน
7. หฤทัย	104 หมู่ 1 ต.เวียงใต้ โทร. 08-6196-0168	รถจักรยานยนต์
8. อายาเซอร์วิส	22/1 หมู่ 3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9940	รถจักรยานยนต์, รถ ATV

รายชื่อบริษัทนำเที่ยวในเขต จ.แม่ฮ่องสอน

ชื่อ	สถานที่ตั้งในเขต อำเภอเมือง	เลขที่ใบอนุญาต
1. 1864 ทัวร์แอนด์ทราเวล	90 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-3132 แฟกซ์. 0-5361-1533	23-0802
2. จอห์นนี่	5/1 ถ.อุดมชาวนิเทศ ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-1667	23-0404
3. จัส แฮปปี้ ทัวร์	1/3 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-2741, 08-5029-3818	23-0913
4. จีนเฮ้าส์ ทัวร์	6/1 ถ.ประชาอุทิศ ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-1622 แฟกซ์. 0-5361-2906	23-0110
5. เจริญสุข ทราเวล กรุ๊ป	100 ถ.สิงหนาทบำรุง ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5362-0448 แฟกซ์. 0-5362-0448	23-0086
6. ซันเฟลาเวอร์ คาเฟแอนด์ทัวร์	2/1 ซอย 3 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5362-0549 แฟกซ์. 0-5362-0549	23-0863
7. เซ็นทรัล ทัวร์	112/2 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-1309, 0-5361-2285 แฟกซ์. 0-5361-2284	23-0394
8. ทัวร์เมิงไต	89 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-1979 แฟกซ์. 0-5361-1979	23-0294
9. ไทยสกาย แทรเวิล	127/18 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5362-0390	23-0949
10. ไทยใหญ่ ทัวร์	22 ถ.สิงหนาทบำรุง ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5362-0105 แฟกซ์. 0-5362-0105	23-0572
11. น้ำริน ทัวร์	79 ที่ทำการไปรษณีย์ ชั้น 1 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-4454 แฟกซ์. 0-5361-3925	23-0127
12. บี แอนด์ ที ทราเวลเซอร์วิส	271/1 ถ.แม่ฮ่องสอน-ปาย ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5362-0713	23-0779
13. เผ่ ทัวร์	50 หมู่ 3 ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-3148	23-0277
14. ฟร้อนท์ แอนด์ เฟิร์น ทราเวล	ท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน ชั้น 1 แปลง มส 118 ถ.นิเวศพิศาล ต.จองคำ อ.เมือง 58000 โทร. 08-1602-7558, 08-1980-6676 แฟกซ์. 0-5361-3543	23-0917
15. เฟรนด์ ทัวร์	21 ถ.ประดิษฐ์จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-1647	23-0516
16. แม่ฮ่องสอน เกสท์เฮ้าท์	295 หมู่ 11 ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-2510	23-0975
17. แม่ฮ่องสอน โกลเด้นฮัท ทัวร์	253 หมู่ 11 ถ.มรรคสันติ ต.ปางหมู อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-1544 แฟกซ์. 0-5361-3747	23-0531
18. แม่ฮ่องสอน จิมมี่ ทัวร์	32/3 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร./แฟกซ์. 0-5361-2264	
19. แม่ฮ่องสอน ซี.พี.เอ็น ทราเวล	2 ถ.มรรคสันติ ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-1594 แฟกซ์. 0-5362-0383	
20. แม่ฮ่องสอน ที เอ็น แฟมมิลี่ ทัวร์	107/18 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-3454, 0-5362-0059 แฟกซ์. 0-5362-0060	23-0788
21. แม่ฮ่องสอน ที.เอ็น.ทัวร์	107/17 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5362-0059 แฟกซ์. 0-5362-0060	23-0028
22. แม่ฮ่องสอนทราเวล เอเจนซี่ ดอทคอม	82/1 ถ.ขุนลุมประพาส อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5362-0644 แฟกซ์. 0-5361-2877	23-1144
23. โรส การ์เด้นท์ ทัวร์	86/4 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-1681 แฟกซ์. 0-5361-1681	23-0993
24. ลองทามส์ทัวร์	4 ซอย 3 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 08-9838-6865	23-0611
25. วีอาร์ ทราเวลแม่ฮ่องสอน	1 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-2741 แฟกซ์. 0-5362-0102	23-0427
26. สมาร์ท ช้อยซ์ ทัวร์ แอนด์ ทราเวล	ท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน โทร. 08-4613-3817	23-1088
27. สวัสดีทัวร์ แม่ฮ่องสอน	33/3 ซอยเปรมประชาชนส่ง ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-1318, 08-9950-9727	23-0269
28. สามหมอกทัวร์ 2004	33/1 หมู่ 3 ต.ผาบ่อง อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5361-3698, 0-5368-4199 แฟกซ์. 0-5368-4200	23-0792
29. สิงห์ทราเวล (สาขา)	47/2 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน โทร. 0-5361-1715, 0-5361-1523	22-0131
ชื่อ	**สถานที่ตั้งในเขต อำเภอปาย**	**เลขที่ใบอนุญาต**
30. จอย เอเลเฟนแคมป์ แอนราฟติ้ง	88 หมู่ 2 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-3273, 08-1881-3923 แฟกซ์. 0-5369-3273	23-0791
31. ชาลี เอ็กส์โพลเล่อย์	10 หมู่ 3 ถ.รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130	23-0793
32. ดวง เทรคกิ้ง	5 หมู่ 3 ถ.รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58000 โทร. 0-5369-9101 แฟกซ์. 0-5369-9581	23-0285
33. คาเรน อีเรเฟินแคมป์	91 หมู่ 2 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 08-7176-2182	23-0700
34. ทวิน แคมป์ ช้างทัวร์	38 หมู่ 3 ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 08-9556-4149	23-0916
35. น้อย อีเรเฟิน แคมป์	85 หมู่ 2 ซอยโป่งร้อน ต.แม่ฮี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 08-1960-8568	23-0464
36. นอร์ทเทิร์น กรีน ปาย แอดเวน เจอร์ ทัวร์	28 หมู่ 3 ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9385, 08-9953-4848 แฟกซ์. 0-5369-8128 www.thailandpai.net	23-0518
37. เนทีฟไกด์ทัวร์	100 หมู่ 4 ต.เวียงใต้ อ.ปาย 50130 โทร. 08-9465-0223	23-1158
38. แบคแทรคซ์ทัวร์-เทรคกิ้ง	29 หมู่ 3 ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9739	23-0151
39. แบมบู เฮ้าส์ แอนด์ เทรคกิ้ง	106 หมู่ 1 ถ.แม่ฮี้-เวียงเหนือ ต.แม่ฮี้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 08-9019-0304	23-0902
40. ปาย เนเจอร์ เทรค	39 หมู่ 3 ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 08-1706-3753, 08-4172-0391	23-1025
41. ปายแคมป์ช้างทัวร์	5/3 หมู่ 4 ถ.รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9286	23-0564
42. ปายอินเดอะสกาย ราฟติ้งทริป	114 หมู่ 3 ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9090, 08-9838-5416 แฟกซ์. 0-5369-9090	23-0704
43. ปายอินฟอร์เมชั่น เซนเตอร์	13/2 หมู่ 3 ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9872, 08-9143-9872 แฟกซ์. 0-5369-9815	23-0934
44. ปิ๊ค ทัวร์	112/1 หมู่ 3 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 08-9851-9621 แฟกซ์. 0-5369-9948	23-0757
45. ปิง แอนด์ ปาย ทราเวล	74/2 หมู่ 3 ต.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 08-1885-6434 แฟกซ์. 0-5369-8094	
46. เพิ่มชัย เทรคกิ้ง	101/1 หมู่ 4 ซอยบ้านเวียงใต้ ถ.ราษฎรดำรง ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369- 8048	23-0213
47. แม่ฮ่องสอน แอดเวนเจอร์	15 หมู่ 3 ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 08-1884-5025, 08-1952-3340 แฟกซ์. 0-5369-9815 website: www.mhsadventure.com: e-mail: mhsadventure2@yahoo.com	23-0628
48. แรบพิด แรงเจอร์ส	15 หมู่ 3 ถ.ชัยสงคราม อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	23-1045
49. อะโกรา ทัวร์ (สาขา)	16 หมู่ 4 ถ.รังสิยานนท์ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน โทร./แฟกซ์. 0-5369-9111	23-1087
50. อะเมซิ่ง ปาย ทราเวล	60 หมู่ 3 ต.ราษฎร์ดำรง ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 08-5121-255	
51. อายา เซอร์วิส	22/1 หมู่ 3 ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9940 แฟกซ์. 0-5369-8299	23-0998
52. เอ แอดเวนเจอร์	126 หมู่ 3 ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน 58130 โทร. 0-5369-9503	23-1238
ชื่อ	**สถานที่ตั้งในเขต อำเภอปางมะผ้า**	**เลขที่ใบอนุญาต**
53. เคฟ ลอร์ด	15 หมู่ 1 ซอยบ้านถ้ำลอด ต.ถ้ำลอด กิ่ง อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน 58150 โทร. 0-5361-7203	23-0369
54 ดาบรื้อ ทัวร์	376/2 หมู่ 1 ต.สบป่อง อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน 58150 โทร. 08-6050-1540	
55. ภูดอยน้ำฟ้า ทัวร์ แอนด์ เทรคกิ้ง	376/2 หมู่ 1 ต.สบป่อง อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน 58150 โทร. 08-9048-2886	
ชื่อ	**สถานที่ตั้งในเขต อำเภอแม่สะเรียง**	**เลขที่ใบอนุญาต**
56. กาญจนาแม่สะเรียงทัวร์	308 หมู่ 6 ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน 58110 โทร. 0-5368-1267, 08-1952-2167	23-1158
57. ดราก้อน สบาย ทัวร์ (สาขาแม่สะเรียง)	66 หมู่ที่ 12 ต.บ้านกาศ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน 58110 โทร. 08-9956-9697	23-1267
58. ด่าบรื้อ ทัวร์	79 หมู่บ้านกาศ หมู่ที่ 12 ถ.แหล่งพานิชย์ ต.บ้านกาศ อ.แม่สะเรียง 58110	23-1303
59. แม่สะเรียง แอ็ดเวนเจอร์ ทัวร์	81 หมู่ 12 ต.บ้านกาศ อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน 58110 โทร. 08-6420-4907, 08-9700-9928	23-1456

หมายเหตุ: สอบถามข้อมูลได้ที่สำนักทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ภาคเหนือ โทร. 0-5320-4602, 0-5320-4485

บ้านพักแบบโฮมสเตย์ จ.แม่ฮ่องสอน

โฮมสเตย์	โทรศัพท์	อัตราค่าบริการ (บาท)	สิ่งที่น่าสนใจ
1. บ้านจ่าโบ่ +* (อ.ปางมะผ้า)	0-5307-0090-2	ค่าที่พักคืนละ 100 บาท ค่าอาหารมื้อละ 50 บาท ค่านำเที่ยวโดยมัคคุเทศก์ท้องถิ่น 100 บาท/วัน การแสดงชุดละ 200 บาท/ชุด	ชมงานประจำปีลาหู่ดำ กิจกรรมการจักสาน ทำแคน ชมผ้าทอมูเซอ เที่ยวชมถ้ำผีแมน ชมการทำไร่หมุนเวียน
2. บ้านต่อแพ (อ.ขุนยวม)	0-5369-1227	ค่าที่พัก 200 บาท/คน (รวมอาหาร) มีมัคคุเทศก์น้อยให้บริการ ค่าเช่าจักรยาน 20 บาท/คัน	สิ่งที่น่าสนใจ ร่วมกิจกรรมเก็บผักสวนครัวมาปรุงอาหารรับประทาน ทดลองหัดทำอาหารและรับประทานร่วมกัน ชมความงามศิลปะไทยใหญ่ ภายในวัดต่อแพ ชมผ้าม่าน 100 ปี เป็นผ่าม่านประดับมุก-ทับทิม เรื่องราวพระเวสสันดร
3. บ้านท่าตาฝั่ง (อ.แม่สะเรียง)	-	ค่าที่พัก 2 วัน 1 คืน อาหาร 3 มื้อราคา 550 บาท หากต้องการพักต่อในหมู่บ้าน คิดอัตราที่พักคืนละ 100 บาท อาหารมื้อละ 50 บาท ค่านำเที่ยวโดยมัคคุเทศน์ท้องถิ่น 1 คนต่อนักท่องเที่ยว 3 คนในอัตรา 200 ต่อวัน	บ้านท่าตาฝั่งเป็นหมู่บ้านที่ตั้งอยู่ริมน้ำสาละวิน เหนือบ้านแม่สามแลบ มีหาดทรายที่สวยงามยาวประมาณ 200 เมตร สามารถกางเต้นท์นอนได้ จุดเด่นที่น่าสนใจของบ้านท่าตาฝั่งคือวิถีชีวิตของชาวกะเหรี่ยงปาเกอญอ
4. บ้านพะมอลอ (อ.แม่สะเรียง)	0-5368-1296, 08-1383-5475	ค่าที่พัก 100 บาท/คน ค่าอาหาร 50 บาท/คน ค่าบริการนำเที่ยว 100 บาท/คน 1-3 คน/วัน ค่าเช่าจักรยาน 20 บาท/คัน/วัน	ใช้ชีวิตแบบชาวบ้านกะเหรี่ยง ทอผ้ากะเหรี่ยง ทำนาร่วมกับชาวบ้านในฤดูทำนา ขี่จักรยานชมทิวทัศน์ที่สวยงาม และชมพระอาทิตย์ตกยามเย็นที่สระน้ำบ้านพะมอลอ นมัสการพระธาตุวัดจอมมอญ ฯลฯ
5. บ้านเมืองปอน (อ.ขุนยวม)	0-5368-4644	ค่าที่พักและค่าอาหาร 350 บาท/ คน/ คืน การแสดงชุดละ 1,000 บาท	เป็นหมู่บ้านชาวไทยใหญ่ซึ่งยังคงรูปแบบวัฒนธรรม ความเป็นอยู่แบบไทยใหญ่ขนานแท้และดั้งเดิม ชมวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชาวไทยใหญ่ ชมการสาธิตการเย็บเสื้อไต (สินค้า OTOP) การจักสานกุ๊บไต ชมสถาปัตยกรรมไทยใหญ่, การทำอาหารและขนมไทยใหญ่ การแสดงพื้นบ้านตามศิลปไทยใหญ่ รับประทานอาหารพื้นเมือง

6. บ้านแม่ปิง (อ.ปาย)	0-5369-9248 08-1179-4885	ค่าที่พัก 200 บาท (รวมอาหาร 2 มื้อ) อาหารมื้อละ 70 บาท	สิ่งที่น่าสนใจ บ้านแม่ปิง เป็นหมู่บ้านเผ่ากะเหรี่ยง ที่ยังคงอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรมของชนเผ่า วิถีชีวิตที่สงบร่มเย็น ความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย น้ำใจที่เป็นมิตร เหมาะแก่การศึกษาและเยี่ยมชม
7. บ้านแม่ละนา +* (อ.ปางมะผ้า)	08-5708-8817	ค่าที่พักคืนละ 100 บาท ค่าอาหารมื้อละ 50 บาท ค่านำเที่ยวโดยมัคคุเทศก์ท้องถิ่น 100 บาท/วัน การแสดงแล้วแต่กรณี	ชมการแสดงลิเกไทยใหญ่ (จ้าดไต) การฟ้อนรูปสัตว์ การผลิตน้ำมันงา การแสดงการทอผ้าไทยใหญ่ อบสมุนไพร นวดแผนโบราณ เที่ยวชมความงามของถ้ำ 4 แห่ง ในหมู่บ้านแม่ละนา เดินป่าอนุรักษ์ของหมู่บ้าน ชมความงามของกล้วยไม้รองเท้านารี-เอื้องแซะ
8. บ้านสันติสุข (อ.แม่ลาน้อย)	0-5369-1132 0-5368-5055	ค่าที่พัก 200 บาท/คน (รวมอาหาร) มีมัคคุเทศก์น้อยให้บริการ ค่าเช่าจักรยาน 20 บาท/คัน	เป็นหมู่บ้านชาวเขาเผ่าลั๊วะ (ละว้า) มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ประกอบอาชีพเกษตรกรรม กิจกรรมที่น่าสนใจคือ การล่องแพชมธรรมชาติ 2 ฝั่งแม่น้ำยวม ศึกษาธรรมชาติ ตามเส้นทางสายโบราณ ปั่นจักรยานชมธรรมชาติและวิถีชีวิตชนเผ่าละว้า
9. บ้านห้วยตองก๊อ +* (อ.เมือง)	08-1289-0128	ค่าที่พักคืนละ 100 บาท ค่าอาหารมื้อละ 50 บาท ค่านำเที่ยวโดยมัคคุเทศก์ท้องถิ่น 200 บาท/วัน การแสดงชุดละ 500 บาท/ครั้ง	แสดงศิลปะการตีมีด ตีดาบ การฟ้อนดาบ สมุนไพร วัฒนธรรมประเพณีปาเกอญอ น้ำตก ดอยผี ชมการทำไร่หมุนเวียน
10. บ้านห้วยฮี้ +* (อ.เมือง)	0-5361-9717 0-5361-3462-3 08-1289-0128	ค่าที่พักคืนละ 100 บาท ค่าอาหารมื้อละ 50 บาท ค่านำเที่ยวโดยมัคคุเทศก์ท้องถิ่น 200 บาท/วัน ค่าการแสดงแล้วแต่กรณี	ชมความงามของดอยปุย วัฒนธรรมปาเกอญอ เดินป่าระยะทาง 4 กิโลเมตร ชมกล้วยไม้เอื้องแซะ ชมการผลิตยาสมุนไพร และชมการทำไร่หมุนเวียน

หมายเหตุ: + ได้รับรางวัลมาตรฐานจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาปี 2549
* ได้รับรางวัลชุมชนดีเด่นด้านการท่องเที่ยว โครงการประกวดรางวัลอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวปี 2550 เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

รายชื่อรีสอร์ทในเขต อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000

ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้องพัก	อัตรา (บาท)
1. โกลเด้นปายแอนด์สวีทรีสอร์ท	285 ม.1 ต. ปางหมู โทร. 0-5306-1114, 0-5306-1116 แฟกซ์. 0-5362-0417 website: www.goldentpai.com; e-mail: singha@goldentpai.com	70	1,080-2,500
2. โกลเด้นฮัท	253 ม.11 ถ.มรรคสันติ โทร. 0-5361-1544, 0-5361-2306 แฟกซ์. 0-5361-3747	32	250-600
3. จองคำเพลส	4/2 ถ.อุดมชาวนิเทศน์ ต.จองคำ โทร. 0-5361-4294, 08-5722-6329	4	800-1,000
4. เดอะไดรีสอร์ท	158 ม.3 บ.ทุ่งกองมู โทร. 0-5361-3964 แฟกซ์. 0-5361-3965 website: www.the-dai.com	11	1,000-1,200
5. ธนโชติรีสอร์ท	131/30 ต.จองคำ โทร. 0-5362-0213, 08-1992-4375 แฟกซ์. 0-5362-0370	17	1,000-1,200
6. เนินหมอกจำแป	158 ม.1 ต.หมอกจำแป่ โทร. 0-5306-1540, 0-5306-1548 www.mok-jum-pae-resort.com	12	500-1,800
7. บ้านแก้วรีสอร์ท	14/1 ถ.ปางล้อนิคม โทร. 0-5361-3007 แฟกซ์. 0-5361-3007 e-mail: ban_kaew@yahoo.com	20	500-1,000
8. บ้านเคียงดอย	30/4 ต.ผาบ่อง โทร. 0-5368-6065	6	600-1,200
9. บ้านสวนกลางเมือง	105/2 ต.จองคำ โทร. 0-5361-2477	4	400-500
10. ปางล้อวิลล่า	13/3 ซ.4 ถ.ปางล้อนิคม โทร. 0-5361-1572, 0-5361-2190	11	400-1,000
11. เฟิร์นริมธาร	64 ม.10 ต.ผาบ่อง โทร. 0-5368-6110, 08-1783-4497 แฟกซ์. 0-5368-6111 website: www.fernresort.into; e-mail: info@fernresort.info	30	1,200-2,500
12. ภูสามหมอก	333/3 ม.1 ต.ปางหมู โทร. 0-5306-1244-5 แฟกซ์. 0-5306-1246	12	600-900
13. ม่อนฮายหมอกรีสอร์ท	21/2 ม.11 ต.ปางหมู โทร. 0-5361-1799 แฟกซ์. 0-5361-1798	18	400-750
14. แม่ฮ่องสอนรีสอร์ท	24 ม.3 ต.ห้วยเดื่อ โทร. 0-5368-4138-9 แฟกซ์. 0-5368-4137 e-mail: maehongson_resort@yahoo.com	20	550-2,200
15. แม่ฮ่องสอนฮิลล์	106/2 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-2475 แฟกซ์. 0-5361-2475	24	300-600
16. ริมธารรีสอร์ท	18/4 ถ.นาหมากปิน ต.ปางหมู โทร. 0-5361-3404, 0-5361-3096 แฟกซ์. 0-5361-3404	20	300-1,000
17. ริมน้ำกลางดอย	108 ม.3 บ.ห้วยเดื่อ ต.ผาบ่อง โทร./แฟกซ์. 0-5368-4142	39	600-800
18. ลิ้นฟ้าแคมป์ปิ้ง	134 ม.3 ต.ปางหมู โทร. 0-5361-2811	7	300-600
19. วิวพอยท์ ลอร์ด	60/5 ม.8 ต.ปางหมู โทร./แฟกซ์. 0-5362-0375, 08-9759-6224	4	200-300
20. สักสวยกลางดอย	321 ม.1 ต.ปางหมู โทร. 0-5361-1929 แฟกซ์. 0-5361-1764	36	600-1,200
21. สามหมอกวิลล่า	28/1 ต.ท่าโป่งแดง โทร. 0-5368-4078 แฟกซ์. 0-5361-1478	31	350-750
22. ห้วยน้ำริน	64/3 ถ.นิเวศพิศาล ต.จองคำ โทร. 0-5361-2886-7	25	400-5,000
23. อ่างเก็บน้ำนากระจง	41 ม.10 ต.ผาบ่อง โทร. 08-1179-5712, 08-1706-2865	4	1,000-1,000
24. อิงดอย	109/1 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-2074	12	250-400
25. เอื้องแซะรีสอร์ท	119,129 ม.3 ต.ปางหมู โทร. 0-5362-0239	4	1,000-1,200
26. ไฮแลนด์	23/2-3 ปางล้อนิคม ต.จองคำ	10	500-1,000

รายชื่อโรงแรมในเขต อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000

ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้องพัก	อัตรา (บาท)
1. เดอะเรสสิเด้นท์	41/4 ถ.นิเวศพิศาล ต.จองคำ โทร. 0-5361-4100, 08-1562-6552	8	900-1,600
2. บ้านนานาชาติ พานอรามา	54/1 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-1757-62 แฟกซ์. 0-5361-1790 website: panorama.8m.com; e-mail: panhostal@gmail.com	16	300-400
3. ใบหยกชาเล่ต์	90 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-3132-9 แฟกซ์. 0-5361-1533 website: www.baiyokehotel.com; e-mail: trv1864@hotmail.com	37	800-1,400
4. พานอรามา	51 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-1757-62 แฟกซ์. 0-5361-1790 website: www.panhostel.com; e-mail: panorama@panhostal.com	44	500-800
5. เมธี	55 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-2141, 0-5361-2121	38	150-450
6. เม้าท์เท่นอินน์	112/2 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-2285, 0-5361-1802-3 แฟกซ์. 0-5361-2284 website: www.mhsmountaininn.com; e-mail: info@ mhsmountaininn.com	69	800-3,500
7. แม่ฮ่องสอน	18 ซ.2 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-2023	8	250-700
8. แม่ฮ่องสอนริเวอร์ไซด์	165 ม.3 บ.ห้วยเดื่อ โทร. 0-5368-4143, 0-5368-4145, 0-5361-1406 แฟกซ์. 0-5361-3146 website: www.mhsriverside.com; e-mail: reservation@mhsriverside.com	40	975-1,500
9. รูคส์ฮอลิเดย์โฮเตลแอนด์รีสอร์ท	114/5-7 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-1390, 0-5361-2324-9 แฟกซ์. 0-5361-1524 website: www.maehongson.com; e-mail: rooksgroup@hotmail.com	184	1,692-2,820
10. สยาม	23 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-2148	17	350-650
11. สวัสดีเพลส	29 ม.8 ต.ปางหมู โทร. 0-5362-0255, 08-6676-5922 แฟกซ์. 0-5361-1524	44	200-600
12. อิมพีเรียลธารา แม่ฮ่องสอน	149 ม.8 ปางหมู โทร. 0-5368-4444-9 แฟกซ์. 0-5368-4440 website: www.Imperialhotals.com: e-mail: taramaehongson@imperialhotals.com	104	2,400-3,500

รายชื่อเกสท์เฮ้าส์ในเขต อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000

ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้องพัก	อัตรา (บาท)
1. จองคำเกสท์เฮ้าส์	7 ถ.อุดมชาวนิเทศน์ โทร. 0-5361-1420	10	100-200
2. จอนห์นนี่ เฮ้าส์	5/2 ถ.อุดมชาวนิเทศน์ โทร. 0-5361-1667	8	100-300
3. จีนส์เฮ้าส์	6/1 ถ.ประชาอุทิศ โทร. 0-5361-1662 แฟกซ์. 0-5361-2906	10	80-150
4. โจเกสท์เฮ้าส์	3 ถ.ชำนาญสถิตย์ โทร. 0-5361-2417	5	100-250
5. ต้าเหล่าซือ	123 ม.6 ต.หมอกจำแป่ โทร. 08-9557-2258	6	150-400
6. ทานตะวันเกสท์เฮ้าส์	81 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-1364, 0-5361-2352	5	250-300
7. ที.เอ็น.เกสท์เฮ้าส์	107/18 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5362-0059, 0-5362-0557 แฟกซ์. 0-5362-0060 website: www.maehongsontravel.com/th	6	500-500
8. น้องโบ๊ตเกสท์เฮ้าส์	107/1 ม.5 ต.ผาบ่อง โทร. 0-5362-0560	9	300-400
9. นามะปินเฮ้าส์	24/1 ม.11 บ.นามะปิน โทร. 0-5362-0314	9	200-200
10. นิรันดร์เกสท์เฮ้าส์	44/1 ถ.สิงหนาถบำรุง โทร. 0-5361-1227	5	100
11. ปรินซ์เฮ้าส์	38 ถ.อุดมชาวนิเศน์ โทร. 0-5361-1136 website: www.princesguesthouse.com; e-mail:princesguesthouse@hotmail.com	12	100-400
12. ปาล์มเฮ้าส์	22/1 ถ.ชำนาญสถิตย์ โทร. 0-5361-4022	14	300-400
13. ปิยะเกสท์เฮ้าส์	1/1 ถ.ขุนลุมประพาส โทร. 0-5361-1260 แฟกซ์. 0-5361-2308	14	500-600
14. พนาฮัท	293/9 ม.11 ต.ปางหมู โทร. 0-5361-4331, 08-6772-8502 แฟกซ์. 0-2911-4268 website: www.panahuts.com; e-mail: spangbunshu@yahoo.com	5	300-500
15. เพ็ญพรเฮ้าส์	16/1 ถ.ผดุงม่วยต่อ โทร. 0-5361-1577	10	250
16. เฟรนเกสท์เฮ้าส์	21 ถ.ประดิษฐ์จองคำ โทร. 0-5362-0119	10	100-350

17. มาลีรีสอร์ท	114/3 ม.11 ต.ปางหมู โทร. 08-1602-7009	10	500
18. แม่น้ำคอตเตจ	92/1 ม.3 ต.ปางหมู โทร. 0-5361-1495 แฟกซ์. 0-5362-0230	6	400-500
19. แม่ฮ่องสอนเกสท์เฮ้าส์	295 ม.11 ต.ปางหมู โทร. 0-5361-2510	12	150-500
20. ร่มไท เฮ้าส์	22 ถ.ชำนาญสถิตย์ ต.จองคำ โทร. 0-5361-2437, 08-9954-4794	22	150-1,500
21. ริมหนองเกสท์เฮ้าส์	4/2 ถ.ชำนาญสถิตย์ โทร. 0-5361-3991	5	150-200
22. ริเวอร์ลอร์ด	48/1 ถ.ชำนาญสถิตย์ โทร. 08-1950-9702	6	200
23. เล็ก เกสท์เฮ้าส์	196 ม.8 ต.ปางหมู อ.เมือง โทร. 0-5361-1864, 08-1603-6013	6	400-600
24. วิจิตรพร	54 ถ.ปางล้อนิคม โทร. 0-5361-2163, 0-5362-0418	10	400-600
25. ศรีเวียงเกสท์เฮ้าส์	44 ถ.มรรคสันติ โทร. 0-5361-2425	10	100-300
26. สบันงาเกสท์เฮ้าส์	23 ถ.อุดมชาวนิเทศน์ โทร. 0-5361-2280, 0-5361-2163	8	100
27. แสงทองฮัท	250 ม.11 ต.ปางหมู โทร. 0-5362-0680	8	200-1,000
28. หนุ่ยแบล็กแพคเกอร์ลอร์ด	152/1 ถ.มรรคสันติ	5	100
29. หยกเกสท์เฮ้าส์	14 ถ.ศิริมงคล ต.จองคำ โทร. 0-5361-1532, 08-1882-8594	9	250-400
30. อำภาเฮ้าส์	3 ถ.ผดุงม่วยต่อ ต.จองคำ โทร. 0-5362-0506	4	100

รายชื่อโรงแรม, เกสท์เฮ้าส์ในเขต อ.แม่สะเรียง จ.แม่ฮ่องสอน

ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้องพัก	อัตรา (บาท)
1. กมลสรโฮเต็ล	283 ถ.แม่สะเรียง โทร. 0-5368-1524 แฟกซ์. 0-5368-1204	24	350-600
2. ชีวิวเกสท์เฮ้าส์	149/1 ต.แม่คง โทร. 0-5368-1556, 0-5368-1154	14	100-150
3. นอร์ทเวสเกสท์เฮ้าส์	81 ม.12 ต.บ้านกาศ โทร. 0-5368-1956	7	100-250
4. นิวแม่สะเรียงเกสท์เฮ้าส์	1 ม.2 ถ.แหล่งพานิชย์ โทร. 0-5368-1203	13	80-200
5. มิตรอารีย์ 1	158 ถ.แม่สะเรียง โทร. 0-5368-1110, 0-5368-1279	30	250-600
6. มิตรอารีย์เกสท์เฮ้าส์	34/1 ถ.เวียงใหม่ ต.แม่สะเรียง โทร. 0-5368-1109 แฟกซ์. 0-5368-1280	64	120-600
7. แม่สะเรียงรีสอร์ท	106 ม.8 ต.แม่สะเรียง โทร. 0-5368-2344-5	10	250-350
8. ริเวอร์ไซด์วิวเกสท์เฮ้าส์	85/1ถ.แหล่งพานิชย์ โทร. 0-5368-1188, 0-5368-1353	15	200-450
9. ริเวอร์เฮ้าส์โฮเต็ล	77 ม.12 ถ.แหล่งพานิช ต.แม่สะเรียง โทร. 0-5362-1201 แฟกซ์. 0-5362-1202 website: www.riverhousehotels.com; e-mail: seles@riverhousehotels.com	10	500-1,250
10. ริเวอร์เฮ้าส์รีสอร์ท	6/1 ม.2 ต.แม่สะเรียง โทร. 0-5368-3066 แฟกซ์. 0-5368-3067 website: www.riverhousehotels.com; e-mail: seles@riverhousehotels.com	44	950-2,800
11. เรืองธาราเกสท์เฮ้าส์	147 ม.12 ต.บ้านกาศ โทร. 0-5368-1509, 0-5368-1633 แฟกซ์. 0-5368-1634	14	200-300
12. โลตัสเกสท์เฮ้าส์	75/5 ม.1 ต.แม่สะเรียง โทร. 0-5368-1048	15	100-300
13. ลีโอ พาร์ค	174 ถ.เวียงใหม่ อ.แม่สะเรียง โทร. 0-5362-1444 แฟกซ์. 0-5368-1241	20	100-1,000
14. การ์เด้นท์เฮ้าส์ รีสอร์ท	34/9 ถ.เวียงใหม่ ต.แม่สะเรียง โทร. 0-5368-1109 แฟกซ์. 0-5368-1280	44	600-1,200
15. สาละวินเกสท์เฮ้าส์	2 ถ.แหล่งพานิช ต.แม่สะเรียง อ.แม่สะเรียง โทร. 0-5368-1490, 08-4806-9386	8	300
16. เอกลักษณ์	77/2 ต.แม่สะเรียง โทร. 0-5368-1426	7	200-450

รายชื่อโรงแรม, เกสท์เฮ้าส์ในเขต อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58140

ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้องพัก	อัตรา (บาท)
1. ขุนยวมรีสอร์ท	139 บ.ต่อแพ ต.แม่เงา โทร. 0-5321-2393, 08-1882-7130	4	200-500
2. ต่อแพเกสท์เฮ้าส์	ต.ขุนยวม	8	400
3. บัวตองวิชชั่นเฮ้าส์	92/2 ม.2 ต.ขุนยวม โทร. 08-1521-2548 โทร. 0-5362-2037	14	400-1,400
4. บ้านฝรั่งเกสท์เฮ้าส์	499 ม.1 ต.ขุนยวม โทร. 0-5362-2086	19	400-1,200
5. ปีกไม้เกสท์เฮ้าส์	256 ม.2 ต.ขุนยวม โทร. 0-5369-1061	3	60-250
6. มิตรขุนยวม	63 ม.1 ต.ขุนยวม โทร. 0-5369-1057, 0-5362-2181 แฟกซ์. 0-5369-1057	29	120-800
7. สวนแม่อูคอ	กม.ที่ 13 ถ.ขุนยวม-แม่อูคอ โทร. 0-5369-1044, 0-5362-2095	10	500-3,000
8. สวนศรีบัวตอง	ต.ขุนยวม	4	250

รายชื่อโรงแรม, รีสอร์ท, เกสท์เฮ้าส์ในเขต อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58130

ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้องพัก	อัตรา (บาท)
1. กาสะลอง	71 ม.11 ต.ทุ่งยาว โทร. 08-9999-1235	12	100-300
2. กู้ดวิว	บ.แม่เย็น ต.แม่ฮี้ โทร. 08-9852-5792, 08-7172-6487	10	200-300
3. โกลเด้นฮัท	107 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9949	14	100-500
4. โกลเด้นเฮ้าส์	63 ม.4 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9820 e-mail: wok_goldenhouse@yahoo.com	8	100-500
5. คริสตินา	95/1 ม.4 ต.เวียงใต้	-	-
6. คุ้มพันตา	144 ม.8 ต.เวียงใต้	-	-
7. เคนเดอร์เฮ้าส์	54/1 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9362	6	100-300
8. จอห์นแบมบูฮัท	107 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-1783-0970, 08-9755-8962	8	100-300
9. จิมมี่ เฮ้าส์	262 ม.8 ต.เวียงใต้ โทร. 08-4805-1681	5	300-800
10. ฉัตรดนัยเฮ้าส์	67/2 ม.1 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9316	7	100-300
11. ชัยชนะเกสท์เฮ้าส์	105 ม.4 ต.เวียงใต้	8	100-300
12. ชาญเกสท์เฮ้าส์	86 ม.4 ถ.ชม-ปาย ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9162	10	100-300
13. ชาญลอร์ด	51 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 0-5369-9162	12	100-300
14. ชาลีเฮ้าส์	9 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9039	20	70-200
15. ชีวาดอย	121 ถ.ห้วยปู ต.เวียงใต้ อ.ปาย โทร. 08-1409-5225 แฟกซ์. 0-5369-9536 www.shiwadoiresort.com	23	900-3,300
16. เชสุวรรณเกสท์เฮ้าส์	13 ม.4 ถ.รังสิยานนท์ โทร. 0-5369-9274 แฟกซ์. 0-5369-9274	4	250
17. แซงการีล่าเกสท์เฮ้าส์	17/3 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-1951-0101	7	200
18. ซิมเปิ้ลเฮ้าส์	81 ม.11 ต.ทุ่งยาว โทร. 08-9065-6306, 0-2930-5510 website: www.paithailand.info	5	150-300
19. ณ ปาย	105 ม.5 ต.แม่นาเติง โทร. 08-7015-3525	12	600-1,800
20. ณัฐวลีสายหมอก	31 ม.2 ต.แม่นาเติง	5	100-300
21. ดวงเกสท์เฮ้าส์	5 ม.3 ถ.รังสิยานนท์ โทร. 0-5369-9101 แฟกซ์. 0-5369-9581	20	100-500
22. เดลดอยรีสอร์ท	66/1 ม.3 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-9851-9621 website: www.cafedeldoi.com	7	100-300
23. เดอ ปาย	105 ม.5 ต.แม่นาเติง โทร. 08-7015-3525	12	500-900
24. เดอะควอเตอร์	245 ม.1 ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ อ.ปาย โทร. 0-5369-9423, 0-5369-9947 แฟกซ์. 0-5369-8248 www.theguarhotel.com	36	2,600-3,800
25. เดอะคันทรีไซด์	90/2 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-7172-6632	10	350-1,200
26. เดอะซันฮัท	28/1 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 0-5369-9730	9	120-350
27. เดอะบลู ลากูน	227 ม.4 ต.เวียงใต้ โทร./แฟกซ์. 0-5369-9998 www.bluelagoon-pai.com	10	600-900
28. เดอะเมาท์เท่นวิว	119 ม.8 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-8274, 08-1584-5730	10	150-300
29. ตง ตง ฮัท	176 ม.5 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-4613-4491	14	150-400
30. ต้นสานเกสท์เฮ้าส์	116 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-8229	8	150-350
31. ทรูมายเฟรนด์	187 ม.1 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย โทร. 08-1306-0252	8	150-400
32. ทิวดอย	87 ม.11 ต.ทุ่งยาว อ.ปาย โทร. 08-1895-2451	7	250-900
33. ที.ที.เค	8/10 ม.4 ต.เวียงใต้ อ.ปาย โทร. 0-5369-9091	7	300-400

34. เทดดี้ฟิลด์	157/2 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-9507-6765	10	150-200
35. แทมมาริน	125 ม.8 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-8111	10	100-300
36. ไทน์แอนด์ท็อป เฮ้าส์	169 ม.8 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-8016, 08-9955-2215	5	150-250
37. นัญญาเกสท์เฮ้าส์	84 ม.1 ถ.รังสิยานนท์ โทร. 0-5369-9051 แฟกซ์. 0-5369-9395	12	150-300
38. นุ่นเฮ้าส์	3/1 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5339-9383, 08-1765-7106	9	150-500
39. บรีซ ออฟ ปาย	131 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 08-1998-4597, 08-4170-5184	17	250-600
40. บลูเฮ้าส์	36 ม.3 ถ.ชัยสงคราม โทร. 0-5369-9401	10	150-250
41. บ้านชาไก	191 ม.8 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-8103, 08-6673-5223	8	500-1,200
42. บ้านสมุนไพรปาย	176 ม.8 ต.เวียงใต้ โทร. 08-1883-7020 e-mail: tiger_hotmail.com	4	500
43. บ้านสวนริมปาย	108 ม.3 ต.เทศบาล 1 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9677, 08-9433-4377 แฟกซ์. 0-5369-9688	13	1,000-2,300
44. บ้านแสงเฮือน	35/3 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9859, 08-6180-4443	6	150-200
45. บ้านกระทิง	119 ม.2 ต.เวียงเหนือ โทร. 0-5369-8255 แฟกซ์. 0-5369-8256 website: www.baankrating.com	32	1,500-3,000
46. บ้านกานต์รวี	126 ม.1 ต.เวียงใต้	4	100-300
47. บ้านชาวเขา ฮิลล์ไซด์ รีสอร์ท	60 ม.5 ต.ทุ่งยาว โทร. 08-3322-7077	4	400
48. บ้านชาวนา	99 ต.แม่ฮี้	7	
49. บ้านดินลีซอ	52 ม.7 ต.เวียงใต้ โทร. 08-9036-9223	9	150-250
50. บ้านต้นไม้	90 ม.2 ถ.แม่ฮี้ อ.ปาย โทร. 0-5369-3271, 0-5306-5727, 08-1911-3640 แฟกซ์. 0-5306-5727	13	800-8,000
51. บ้านตะวัน	117 ม.9 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-8116-7	17	200-600
52. บ้านตายาย	115 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9579	5	300
53. บ้านน้ำปาย รีทีส	47 ม.3 ต.เวียงเหนือ โทร. 08-1830-1161	6	1,200-1,800
54. บ้านน้ำฮูบังกะโล	24 ต.เวียงใต้	6	100-300
55. บ้านนีน่าเกสท์เฮ้าส์	100 ม.1 บ.แม่เย็น ต.แม่ฮี้ โทร. 08-1289-6408	4	300-500
56. บ้านเนินเขาวิวปาย	183-184 ม.1 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย โทร. 0-5369-8305, 08-9090-0617	10	600-1,500
57. บ้านปายเกสท์เฮ้าส์	108/4 ต.เวียงใต้	5	100-300
58. บ้านปายชาร์มมิ่งโฮม	123 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9796, 08-9851-8043	5	500-1,200
59. บ้านปายเมาเท่น	205 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 0-5369-8152 แฟกซ์. 0-5369-9057	25	200-500
60. บ้านปายริเวอร์ไซด์	190 ม.3 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย โทร. 0-5369-8152, 08-1827-7047 แฟกซ์. 0-5369-9057	60	200-700
61. บ้านปายวิลเลจ	88 ม.3 ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-8152 แฟกซ์. 0-5369-9057	27	500-1,500
62. บ้านปิ๊ดละอิว	11/1 ม.5 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-6191-1369	1	300
63. บ้านพ่อกำนัน	52 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9382	12	100-300
64. บ้านพักอุบุก	63 ม.3 ต.บ้านเจ็ดต้น อ.เวียงเหนือ โทร. 08-1021-1362	5	600-700
65. บ้านไม้คนเมือง	117 ม.1 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9499, 08-9432-6204 แฟกซ์. 0-5369-9499	12	1,500-2,000
66. บ้านวิศรุต	83 ม.1 บ.แม่เย็น ต.แม่ฮี้ โทร. 08-1882-3209 แฟกซ์. 0-5369-9149	9	300-800
67. บานาน่าเฮ้าส์	212 ม.1 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9149, 08-9635-7793	9	350-600
68. บิ๊กเกสท์เฮ้าส์	70 ม.1 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9938 แฟกซ์. 0-5369-9938	9	100-150

69. บุหลันบุรี	55 ม.1 ต.เวียงเหนือ โทร. 0-5369-8302-3 แฟกซ์. 0-5369-8302 website: www.bulunburi.com; e-mail: reservation@bulunburi.com	8	2,000-2,800
70. เบลล์การ์เด้นท์	44/1 ม.8 ต.เวียงใต้ อ.ปาย โทร. 0-5369-9762, 08-5211-1617	12	300-500
71. เบลล์วิลล่า	113 ม.6 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-8226-7 แฟกซ์. 0-5369-8228 website: www.bellevillaresort.com; e-mail:paireservatoi@bellevillaresort.com	27	1,500-3,650
72. ปวีณ์ เฮ้าส์	95/1 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9368, 08-6189-4533	9	200-250
73. ปายเกสท์เฮ้าส์	75 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9411	6	120-150
74. ปายคาบานา	14 ม.5 ถ.ปาย-แม่ฮ่องสอนโทร. 0-5369-9190	13	400-1,200
75. ปายจันทร์	191 ม.1 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย โทร. 08-1180-3064	12	350-550
76. ปายซันชายน์	27 ม.1 ต.แม่ฮี้	–	–
77. ปายนา	166 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 0-5037-7188, 08-4805-9784	4	250-300
78. ปายนา ปายตา	122 ม.1 ต.ทุ่งยาว โทร. 08-5037-7188	4	600-800
79. ปายน้ำ ปายดอย	170 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-9831-1639, 08-6778-3422	4	250
80. ปายบุรี	149 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-1801-6384	10	250-950
81. ปายบ้านไทยรีสอร์ท แอนด์สปา	206 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 0-5369-9970-2 แฟกซ์. 0-5369-9972, 0-5369-9815	30	1,500-3,000
82. ปายมิเซล	60 ม.10 ต.ทุ่งยาว โทร. 08-6118-6999	5	200-350
83. ปายราไดซ์	98 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-9838-7521	14	450-1,200
84. ปายริเวอร์เมาท์เท่น รีสอร์ทแอนด์สปา	15 ม.10 ต.ทุ่งยาว โทร. 0-5306-5717-8, 08-9557-4155 www.pairivermountain.com	15	1,500-2,000
85. ปายริเวอร์ลอดท์	ต.เวียงใต้ อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	12	120-200
86. ปายริเวอร์ฮิลล์ เกสท์เฮ้าส์	94 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 0-5369-8230, 08-1752-7151, 08-1472-2478 e-mail: napapangg@hotmail.com	6	150-200
87. ปายลากูนน่า	279 ม.8 ต.เวียงใต้ อ.ปาย โทร. 08-1733-9055	12	500-700
88. ปายลานนา	169 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-9635-7556, 08-9691-3367	10	250-900
89. ปายวัลเล่ย์	63 ม.5 ต.แม่นาเติง โทร. 0-5369-9898, 08-9432-4015	6	400
90. ปายวิมานรีสอร์ท	73 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9403 แฟกซ์. 0-5369-9403 website: www.paivimaan.com; e-mail: paiviman@hotmail.com	12	1,700-4,000
91. ปายอินเดอะสกาย	114 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-8145	12	150-450
92. ปายฮีลล์ไซด์ รีสอร์ท	147 ม.2 ต.แม่ฮี้ โทร. 0-5306-5181, 0-5306-5184	18	1,000-5,000
93. ปาย ฮอทสปริง สปา รีสอร์ท	84/1 ม.2 ต.แม่ฮี้ โทร. 0-5306-5748-9 แฟกซ์. 0-5369-3267, 0-5369-9815; website: www.paihotspringssparesort.com	50	600-1,200
94. ปายไฮแลนด์	67 ม.1 บ้านแม่เย็น ต.แม่ฮี้ โทร. 0-5369-9316, 08-1814-0913 แฟกซ์. 0-5369-8281 www.paihighlandsresort.com	16	300-800
95. ปาย เฮิร์บ รีสอร์ท	323 ม.5 ต.เวียงใต้ โทร. 08-5708-8859, 0-5369-8008 แฟกซ์. 0-5369-8008 www.paiharbresort.com	18	650-1,700
96. ปาล์มเฮ้าส์	3/1-5 ม.4 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9074	5	100-200
97. ปีเตอร์ แอนด์ วันดีฮัท	10/1 ม.1 ต.แม่ฮี้	7	80
98. ปุระลำปาย	91 ม.10 ต.ทุ่งยาว โทร. 0-5306-5725 แฟกซ์. 0-5306-5726 www.buralumpai.com, E-mail-Info@buralumpai.com	12	1,600-2,200
99. โปนันซ่า	230 ม.4 ต.เวียงใต้	–	–
100. พิชัยเฮ้าส์	30 ม.4 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9388	8	150-250
101. พี เอส ริเวอร์ไซด์	115 ม.4 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-8095	8	80

102. พี.พีออร์คิด เกสท์เฮ้าส์	208/3 ม.8 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9159	5	200-300
103. พีพีออคิด	80 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9159	8	250
104. ไพลินเฮ้าส์	5 ม.1 ถ.เขตเขลางค์ ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9058	9	200-600
105. ฟรุ๊ทการ์เด้นท์ เกสท์เฮ้าส์	30 ม.5 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9093	8	120-300
106. ฟาเมอร์โฮม	76 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-9953-3617	17	150-500
107. แฟมมิลี่เฮ้าส์	96 ม.3 บ.ป่าขาม ต.เวียงใต้	16	100-300
108. ภัทรพรเฮ้าส์	72/2 ม.2 ต.เวียงเหนือ โทร. 08-9559-3727	5	400-1,000
109. ภูรวิดารีสอร์ท	65 ม.3 ต.เวียงเหนือ อ.ปาย โทร. 08-9635-7556 www.puravidapai.com	7	1,200-2,000
110. ภูปาย	93 ม.1 ต.แม่นาเติง โทร. 0-5306-5111-2 แฟกซ์. 0-5306-5114	40	5,400-10,000
111. ม่วงกอนการ์เด้นท์	53/1 ม.2 ต.เวียงใต้ โทร. 08-9266-0041	2	250
112. มายเฟรนด์เกสท์เฮ้าส์	187 ม.1 ต.แม่ฮี้ อ.ปาย โทร. 08-1306-0252, 08-6658-3110	8	150-400
113. มิสเตอร์จันทร์	68/6 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9554	14	150-300
114. เมาท์เท่นลูเกสท์เฮ้าส์	174 ม.1 ต.เวียงใต้	10	100-300
115. เมืองปายรีสอร์ท	94 ม.4 ต.แม่นาเติง โทร. 0-5327-0906 แฟกซ์. 0-5327-2895	22	1,000-1,500
116. แม่เย็นเฮ้าส์	85 ม.1 บ.แม่เย็น ต.แม่ฮี้ โทร. 0-5369-9321	10	100-300
117. ยอนนี่ฟิลด์เกสท์เฮ้าส์	99 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-1626-5857	9	130-180
118. ยูนิคอนเกสท์เฮ้าส์	121 ม.3 ต.เวียงใต้ อ.ปาย โทร. 0-5369-8068, 08-1594-0356	4	150-350
119. ริมปายคอทเทจ	99 ม3 ถ.ชัยสงคราม โทร. 0-5369-9133 แฟกซ์. 0-5369-9234	37	500-3,000
120. ริเวอร์คอนเนอร์	94 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9049	19	1,200-4,500
121. ริเวอร์ปาร์ค	ต.เวียงใต้	16	100-300
122. ริเวอร์ปาร์ ดาร์ลิ้งเกสท์เฮ้าส์ 1	120 ม.3 ถ.ธนานุบาล 1 ต.เวียงใต้ โทร. 08-9559-6267	10	200-500
123. ริเวอร์ปาร์ ดาร์ลิ้งเกสท์เฮ้าส์ 2	120 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-5709-9193, 0-5369-9988	10	200-1,000
124. ริเวอร์วิวเกสท์เฮ้าส์	84 ต.เวียงใต้	16	100-300
125. ริเวอร์เฮ้าส์	63 ม.3 บ.ป่าขาม ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9915	4	400-700
126. รีแลกซ์โฮม	23 ม.1 ต.ทุ่งยาว อ.ปาย โทร. 08-7155-7004	2	400-1,000
127. เรนโบว์เฮ้าส์	101 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-1289-8409	9	80-200
128. เรือนแฝด	132 ม.1 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9366 แฟกซ์. 0-5369-9366	11	400-1,500
129. ลุงนงค์เฮ้าส์	167 ม.8 ต.เวียงใต้ อ.ปาย โทร. 0-5369-9467	5	700-1,000
130. เลอ มองต์ รีสอร์ท	275 ม.5 ต.เวียงใต้ โทร. 08-7516-7778, 08-6516-9677 www.lemontresort.com, e-mail:intarajak@lemontresort.com	7	600-1,500
131. เลิฟ ปาย โฮม	62 ม.1 ต.เวียงเหนือ โทร. 08-9138-8961 website: www.lovepaihome.com	4	950-1,200
132. วังช้างเผือกปาย รีสอร์ท	123 ม.3 ต.เวียงใต้ อ.ปาย โทร./แฟกซ์ 0-5369-9796	16	800-2,500
133. วิมานคีรี	128 ม.2 ต.เวียงเหนือ โทร. 08-1334-2597, 0-2718-6229 www.vimankiriresort.com	14	900-2,500
134. วิลล่าดีปาย	87/1 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9109	13	80-200
135. วิวปายโฮเต็ล	143 ม.8 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9174	30	300-500

136. วิวพอยท์ บังกะโล	85 ม.1 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9379	8	80-120
137. เวียงปายเนเจอรัล รีสอร์ท	92/29 ม.5 ต.เวียงใต้	18	-
138. สตาร์เกสเฮ้าส์	125 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-9559-6065	24	150-800
139. สิบสองปันนา	60 ม.5 ต.เวียงเหนือ โทร. 08-1881-7631, 0-5369-8259	7	500-700
140. สปาเอ็กโซติก	86 ม.2 ต.แม่ฮี้ โทร. 0-5306-5722, 0-5306-5721	8	750-950
141. สวัสดีเฮ้าส์	183 ม.1 ต.เวียงใต้	5	100-300
142. สวนดอยรีสอร์ท	84 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-9854-5294, 0-5369-9031, 08-9192-6766	17	200-800
143. สวนหม่อน	109 ม.6 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-8275, 08-7172-7880	8	400-800
144. สวนหอม	ตู้ ปณ. 34 โทร. 08-7193-6314	4	150-250
145. หลับฝันดี	132 ม.3 ต.เวียงใต้	9	300
146. อาควารีสอร์ท	27/1 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 08-6272-2016	10	500-1,200
147. อาโบดายาเกสท์เฮ้าส์	16/1 ม.3 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9041	5	250-400
148. อีส แอม อาร์	ต.เวียงเหนือ โทร. 08-1208-8410	6	500-1,200
149. เอเดนเกสท์เฮ้าส์	51 ม.1 ต.แม่ฮี้ โทร. 0-5369-9112	5	100-300
150. เอมี่ บ้านดิน	99 ม.5 บ.แม่ของ ต.แม่นาเติง โทร. 0-5369-9899, 08-6190-2394	7	250-300
151. เอเวอร์กรีน	220 ม.4 ถ.วันเฉลิม18 ต.เวียงใต้ โทร. 0-5369-9882, 08-1671-1378	6	200
152. ฮัทอิงปายรีสอร์ท	29/2 ม.2 ต.แม่นาเติง โทร. 0-5306-5151 แฟกซ์. 0-5306-5147	38	800-1,600
153. เฮือนไต	176 ม.1 ถ.ชัยสงคราม โทร. 08-1884-2664	2	900-1,600

รายชื่อเกสท์เฮ้าส์ในเขต อ.ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58150

ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้องพัก	อัตรา (บาท)
1. 354 เฮ้าส์	354 ม.1 ต.สบป่อง โทร. 08-6192-0847	3	200-350
2. เคฟลอร์ด	15 ม.1 ต.ถ้ำลอด โทร. 0-5361-7203 website: www.cavelodge.com	16	60-450
3. จังเกลเกสท์เฮ้าส์	200 ม.1 ต.สบป่อง โทร. 0-5361-7099	6	250-350
4. นอร์ทเทิร์นฮิลล์	339 ม.1 ต.สบป่อง โทร. 0-5361-7136, 08-1030-9188 website: www.northernhillgh.com: e-mail: northernhill_gh@hotmail.com	5	200-1,500
5. บ้านกาแฟเนเจอร์ รีสอร์ท	277 ม.1 ต.สบป่อง โทร. 0-5361-7081 e-mail: khunjui@yahoo.com	5	500-1,200
6. ลิตเติ้ลอีเดน	295 ม.1 ต.สบป่อง โทร. 0-5361-7054 website: www.littleden-guesthouses.com	13	380-1,500
7. ลีซูลอร์ด	86/2 ม.2 ต.สบป่อง	8	100-300
8. เลม่อนฮิลล์	123 ถ.แม่ฮ่องสอน-ปาย โทร. 0-5361-7039 แฟกซ์. 0-5361-7213	6	300
9. วิวเดอเนสลอร์ด	47 ม.7 ต.นาปู่ป้อม	7	100-300
10. สบป่องริเวอร์อินน์	365 ม.1 ถ.ปางมะผ้า-ปาย โทร. 0-5361-7107 แฟกซ์. 0-5361-7107 webite: www.soppong.com; e-mail: info@soppong.com	5	500-1,200

รายชื่อเกสท์เฮ้าส์ในเขต อ.แม่ลาน้อย จ.แม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58120

ชื่อ	สถานที่ตั้ง	จำนวนห้องพัก	อัตรา (บาท)
1. บ้านบุญบันดาล	250 ม.1 ต.แม่ลาน้อย โทร. 0-5368-9338, 08-6191-9924	3	250-500
2. แบมบูฮัท	306/4 ถ.รุ่งโรจน์ โทร. 0-5368-9337	7	150

ของที่ระลึก

ของที่ระลึก และผลิตภัณฑ์ สินค้าพื้นเมืองจากจังหวัดแม่ฮ่องสอนต่างๆ เช่น ใบชา หมวกชาวไต (ชาวไทยใหญ่เรียกว่า "กุ๊ป") ซึ่งมีลักษณะเป็น หมวกปีกกว้างใบกลม ตรงกลางยอดแหลมเหมือนเจดีย์ มู่ลี่ทำจากไม้ไผ่ เสื่อทอไทยใหญ่ ผ้าซิ่นไหมลายฝีมือพม่า อัญมณี เช่น ทับทิม หยกและเครื่องใช้ประเภทเสื่อ, ผ้าฝีมือกะเหรี่ยง และ ประเภทของขบเคี้ยว เช่น ขนมที่ทำจากงา แป๊ะหล่อ รวมทั้งไม้แกะสลัก เป็นต้น

มีร้านจำหน่ายรวมทั้งร้านของศูนย์ศิลปาชีพพิเศษซึ่งตั้งอยู่ถนนขุนลุมประพาส ใกล้กับศาลากลางจังหวัด รวมทั้งศูนย์จัดจำหน่ายสินค้า OTOP โทร. 0-5361-1726 ในอาคารที่ว่าการอำเภอ (หลังเก่า) นอกจากนี้ยังมีร้านจำหน่ายของที่ระลึกกระจายอยู่บริเวณใจกลางเมือง สามารถเลือกชมและซื้อได้ในราคาที่เหมาะสม

รายชื่อร้านขายของที่ระลึก อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58000		
ชื่อ	ที่อยู่	หมายเหตุ
1. กรกมล	70/2 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ โทร. 08-1951-1581	ชา, กาแฟ, พระเครื่อง
2. เจ๊ม่วย	69/2 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ โทร. 0-5361-1645	ตุ๊กตาชาวเขา, ผ้าชาวเขา, เสื้อผ้าพื้นเมือง
3. ไทยใหญ่	22 ถ.สิงหนาถบำรุง ต.จองคำ โทร. 0-5362-0105	เครื่องเขินพม่า, ผ้าพื้นเมืองพม่า
4. น้องมุก	77/1 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ โทร. 0-5362-0087, 08-9433-6922	ชา, กาแฟ
5. ผ้าฝ้าย	22/2 ถ.สิงหนาถบำรุง ต.จองคำ โทร. 0-5362-0065	ผ้าพื้นเมืองชาวเขา
6. มณีรัตน์	80 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ โทร. 0-5361-2213	เสื้อผาไทยใหญ่, เครื่องจักสาน, อัญมณี, เครื่องเขิน
7. มิ้ง แม้ว ชูวิเนีย	114/3 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ โทร. 0-5361-4050	ไม้แกะสลัก, เครื่องเขิน
8. เรือนคำ	21 ถ.สิงหนาถบำรุง ต.จองคำ โทร. 08-1886-3310	ของโบราณ
9. ละออ	24 ถ.สิงหนาถบำรุง ต.จองคำ โทร. 0-5361-2014	เครื่องเขิน, อัญมณีแท้จากพม่า, เสื้อผ้าไทยใหญ่
10. ศูนย์ศิลปาชีพ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	128/2 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ โทร. 0-5361-2244	จำหน่ายสินค้าที่ระลึกโครงการพัฒนาตามพระราชดำริในจังหวัดแม่ฮ่องสอน
11. ศูนย์แสดงและจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ จังหวัดแม่ฮ่องสอน	ที่ว่าการอำเภอเมือง (หลังเก่า) ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ โทร. 0-5361-1726	จำหนายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
12. หลุยส์	57/2 ถ.สิงหนาถบำรุง ต.จองคำ โทร. 0-5361-2753, 08-1960-2336	อัญมณีแท้จากพม่า
13. อัญมณี	36 ถ.สิงหนาถบำรุง ต.จองคำ โทร. 0-5361-2160	อัญมณีแท้จากพม่า, ผ้าปักพม่า
14. อำภา	72 ถ.ขุนลุมประพาส ต.จองคำ โทร. 0-5361-1280	ขนมงา, น้ำมันงา, น้ำผึ้ง, เครื่องจักสาน
15. Local	22/1 ถ.สิงหนาถบำรุง ต.จองคำ โทร. 0-5362-0543	ไม้แกะสลัก, กระเป๋าผ้าทอ, เสื้อผ้าพื้นเมือง

รายชื่อร้านขายของที่ระลึก อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน รหัสไปรษณีย์ 58130		
ชื่อ	ที่อยู่	หมายเหตุ
1. กู๊ดสปี	117 ม.2 ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้ อ.ปาย โทร./แฟกซ์. 0-5369-9850	เสื้อผ้า
2. ปายไทปี	9/5 ถ.รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้ อ.ปาย โทร. 08-5711-8985	เสื้อผ้าแฮนด์เมค (เครื่องประดับ, วัสดุพื้นเมืองชาวเขา)

ตัวอย่างเส้นทางท่องเที่ยว สู่แม่ฮ่องสอน โดยรถยนต์

เส้นทางที่ 1 : เชียงใหม่-ปาย-แม่ฮ่องสอน (เส้นทางหมายเลข 107 และ 1095)

วันแรก

ภาคเช้า : เดินทางจากเมืองเชียงใหม่มุ่งสู่ทางหลวงหมายเลข 107 เลี้ยวซ้ายเข้าสู่เส้นทางหมายเลข 1095 เส้นทางสุดโรแมนติก แวะชมโป่งเดือดป่าแป๋ น้ำพุร้อนแบบไกเซอร์ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ ก่อนถึงปายแวะอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง สัมผัสความหนาวและชมทัศนียภาพอันสวยงาม

ภาคบ่าย : เข้าสู่อำเภอปาย และชมน้ำพุร้อนท่าปาย จากนั้นสัมผัสวิถีชีวิตชาวจีนยูนานที่หมู่บ้านสันติชล พร้อมรับประทานอาหารจีนยูนานเลิศรส และชิมชานมัสการหลวงพ่ออุ่นเมือง พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่วัดน้ำฮู สัมผัสบรรยากาศเมืองปาย เมืองที่มีเสน่ห์ทางธรรมชาติและวิถีชีวิตพักค้างคืนที่เมืองปาย

วันที่สอง

ภาคเช้า : เดินทางสู่อำเภอปางมะผ้า ชมความมหัศจรรย์ทางธรรมชาติของถ้ำน้ำลอด (แหล่งท่องเที่ยว UNSEEN) ก่อนเข้าเมือง เที่ยวชมธรรมชาติ แวะดูฝูงปลาพลวงที่ชาวบ้านเชื่อว่าเป็นปลาศักดิ์สิทธิ์อาศัยอยู่ในถ้ำใต้ภูเขาที่ถ้ำปลา

ภาคบ่าย : พักผ่อนอิริยาบทและทดลองพอกโคลนที่ ภูโคลนคนที่คลับ (แหล่งท่องเที่ยว UNSEEN) จากนั้นมุ่งสู่บ้านรักไทย สัมผัสวิถีชีวิตชาวจีนยูนาน มีโฮมสเตย์ให้เลือกพักด้วย หรือบ้านรวมไทย ชิมกาแฟสด ชมธรรมชาติของทะเลสาบริมป่าสนที่นักท่องเที่ยวกล่าวขานว่าเป็นสวิสเซอร์แลนด์เมืองไทย

วันที่สาม

ภาคเช้า : สัมผัสตลาดเช้าพร้อมกับอิ่มอร่อยกับอาหารเช้าในตลาด เช่น โจ๊ก และอาหารพื้นเมือง นมัสการวัดไทยใหญ่ เช่น วัดหัวเวียง วัดจองคำ วัดจองกลาง โดยเฉพาะวัดพระธาตุดอยกองมูที่สามารถมองเห็นทิวทัศน์เมืองแม่ฮ่องสอนอันสวยงาม ชมศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน หรือศูนย์จำหน่ายสินค้าโอท็อป จังหวัดแม่ฮ่องสอน แวะซื้อผลิตภัณฑ์และสินค้าพื้นเมือง รับประกาศนียบัตร 1864 โค้ง ที่ทำการหอการค้าจังหวัดแม่ฮ่องสอน เดินทางออกจากอำเภอเมือง แม่ฮ่องสอนไปอำเภอขุนยวม ชมทุ่งดอกบัวตองบานสะพรั่งบนดอยแม่อูคอ (มีให้ชมเฉพาะเดือนพฤศจิกายน-ต้นเดือนธันวาคม) หรือแวะชมศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นอำเภอขุนยวม ที่รวมศิลปหัตถกรรมของชาวไทยใหญ่และชาวไทยภูเขาเผ่าต่างๆ โดยเฉพาะเครื่องมือเครื่องใช้ของทหารญี่ปุ่นที่เดินทัพเข้ามาในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 เดินทางสู่อำเภอแม่ลาน้อย ชมถ้ำแก้วโกมลหรือถ้ำน้ำแข็ง (แหล่งท่องเที่ยว UNSEEN) เดินทางต่อไปอำเภอแม่สะเรียง แวะชมสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น พระธาตุจอมแจ้ง วัดกิตติวงศ์ วัดศรีบุญเรือง ฯลฯ เดินทางต่อไปเชียงใหม่ ผ่านอำเภอฮอด จอมทอง (หากพลบค่ำแนะนำให้พักที่อำเภอแม่สะเรียง)

เส้นทางที่ 2 : เชียงใหม่-ฮอด-แม่สะเรียง-ขุนยวม-แม่ฮ่องสอน-ปาย-เชียงใหม่ (เส้นทางหมายเลข 108)

วันแรก

ภาคเช้า : ออกเดินทางจากจังหวัดเชียงใหม่สู่อำเภอแม่สะเรียง แม่ฮ่องสอน ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 108 แวะสวนสนบ่อแก้ว ชมธรรมชาติของทิวป่าสน รับประทานอาหารกลางวันที่อำเภอแม่สะเรียง พร้อมชมแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น พระธาตุจอมแจ้ง วัดกิตติวงศ์ วัดศรีบุญเรือง ฯลฯ

ภาคบ่าย : มุ่งสู่อำเภอแม่ลาน้อย ชมถ้ำแก้วโกมล จากนั้นเดินทางไปอำเภอขุนยวม ชมศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นอำเภอขุนยวม (พิพิธภัณฑ์ทหารญี่ปุ่นสงครามโลกครั้งที่ 2) หรือทุ่งบัวตองแม่อูคอ จากอำเภอขุนยวมเดินทางเข้าสู่อำเภอเมือง แม่ฮ่องสอน พักค้างคืนที่อำเภอเมือง ตอนค่ำเพลิดเพลินกับกิจกรรมถนนคนเดินในตัวเมืองแม่ฮ่องสอน

วันที่สอง

ภาคเช้า : สัมผัสตลาดเช้าและนมัสการวัดไทยใหญ่ เช่น วัดหัวเวียง วัดจองคำ-วัดจองกลาง วัดพระธาตุดอยกองมู เที่ยวชมธรรมชาติที่ถ้ำปลา

ภาคบ่าย : พักผ่อนอริยาบทและทดลองพอกโคลนที่ ภูโคลนคันทรี่คลับ จากนั้นมุ่งสู่บ้านรักไทยและบ้านรวมไทย พักค้างคืนที่อำเภอเมือง แม่ฮ่องสอน

วันที่สาม

ภาคเช้า : ออกจากเมืองแม่ฮ่องสอน แวะเที่ยวถ้ำน้ำลอด และอำเภอปาย เที่ยวห้วยน้ำดัง เดินทางสู่จังหวัดเชียงใหม่ (พากพลบค่ำแนะนำให้ค้างคืนที่ อำเภอปาย)

เส้นทางที่ 3 : เชียงใหม่-จอมทอง-แม่แจ่ม-ขุนยวม-แม่ฮ่องสอน (เส้นทางหมายเลข 108 และ 1263)

วันแรก

ภาคเช้า : ออกเดินทางจากจังหวัดเชียงใหม่ มุ่งหน้าสู่อำเภอจอมทอง และดอยอินทนนท์ แวะชมโครงการหลวงขุนวาง ชมความงามของพืชผักและดอกไม้เมืองหนาว ไหว้พระธาตุนภเมทนีดล และพระธาตุนภพลภูมิสิริ พระเจดีย์คู่ ซึ่งกองทัพอากาศสร้างถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ จากนั้นมุ่งสู่อำเภอแม่แจ่ม ผ่านเส้นทางคดเคี้ยว สองข้างทางงดงามด้วยธรรมชาติเขียวขจี แวะรับประทานอาหารกลางวันที่อำเภอแม่แจ่ม

ภาคบ่าย : เดินทางสู่เส้นทางในฝันสายใหม่ ผ่านหุบเขาทะเลหมอกสองข้างทาง ชมทุ่งดอกบัวตอง เดินทางสู่อำเภอเมือง พักค้างคืนที่อำเภอเมือง

วันที่สอง

ภาคเช้า : สัมผัสตลาดเช้า และนมัสการวัดไทยใหญ่ เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่ศูนย์ศิลปาชีพจังหวัดแม่ฮ่องสอน หรือศูนย์จำหน่ายสินค้าโอท็อป จังหวัดแม่ฮ่องสอน รับประกาศนียบัตร 1864 โค้ง ที่ทำการหอการค้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เที่ยวชมธรรมชาติที่ถ้ำปลา

ภาคบ่าย : พักผ่อนอริยาบทและทดลองพอกโคลนที่ ภูโคลนคันทรี่คลับ จากนั้นมุ่งสู่บ้านรักไทยและบ้านรวมไทย พักค้างคืนที่อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

วันที่สาม

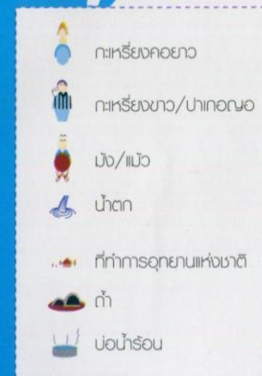
ภาคเช้า : ออกจากเมืองแม่ฮ่องสอน แวะเที่ยวถ้ำน้ำลอด และอำเภอปาย เที่ยวอุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดัง เดินทางสู่จังหวัดเชียงใหม่

หมายเหตุ

1. รายละเอียดข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวในเส้นทางที่ 2 และ 3 ปรากฏอยู่ในเส้นทางที่ 1
2. พาหนะที่ใช้ควรมีสภาพที่ดี โดยเฉพาะเส้นทางที่ 3
3. นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมายังจังหวัดแม่ฮ่องสอน ด้วยทางเครื่องบินของบริษัทการบินไทย สำนักงานเชียงใหม่ และสำนักงานแม่ฮ่องสอน โทร. 0 5361 2220 และบริษัทนกแอร์
4. นักท่องเที่ยวสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม และคำแนะนำอื่นๆ ได้ที่ ททท. สำนักงานแม่ฮ่องสอน โทร. 0 5361 2982-3

รายชื่อหน่วยงานในจังหวัดแม่ฮ่องสอน		
ชื่อสถานที่	โทรศัพท์	โทรสาร
1. สำนักงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน	0-5361-2156, 0-5361-2176	0-5361-2123
2. ประชาสัมพันธ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน	0-5362-0692, 0-5361-1808, 0-5361-2952	0-5361-1808
3. ท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน	0-5361-2057, 0-5361-2097	0-5361-1499
4. การบินไทย แม่ฮ่องสอน	0-5361-2220, 0-5361-1367	0-5361-2194
5. สถานีตำรวจภูธรจังหวัดแม่ฮ่องสอน	0-5361-1239	0-5361-1429
6. โรงพยาบาลศรีสังวาลย์	0-5361-1378, 0-5361-1398, 0-5361-1488	0-5361-1909
7. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	0-5361-2157, 0-5361-2426	0-5361-2157
8. หอการค้าจังหวัดแม่ฮ่องสอน	0-5362-0316	0-5362-0316
9. ตำรวจท่องเที่ยวแม่ฮ่องสอน	0-5361-1812, 0-5361-1813, 1699	0-5361-1813
10. ด่านตรวจคนเข้าเมืองแม่ฮ่องสอน	0-5361-2106	0-5361-2106
11. แขวงการทางแม่ฮ่องสอน	0-5368-4103	0-5361-3455
12. เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน	0-5361-2016	0-5361-1589
13. สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดแม่ฮ่องสอน	0-5361-2136	0-5361-2594
14. สำนักงานขนส่งจังหวัดแม่ฮ่องสอน	0-5361-1975, 0-5361-2046	0-5361-1975
15. องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน	0-5361-1180	0-5361-1508
16. ศูนย์โครงการตามพระราชดำริแม่ฮ่องสอน	0-5361-1244	0-5361-1244
17. สำนักงานท่องเที่ยว กีฬา จังหวัดแม่ฮ่องสอน	0-5361-3022	0-5361-3022
18. สมาคมธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน	0-5361-1715	0-5361-1523
19. ที่ว่าการอำเภอเมือง	0-5361-1357, 0-5361-1560	0-5361-1357
20. ที่ว่าการอำเภอแม่สะเรียง	0-5368-1232, 0-5368-1220	0-5368-2283
21. ที่ว่าการอำเภอขุนยวม	0-5369-1108	0-5369-1108
22. ที่ว่าการอำเภอปาย	0-5369-9196, 0-5369-9195	0-5369-9196
23. ที่ว่าการอำเภอแม่ลาน้อย	0-5369-9196, 0-5368-9022	0-5368-9403
24. ที่ว่าการอำเภอสบเมย	0-5361-8077, 0-5361-8046	0-5361-8077
25. ที่ว่าการอำเภอปางมะผ้า	0-5361-7158-9	0-5361-7158
26. ททท. สำนักงานแม่ฮ่องสอน	0-5361-2982-3	0-5361-2984

แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดแม่ฮ่องสอน
Mae Hong Son Tourist Map

แม่ฮ่องสอน - บ้านรักไทย	44 กิโลเมตร
แม่ฮ่องสอน - น้ำตกพาเสื่อ	27 กิโลเมตร
แม่ฮ่องสอน - ถ้ำปลา	18 กิโลเมตร
แม่ฮ่องสอน - ถ้ำลอด	74 กิโลเมตร
แม่ฮ่องสอน - ปาย	111 กิโลเมตร
แม่ฮ่องสอน - อช.ห้วยน้ำดัง	148 กิโลเมตร
แม่ฮ่องสอน - ทุ่งบัวตอง	96 กิโลเมตร
แม่ฮ่องสอน - น้ำตกแม่สุรินทร์	106 กิโลเมตร
แม่ฮ่องสอน - ถ้ำแก้วโกมล	139 กิโลเมตร
แม่ฮ่องสอน - อ.แม่สะเรียง	164 กิโลเมตร
แม่ฮ่องสอน - บ้านแม่สามแลบ	210 กิโลเมตร

แผนที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

Mae Hong Son Map